

STATISTISK TIDSKRIFT

UTGIFVEN AF

KUNGL. STATISTISKA CENTRALBYRÅN.

[Häft. 107—109.]

1896.

STOCKHOLM
P. A. NORSTEDT & SÖNNES FÖRLAG

INLEDNING

TILL

Sveriges officiella statistik i sammandrag / utgiven av Kungl. Statistiska centralbyrån. – Stockholm : SCB, 1860-1913.

Fr. o m. årgång 1871 publicerad som första nummer i Statistisk tidskrift. – 1871-1913 även med innehållsförteckning på franska.

Efterföljare:

Statistisk årsbok för Sverige / SCB - Statistiska centralbyrån.
– Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1914- . – (Sveriges officiella statistik).

Fritt tillgänglig från 1914 på internet.

Anmärkning: Vid digitalisering av Statistisk tidskrift, 1860-1913, har häften med *Sveriges officiella statistik i sammandrag* och tre bilagor brutits ut ur sin årgång och behandlats som separata häften.

Statistisk tidskrift. 1896: häft. 107-109.
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån 2010.

urn:nbn:se:scb-st-1896_h108-109

STATISTISK TIDSKRIFT

UTGIFVEN AF

KUNGL. STATISTISKA CENTRALBYRÅN.

[Häft. 107—109.]

1896.

STOCKHOLM
P. A. NORSTEDT & SÖNNES FÖRLAG

STOCKHOLM 1896

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

INNEHÅLL AF ÅRGÅNGEN 1896.

[Häft. 107.] Årgångens N:o 1.

Sveriges officiella statistik i sammandrag	Sid. 1.
--	---------

[Häft. 108.] Årgångens N:o 2.

Sparbanks- och postsparbanksrörelsen under år 1894	93.
Rikets folkmängd fördelad efter yrkesgrupper, år 1895	101.
Rikets folkmängd år 1894, fördelad åldersvis efter civilstånd	103.
Födde och döde i Stockholm under de senaste 175 åren	138.

[Häft. 109.] Årgångens N:o 3.

Statistiska öfversigtstabeller för olika länder	141.
---	------

Sparbanks- och postsparbanksrörelsen under år 1894.

Till kännedomen om det ekonomiska tillståndet i landets skilda delar och de årliga skiftningarna deruti lemnar omsättningen i sparbankerna ett särdeles godt bidrag. Företrädesvis anlitate som de äro af de mindre bemedlade samhällsklasserna, med så godt som fullständigt uteslutande af kapitalister i egentlig mening, gifva de i förhållandet mellan insättningar och uttagningar ett jemförelsevis tillförlitligt uttryck för det allmänna tillståndet inom befolkningens bredare lager, alltså för beloppet af de arbetsförtjenster som de tjenande och arbetande klasserna haft tillfälle att aflägga, för mindre jordbrukares, handtverkares och deras ekonomiska likars årsinkomster, och å andra sidan för det behof att anlita förut gjorda besparingar, som framkallats af brist på lönande arbete eller sämre villkor i allmänhet.

Ännu noggrannare än i förflutna tider har detta uttryck för de skilda landsdelarnas ekonomiska tillstånd nu blifvit efter inrättandet af Postsparbanken, hvarigenom tillfälle beredts till sparbanksinsättningar äfven å aflägsnare, mera glest bebyggda trakter, der de enskilda sparbankerna icke funnit med sin fördel förenligt att upprätta kontor — i alla händelser icke kontor som varit tillgängliga mer än en eller annan timme hvarje månad och sålunda långt ifrån tillfredsställt anspråken på en ordnad sparkasserörelse. Att Postsparbanken redan verkligen visat sig fylla det behof som i detta hänseende förefunnits, har i en uppsats i föregående årgång af denna tidskrift (»Några drag ur den svenska postsparbankens verksamhet») blifvit uppvisadt. Det torde till och med kunna påstås — och bevis därför hafva i nämnda uppsats framlagts — att Postsparbankens hufvudsakliga uppgift hos oss just är att å de trakter af vårt land, hvilka ega mindre god tillgång till enskilda sparbanker, bilda en ersättning för bristen på sådana, och att dess verksamhet, i stort sedt, är i det närmaste likartad med de enskilda sparbankernas verksamhet. Det torde därför kunna anses vara fullt berättigadt att sammanslå Postsparbankens insättnings- och uttagningssummor med de enskilda sparbankernas till ett helt och underkasta dem en gemensam statistisk behandling.

En sådan sammanfattande öfversigt — hvartill de officiella berättelser, hvilka afgifvas för de enskilda sparbankerna och för Postspar-

banken, hvartdera slaget för sig, lemnat materialet — skall här gifvas. För att denna öfversigt öfver sparbanks- eller sparkasserörelsen i riket skulle vara fullständig, borde den visserligen omfatta äfven omsättningen såväl å de solidariska folkbankernas som å aktiebankernas (bland hvilka jemväl en del folkbanker finnas) sparkasseräkningar. Men öfver insättningar och uttagningar i de sistnämnda finnas inga officiella uppgifter, och har det därför ansetts att samtliga folkbankers rörelse kunnat från öfversigten uteslutas, så mycket hållre som den i jämförelse med sparbankernas är af mycket ringa betydelse (visserligen med undantag för Jemtlands län, hvars trenne folkbankskontor emellertid tillhöra aktiebanker och sålunda icke lemna de behöfliga uppgifterna).

I tabellen å nästa sida lemnas alltså en såväl de enskilda sparbankerna som Postsparbanken omfattande öfversigt öfver insättnings- och uttagningsrörelsen i de olika länen under år 1894. Till besparande af utrymmet har dervid en fördelning af totalbeloppen på de båda skilda sparbankskategorierna meddelats endast för riket i dess helhet; för länens vidkommande hänvisas till de officiella berättelserna.

Beloppet af insättningar i Postsparbanken, som år 1893 för hela riket uppgick till 11½ % af det sammanlagda insättningsbeloppet, har år 1894 stigit till 13⅙ %. Det visar sig alltså, att Postsparbanken fortfarande vinner allt större tillslutning. Dess framsteg skulle träda i dagen ännu skarpare och tydligare, om ej i Malmöhus län, hvars insättningsbelopp i de enskilda sparbankerna (25,499,114 kronor) utgör mer än en tredjedel af motsvarande summa för hela riket, Postsparbanken anlitas i så påfallande obetydlig grad som nu är fallet; dess relativa betydelse har här till och med gått något tillbaka (från 0·9 till 0·7 %). Detta är äfven fallet i Kristianstads län (med minskning från 3¼ till 2·7 %). I nästan alla de öfriga länen deremot har postsparbanksinsättningarnas procenttal stigit afsevärdt, och med år 1894 har den betydelsefulla siffran 50 % öfverskridits i Vermlands och Kopparbergs län samt i det närmaste uppnått i Skaraborgs län. Utom i Skånelänen är det endast i Vester- och Norrbottens län som insättningarna i Postsparbanken minskats i jämförelse med insättningarna i de enskilda sparbankerna, och torde detta delvis kunna förklaras deraf, att de jernvägsarbeten, som i dessa båda län fortgått under de föregående åren och som lemnat arbetsförtjenster åt främmande arbetare, hvilka af dessa insatts i Postsparbanken, med år 1894 upphört.

Beloppet af insättningar pr innebyggare utgör för riket såsom ett helt 17·69 kronor, men varierar högst betydligt i de olika länen. Maximum — 68·22 kronor — uppnås af Malmöhus län, och dernäst kommer Kristianstads län med 24·46 kronor. Vid bedömandet af dessa siffrors betydelse bör emellertid hänsyn tagas dertill, att sparbankerna i de båda

**Insättningar och uttagningar i de enskilda sparbankerna och
Postsparbanken, länsvis, år 1894.**

Län.	Insatta belopp, kronor.	Uttagna belopp, kronor.	Öfverskott af insätt- ningar (+), uttagningar (—), kronor.	Uttag- ningar i % af insätt- nin- gar.	Insatta belopp pr inneb., kronor.	Insättningar i Pspb. i % af samtl. insättn.	
						1894.	1893.
Stockholms stad o. län	10,004,027	7,660,867	+ 2,343,160	77	24·04	19·6	15·2
Uppsala län	1,527,433	1,407,763	+ 119,670	92	12·48	13·4	11·9
Södermanlands län	1,812,210	1,718,253	+ 93,957	95	11·40	11·6	10·5
Östergötlands län	3,030,082	2,789,949	+ 240,133	92	11·31	23·4	17·0
Jönköpings län	2,174,912	1,752,955	+ 421,957	81	11·21	16·5	12·0
Kronobergs län	2,032,327	1,920,242	+ 112,085	94	12·83	20·1	11·0
Kalmar län	2,066,881	1,670,190	+ 396,691	81	9·03	18·2	15·0
Gotlands län	601,637	580,472	+ 21,165	96	11·72	19·7	17·2
Blekinge län	2,235,206	2,016,437	+ 218,769	90	15·71	7·6	6·2
Kristianstads län	5,367,114	5,312,293	+ 54,821	99	24·46	2·7	3·4
Malmöhus län	25,682,747	23,481,233	+ 2,201,514	91	68·22	0·7	0·9
Hallands län	1,307,776	1,325,905	— 18,129	101	9·48	9·1	6·0
Göteborgs o. Bohus län	7,407,374	6,152,483	+ 1,254,891	83	24·16	5·9	5·5
Elfsborgs län	2,744,697	2,133,166	+ 611,531	78	10·06	24·8	19·1
Skaraborgs län	1,902,476	1,554,233	+ 348,243	82	7·81	49·2	42·2
Värmlands län	3,002,835	1,801,589	+ 1,201,246	60	11·93	59·6	44·3
Örebro län	2,614,188	2,109,275	+ 504,913	81	14·07	11·1	7·8
Vestmanlands län	1,570,076	1,310,848	+ 259,228	83	11·14	18·7	19·7
Kopparbergs län	1,757,886	1,322,991	+ 434,895	75	8·66	55·7	48·1
Gefleborgs län	3,831,092	3,458,451	+ 372,641	90	17·96	12·3	11·4
Vesternorrlands län	1,424,137	1,188,803	+ 235,334	83	6·67	28·5	26·4
Jemtlands län	414,260	353,574	+ 60,686	85	4·06	30·8	30·3
Vesterbottens län	628,557	617,362	+ 11,195	98	4·84	22·6	23·0
Norrbottnens län	654,997	545,861	+ 109,136	83	5·87	21·0	22·2
Riket	¹⁾ 85,796,206	²⁾ 74,201,899	+ 11,594,316	86	17·69	13·6	11·2
Deraf:							
Enskilda sparbanker	74,137,193	67,907,061	+ 6,230,132	92	15·29	—	—
Postsparbanken	¹⁾ 11,659,013	²⁾ 6,294,829	+ 5,364,184	54	2·40	—	—

¹⁾ Inberäknadt 1,279 kr. insatta å Postsparbanksbyrån.

²⁾ Inberäknadt 16,695 kr. uttagna å Postsparbanksbyrån.

skånska länen och delvis äfven i Blekinge ännu — likasom i Danmark och Norge — tjenstgöra såsom depositionsinrättningar i större skala och mottaga till förräntning vida högre belopp än som i de svenska sparbankerna i allmänhet äro medgifna. Närmast efter Skånelänen i berörda hänseende komma Göteborgs och Bohus län med 24¹⁶ kronor, Stockholms stad och län med 24⁰⁴ kronor och Gefleborgs län med 17⁹⁶ kronor. Det torde icke vara en tillfällighet, att just i dessa län (och närmast dem i Malmöhus län) yrkesgrupperna industri, handel och samfärdsel enligt 1890 års folkräkning äro, procentvis taget, större än i någon annan del af riket.

Af de skiftningar, som i nu behandlade kolumn förekomma, torde tydligt framgå, att den icke i och för sig är lämplig att belysa årets speciella ekonomiska art för de särskilda landsdelarna. Mera betydelsefullt i detta fall är öfverskottet af insättningar öfver uttagningar eller omvänt af uttagningar öfver insättningar. På grund af de olika vanor i fråga om sparbankernas anlitage, som råda i skilda delar af landet, är det dock lätt att inse, att äfven beloppen af dessa öfverskott måste blifva i viss mån vilseledande. Det trognaste uttrycket, för sig taget, för det nu sökta förhållandet torde gifvas af uttagningsprocenten, d. v. s. uttagningsbankens belopp i procent af insättningarnas. Härvid bör dock på förhand anmärkas, att denna procent, såsom af tabellen synes, är vida lägre i Postsparbanken än i de enskilda sparbankerna; i hela riket utgör den för de senare 92, men för den förra endast 54. Postsparbanken är jämförelsevis ung; de trakter, som egentligen först genom postkontorens öppnande för sparbanksrörelse fått tillfällen till att genom insättningar göra sina besparingar fruktbärande, måste ega relativt bättre tillgång på sparda medel, som icke så snart behöfva åter tillgripas, än de orter, der sparbanker länge varit i verksamhet. I de län, der Postsparbanken spelar en större roll, har man derfor anledning att vänta en något lägre uttagningsprocent än som annars der skulle förekomma, och härtill bör alltså hänsyn tagas vid uttagningsprocentens afläsning.

Lägst har denna uttagningsprocent varit i Vermlands (60) och Kopparbergs län (75) samt i Stockholms stad och län (77). Tydligen har i de båda förstnämnda länen Postsparbanken utöfvat ett afgörande inflytande. De högsta procenttalen för uttagningar visa åter Hallands (101), Kristianstads (99), Vesterbottens (98), Gotlands (96), Södermanlands (95), Kronobergs (94), Uppsala (92), Östergötlands (92), Malmöhus (91), Blekinge (90) och Gefleborgs län (90). På tämligen stort afstånd följa de öfriga länen, nämligen Jemtlands med 85 och de återstående med 83, 82 eller 81 %.

Det kan icke undfalla någon, att det just är i våra förnämsta jordbruksbygder som tillståndet under år 1894 varit minst tillfredsställande.

Af dessa är det endast Skaraborgs län som saknas bland de ofvan uppräknade med uttagningsbelopp af 90 % eller derutöfver; detta läns procenttal är 82, och förklaringen till dess undantagsställning torde kunna sökas i den stora andel som Postsparbanken eger i dess sparbanksväsen. Den hufvudsakligaste anledningen till de jordbruksidkande landsdelarnas mindre gynnsamma ställning lär väl kunna anses vara 1894 års ovanligt låga spanmålspriser; 1893 års hafre- och 1894 års rågskörd voro dessutom mindre tillfredsställande, hvilket omdöme för öfrigt gäller 1893 års skörd i allmänhet i Gotlands och Uppsala län.

Huruvida ett visst år varit »godt» eller »dåligt», kan blott afgöras genom en jämförelse med de i tiden närmast liggande. Ifrågavarande begrepp äro nämligen tydligtvis endast relativa, och man måste för att rätt bedömma de siffror, som nu behandlats, se dem äfven i belysning af motsvarande tal för de föregående åren. Man torde därför böra kasta en blick på förhållandena äfven under 1890-talets första år, hvilka bäst framgå af den sammanställning som blifvit gjord i tabellen å nästföljande sidor.

Efter ett par tämligen dåliga år följde en tydlig förbättring år 1893, hvilken ännu mera utprägladt framträder år 1894. Den allmänna uttagningsprocenten för hela riket var nämligen åren 1891 och 1892 resp. 99 och 103, men nedgick till 88 år 1893 och ytterligare till 86 det år, som vi nu behandla. Medan nedåtgåendet år 1893 är nästan allmänt för samtliga länen (endast Gotlands och Vesternorrlands län utgöra undantag), gäller detta emellertid icke för 1894. Detta år inträder nämligen, i motsats mot förbättringen för riket öfver hufvud taget, en afgjord försämring för icke mindre än åtta län: Södermanlands, Östergötlands, Kristianstads, Malmöhus, Hallands, Skaraborgs, Vestmanlands och Vesterbottens. Äfven här återfinna vi sålunda jordbrukslänen par préférence, hvilket bekräftar det omdöme om årets jordbruksförhållanden, som syntes framgå redan af 1894 års siffror för sig betraktade. Yrkandet på ökad tullskydd för jordbruksnäringen var också, såsom man torde erinra sig, särdeles lifligt och allmänt under sommaren af detta år.

Hufvudafsigten med uppställandet af den stora tabellen å följande sidor öfver uttagningsprocenterna i sparbankerna allt sedan år 1856 har varit att till tjänst för forskare i vårt lands ekonomiska historia på ett ställe sammanföra de viktiga upplysningar, som sparbanksrörelsen, ur denna synpunkt sedd, häröfver meddelar. Siffrorna för åren t. o. m. 1875 äro (med undantag för Stockholms stad och län samt för de fall, då folkbanker varit medräknade) hemtade ur Statistisk Tidskrift, men hafva för de följande åren uträknats till nyes. Någon utförligare belysning af det material, som tabellen erbjuder, är nu icke tillfälle att lemna. Endast

I sparbankerna (fr. o. m. 1884 med inbegrepp af Postsparbanken)

År.	Riket.	Stock- holms stad o. län.	Upp- sala län.	Söder- man- lands län.	Öster- göt- lands län.	Jön- köpings län.	Krono- bergs län.	Kalmar län.	Got- lands län.	Ble- kinge län.	Kri- stian- stads län.	Malmö- hus län.	Hal- lands län.
1856	71	88	52	77	76	55	58	75	107	78	66	75	59
57	107	150	83	109	92	118	130	130	132	83	67	93	72
58	169	156	95	136	121	179	282	222	296	168	252	188	129
59	98	107	66	85	90	147	134	84	212	82	93	102	128
60	91	111	76	104	79	91	130	92	133	103	109	66	112
1861	83	114	62	80	83	76	98	70	64	30	88	69	126
62	99	89	67	78	85	70	58	81	46	90	194	128	124
63	104	72	83	78	96	106	128	104	104	121	200	127	125
64	108	91	104	107	106	150	149	164	148	134	168	104	92
65	90	76	64	110	100	143	121	124	183	108	82	85	99
1866	100	85	80	115	95	115	128	123	140	111	103	92	107
67	96	89	110	142	79	79	100	125	91	103	79	90	96
68	95	75	108	120	86	77	101	134	107	96	93	118	60
69	84	66	90	87	87	110	157	117	111	107	102	86	97
70	62	62	66	59	48	53	41	58	49	67	61	66	61
1871	56	61	64	47	40	52	33	55	45	65	43	60	49
72	60	71	45	69	45	55	36	54	49	74	49	64	52
73	61	69	51	64	55	56	33	66	72	68	51	71	45
74	68	82	52	50	57	60	39	70	58	85	63	75	66
75	92	93	71	56	80	88	76	89	88	102	87	97	89
1876	91	105	89	82	87	94	72	93	122	96	87	88	75
77	117	123	118	100	106	105	121	109	118	126	130	125	144
78	149	134	197	185	171	147	177	143	130	166	157	132	213
79	135	117	185	189	184	165	175	161	166	139	126	105	152
80	88	92	96	98	128	95	93	104	92	82	84	80	80
1881	84	87	92	84	87	83	69	75	83	83	74	88	68
82	88	91	95	89	85	96	85	85	71	91	84	88	78
83	82	94	93	83	77	86	84	82	67	92	80	83	70
84	89	97	104	96	88	90	91	88	81	105	89	89	86
85	90	96	109	100	95	90	101	88	113	84	85	89	78
1886	96	88	99	99	98	108	113	94	111	96	105	96	111
87	100	91	93	97	115	112	123	95	98	105	112	104	130
88	92	79	81	106	91	105	115	99	86	100	105	99	133
89	88	87	86	89	89	84	108	75	94	108	93	92	96
90	99	129	92	94	100	90	94	83	84	104	98	106	98
1891	99	121	107	94	99	99	106	92	97	111	93	94	85
92	103	104	105	92	113	102	106	104	90	109	97	103	95
93	88	84	95	90	88	94	94	90	108	92	89	88	89
94	86	77	92	95	92	81	94	81	96	90	99	91	101

uttagna belopp i procent af insatta, länsvis, åren 1856—1894.

Göteborgs- Bohus län.	Elfs- borgs län.	Skara- borgs län.	Verm- lands län.	Öre- bro län.	Vest- man- lands län.	Kop- par- bergs län.	Gefle- borgs län.	Vester- norr- lands län.	Jemt- lands län.	Vester- bottens län.	Norr- bottens län.	Riket.	År.
78	73	50	42	56	65	60	71	39	47	56	35	71	1856
107	122	113	125	127	107	103	107	78	70	162	203	107	57
117	220	206	219	237	123	133	150	100	227	475	389	169	58
85	100	107	112	138	87	97	80	58	125	45	100	98	59
108	96	141	84	94	70	85	66	139	77	42	73	91	60
98	78	84	107	95	47	85	60	80	47	42	30	83	1861
99	99	87	120	93	58	84	59	99	47	29	60	99	62
94	109	116	120	129	76	72	59	95	88	69	58	104	63
89	158	136	146	68	74	83	66	85	109	205	79	108	64
86	110	114	92	93	64	93	69	87	164	192	127	90	65
114	117	102	119	84	81	120	100	97	235	170	77	100	1866
95	99	92	135	118	102	196	89	110	158	187	94	96	67
94	105	138	131	145	97	132	77	89	128	95	111	95	68
90	102	128	109	78	77	82	46	48	44	32	43	84	69
69	60	59	58	65	54	61	67	53	37	30	66	62	70
81	38	49	57	48	47	27	65	43	36	36	43	56	1871
85	53	57	56	41	62	24	52	39	92	27	35	60	72
77	41	47	50	42	58	24	59	40	49	21	36	61	73
84	62	65	64	44	77	43	62	42	82	20	22	68	74
104	121	90	91	63	108	84	99	111	146	67	68	92	75
93	82	64	87	77	76	103	97	111	215	68	93	91	1876
108	92	109	105	107	103	133	110	117	108	61	80	117	77
123	218	222	182	195	187	171	147	146	123	113	151	149	78
104	183	184	215	192	150	226	178	220	229	197	267	135	79
85	88	82	92	129	90	102	87	92	132	87	98	88	80
91	64	66	66	90	91	89	106	69	80	47	66	84	1881
91	73	80	77	90	83	74	117	68	98	60	71	88	82
85	73	64	78	78	81	66	74	75	108	68	72	82	83
90	80	86	90	81	82	79	84	77	80	50	70	89	84
94	85	68	88	86	77	94	96	82	98	84	68	90	85
96	93	82	94	93	97	118	91	79	86	89	74	96	1886
96	110	97	109	89	86	116	80	78	105	80	74	100	87
86	94	106	96	94	78	74	78	74	103	69	63	92	88
88	92	87	71	86	83	42	89	71	74	93	86	88	89
101	71	87	64	86	80	60	111	86	57	82	89	99	90
98	83	82	83	80	85	98	109	124	113	92	122	99	1891
108	103	93	89	92	90	97	114	117	100	115	93	103	92
88	79	78	72	80	79	81	95	120	99	90	80	88	93
83	78	82	60	81	83	75	90	83	85	98	83	86	94

en omständighet må påpekas, hvilken redan vid en flyktig blick på tabellen kan iakttagas och som väl förtjenar sitt fulla beaktande.

I ett föredrag å Nationalekonomiska Föreningen förlidet år om »Arbetspris och arbetstillfällen i Sverige under de senare åren» påvisade föredraganden, greve H. Hamilton, den iögonenfallande öfverensstämmelse, som varit rådande i vaxlingarna å landsbygdens och hufvudstadens arbetsmarknader, och det nära ekonomiska samband mellan land och stad, hvarpå denna öfverensstämmelse hänvisar. Af här meddelade tabell framgår nu ett fullt lika tydligt samband af likartadt slag mellan rikets skilda delar, utvisande att vårt land i stort sedt utgör ett i ekonomiska intressen innerligt förbundet helt. Huruvida detta sedan äldre tider i samma grad varit förhållandet, kan för tillfället icke uppgifvas; men så långt tillbaka som sparbanksstatistiken sträcker sig, eller midten af 1850-talet, låter det sig icke förbises. Följderna af 1857 års stora penningkris framstå med full tydlighet i 1857 och 1858 års uttagningsprocenter i alla länen så godt som utan undantag. Penningbristen åren 1863 och 1864 är nästan lika allmän. Deremot framträda icke följderna af 1867 och 1868 års missväxter med samma jemnhet i länens sparbanksuttagningar. Åren 1870—1874 är det icke ett enda län som i fråga om sparbanksuttagningar företer någon afvikelse från de lyckliga förhållanden, som dessa års siffror utvisa, och omvänt är det icke håller något län (utom Elfsborgs län år 1877) hvari ej under de tre åren 1877—1879 uttagningarna öfverstigit insättningarna. Lika jemnt visar sig förhållandet vara — i god riktning — åren 1881—1884; undantagen äro, såsom man af tabellen finner, mycket lätt räknade. Åren 1886 och 1887 äro icke fullt så jemna; ställningen är icke håller — åtminstone i fråga om sparbanksrörelsen och uteslutande efter den att dömma — så prononceradt dålig som under föregående perioder af ekonomiskt betryck. Men det lilla uppsving, som de närmast derpå följande åren egde rum, visar sig åtminstone under 1889 vara jemnt utbredt öfver nästan hela landet.

Att ett sådant ekonomiskt samband som det nu påvisade, i både goda och dåliga tider, är i öfvervägande grad välsignelserikt, torde icke kunna betvivlas. Det är tydligen en frukt af *samfärdselns* utveckling i detta ords vidsträcktaste betydelse. Och att sambandet icke endast mellan land och stad, mellan län och län i ett och samma rike är till finnandes, utan att det äfven, när det ej genom afundsjukt uppresta skrankor till en viss grad brytes, söker knyta sig omkring och mellan stater och länder i hela den genom handel förbundna civiliserade världen, skulle jemväl med ringa svårighet kunna ådagaläggas. Detta sträcker sig dock utom området för närvarande lilla uppsats.

I. Flodström.

Rikets folkmängd fördelad efter yrkesgrupper,

år 1895.

I föregående årgång af denna tidskrift framlades ett försök till beräkning af yrkesfördelningen, i fyra stora hufvudgrupper, för de år, som förflutit sedan 1890 års folkräkning. I öfverensstämmelse härmed har en beräkning verkstälts äfven för år 1895, hvilken för riket i dess helhet lemnat det resultat, som synes här nedan.

Under första gruppen af de här upptagna inbegripas jordbruk och boskapsskötsel jemte fiske, under den fjerde gruppen allmän tjänst jemte litterära och konstnärliga yrken, sjuk- och fattigvård m. m.

Jemfördt med fördelningen åren 1870, 1880 och 1890 utfalla talen för år 1895 på följande sätt:

	År 1870.	År 1880.	År 1890.	År 1895.
Jordbruk m. m.	2,995,844	3,078,274	2,914,984	2,865,000
Grufbrytning och industri.....	613,414	810,341	1,087,072	1,220,000
Handel och samfärdsel	210,940	326,091	426,911	473,000
Allmän tjänst m. m.....	348,327	350,962	356,014	361,000
Summa	4,168,525	4,565,668	4,784,981	4,919,000

Eller i % räknadt:

	År 1870.	År 1880.	År 1890.	År 1895.
Jordbruk m. m.	71·87	67·42	60·92	58·24
Grufbrytning och industri.....	14·71	17·75	22·72	24·80
Handel och samfärdsel.....	5·06	7·14	8·92	9·62
Allmän tjänst m. m.....	8·36	7·69	7·44	7·34
Summa	100	100	100	100

Under den senast gångna femårsperioden skulle alltså den af jordbruk lefvande befolkningen ytterligare hafva minskats med 50,000 personer och nedgått från 60·92 % af hela folkmängden till 58·24 %. Fortsattes rörelsen framdeles i samma riktning och med samma hastighet, skall inom mindre än tjugu år härefter jordbruksnäringen hafva kommit i minoritet gentemot de andra näringarna.

Under det senaste fjerdedels århundradet har jordbruksbefolkningen minskats från 2,996,000 personer till 2,865,000, eller med mer än 130,000 personer. Samtidigt har industribefolkningen ökats från 613,000 personer till 1,220,000, och handels- och samfärdselgruppen från 211,000 till 473,000.

Landsbygdens befolkning vid 1895 års slut skulle enligt dessa beräkningar hafva fördelat sig på de fyra grupperna med resp. 2,822,000, 699,000, 187,000 och 232,000 personer, och *städernas* med resp. 43,000, 521,000, 286,000 och 129,000. Landsbygdens hela folkmängd uppgick till 3,940,000 personer och städernas till 979,000.

G. Sundbärg.

Rikets folkmängd år 1894, fördelad åldersvis efter civilstånd.

På samma sätt som förut skett för de närmast föregående åren har äfven för år 1894 en beräkning utförts rörande folkmängdens fördelning efter civilstånd, för hvarterda könet och inom hvarje särskildt åldersår, och meddelas resultatet af dessa beräkningar i tab. A, å nästa och följande sidor.

Slutsummorna för hvarje civilståndsgrupp såväl för år 1894 som närmast föregående båda år innehållas i följande tabell:

	År 1892.	År 1893.	År 1894.	Tillväxt år 1894.
Minderåriga (under 15 år)	1,597,274	1,601,529	1,606,774	+ 5,245
Vuxna ogifte män	631,630	636,265	654,497	+ 18,232
Vuxna ogifta kvinnor	680,570	684,657	698,157	+ 13,500
Gifta män	794,712	795,286	800,609	+ 5,323
Gifta kvinnor	804,697	805,344	809,572	+ 4,228
Enklingar och fränskilde	93,168	94,467	95,737	+ 1,270
Enkor och fränskilda	204,814	206,602	207,837	+ 1,235
Summa	4,806,865	4,824,150	4,873,183	+ 49,033
Deraf				
Män	2,327,883	2,336,825	2,364,165	+ 27,340
Kvinnor	2,478,982	2,487,325	2,509,018	+ 21,693

Hvad som här genast springer i ögonen är, att af årets osedvanligt stora folkökning ej mindre än 32,000 personer falla på gruppen vuxna ogifte, som ökats från 1,321,000 personer till nära 1,353,000, eller med ej mindre än 2.4 procent.

Detta är således den närmaste följden af utvandringens upphörande. Annat var väl ej heller att vänta under den första tiden. Sker dock icke härutinnan småningom en förändring, så att tillväxten i stället koncentreras på gruppen gifte, lärer väl utvandringen snart återtaga sina gamla proportioner, när helst förhållandena i Amerika eller andra länder det medgifva.

Tab. A. *Folkmängden den 31 december 1894 samt medelfolkmängden 1894, fördelade efter kön, ålder och civilstånd.*

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Åldersår.	Män.	D e r a f			Qvinnor.	D e r a f		
		Ogifte.	Gifta.	Enkl. o. fränsk.		Ogifta.	Gifta.	Enkor o. fränsk.
a) Ettårsklasser den 31 december 1894.								
0 — 1.....	62,189	62,189	—	—	60,066	60,066	—	—
1 — 2.....	59,410	59,410	—	—	56,962	56,962	—	—
2 — 3.....	56,262	56,262	—	—	54,862	54,862	—	—
3 — 4.....	57,391	57,391	—	—	55,957	55,957	—	—
4 — 5.....	54,254	54,254	—	—	53,397	53,397	—	—
5 — 6.....	53,447	53,447	—	—	52,648	52,648	—	—
6 — 7.....	54,979	54,979	—	—	53,859	53,859	—	—
7 — 8.....	55,880	55,880	—	—	54,686	54,686	—	—
8 — 9.....	54,670	54,670	—	—	53,509	53,509	—	—
9 — 10.....	53,390	53,390	—	—	52,097	52,097	—	—
10 — 11.....	53,284	53,284	—	—	52,002	52,002	—	—
11 — 12.....	50,860	50,860	—	—	49,440	49,440	—	—
12 — 13.....	49,922	49,922	—	—	48,841	48,841	—	—
13 — 14.....	48,935	48,935	—	—	47,576	47,576	—	—
14 — 15.....	48,449	48,449	—	—	47,550	47,550	—	—
15 — 16.....	49,563	49,563	—	—	48,518	48,518	—	—
16 — 17.....	47,003	47,003	—	—	45,587	45,580	7	—
17 — 18.....	47,649	47,649	—	—	46,096	45,939	157	—
18 — 19.....	44,904	44,902	2	—	43,227	42,597	628	—
19 — 20.....	43,104	43,075	29	—	42,039	40,584	1,450	2
20 — 21.....	39,414	39,325	89	—	39,071	36,866	2,791	14
21 — 22.....	37,849	36,969	877	3	38,652	34,172	4,453	27
22 — 23.....	35,787	33,391	2,383	13	36,000	30,119	6,438	43
23 — 24.....	35,929	31,716	4,186	27	36,865	28,199	8,594	72
24 — 25.....	32,780	26,654	6,072	54	33,944	23,593	10,252	99
25 — 26.....	31,213	23,539	7,591	83	32,751	20,956	11,647	148
26 — 27.....	27,125	18,109	8,910	106	29,642	16,831	12,622	189
27 — 28.....	30,490	18,537	11,774	179	32,887	17,145	15,485	257
28 — 29.....	33,547	18,447	14,867	233	35,484	16,820	18,312	352
29 — 30.....	32,531	15,939	16,329	263	34,977	14,871	19,676	430
30 — 31.....	32,371	14,116	17,949	306	35,541	13,965	21,082	494
31 — 32.....	31,906	12,404	19,161	341	34,819	12,780	21,485	554
32 — 33.....	30,381	10,755	19,238	388	33,685	11,564	21,517	604
33 — 34.....	28,381	8,809	19,158	414	31,853	10,089	21,061	703
34 — 35.....	30,088	8,622	20,981	485	33,910	10,289	22,768	853
35 — 36.....	30,042	7,836	21,689	517	34,020	9,779	23,248	993
36 — 37.....	29,599	7,135	21,904	560	33,297	9,062	23,156	1,079
37 — 38.....	26,625	5,841	20,215	569	30,442	7,865	21,456	1,121
38 — 39.....	25,694	5,327	19,785	582	29,095	7,110	20,794	1,191
39 — 40.....	25,963	4,936	20,392	635	28,653	6,668	20,650	1,335
40 — 41.....	27,358	4,977	21,666	715	30,599	6,847	22,220	1,532
41 — 42.....	24,742	4,213	19,823	706	27,711	6,051	20,072	1,588
42 — 43.....	23,082	3,595	18,747	740	25,917	5,400	18,902	1,615
43 — 44.....	24,303	3,626	19,856	821	26,917	5,492	19,554	1,841
44 — 45.....	24,097	3,577	19,651	869	27,131	5,535	19,541	2,055

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Åldersår.	Män.	D e r a f			Qvinnor.	D e r a f		
		Ogifte.	Gifte.	Enkl. o. fränsk.		Ogifta.	Gifta.	Enkor o. fränsk.
45—46.....	24,762	3,395	20,397	970	27,944	5,451	20,216	2,277
46—47.....	22,536	3,011	18,597	928	25,888	4,960	18,565	2,363
47—48.....	21,420	2,720	17,740	960	24,243	4,595	17,316	2,332
48—49.....	20,937	2,495	17,444	998	23,450	4,242	16,629	2,579
49—50.....	21,664	2,494	18,122	1,048	25,024	4,527	17,651	2,846
50—51.....	22,754	2,569	18,956	1,229	25,948	4,648	18,022	3,278
51—52.....	21,204	2,228	17,744	1,232	24,321	4,162	16,883	3,276
52—53.....	21,201	2,293	17,560	1,348	24,675	4,243	16,875	3,557
53—54.....	20,008	2,052	16,611	1,345	23,118	3,995	15,474	3,649
54—55.....	20,568	2,081	17,044	1,443	24,741	4,018	15,757	3,966
55—56.....	18,580	1,852	15,289	1,448	21,848	3,686	14,264	3,898
56—57.....	17,793	1,802	14,541	1,450	20,972	3,575	13,376	4,021
57—58.....	18,425	1,820	14,913	1,692	21,290	3,490	13,529	4,271
58—59.....	18,632	1,772	15,026	1,834	21,990	3,588	13,627	4,775
59—60.....	19,149	1,765	15,341	2,043	22,321	3,536	13,453	5,332
60—61.....	19,049	1,671	15,128	2,250	22,310	3,418	13,270	5,622
61—62.....	18,655	1,560	14,784	2,311	21,767	3,352	12,695	5,720
62—63.....	16,534	1,459	12,831	2,244	19,161	2,945	10,831	5,385
63—64.....	15,020	1,277	11,463	2,280	17,574	2,600	9,666	5,308
64—65.....	15,600	1,268	11,716	2,616	18,573	2,776	9,947	5,850
65—66.....	15,855	1,315	11,713	2,827	18,761	2,745	9,733	6,283
66—67.....	14,322	1,088	10,452	2,782	17,442	2,464	8,831	6,147
67—68.....	12,990	953	9,345	2,692	15,584	2,184	7,526	5,874
68—69.....	13,983	969	9,863	3,151	17,074	2,459	7,875	6,740
69—70.....	13,845	956	9,500	3,389	16,860	2,292	7,500	7,068
70—71.....	12,231	881	8,048	3,302	15,195	2,069	6,423	6,703
71—72.....	12,606	938	8,003	3,665	15,176	1,985	6,111	7,080
72—73.....	11,014	731	6,837	3,446	13,798	1,947	5,162	6,689
73—74.....	10,217	706	6,132	3,379	12,426	1,667	4,372	6,387
74—75.....	8,599	611	4,333	3,055	10,641	1,356	3,490	5,795
75—76.....	7,577	482	4,128	2,967	9,376	1,197	2,852	5,327
76—77.....	6,794	423	3,594	2,777	8,710	1,111	2,490	5,109
77—78.....	5,802	423	2,942	2,437	7,563	936	1,944	4,683
78—79.....	5,563	373	2,640	2,550	7,421	944	1,816	4,661
79—80.....	4,682	310	2,134	2,238	6,516	807	1,513	4,196
80—81.....	3,645	237	1,530	1,878	5,128	656	1,044	3,428
81—82.....	2,615	218	1,013	1,384	3,701	417	621	2,663
82—83.....	2,603	172	997	1,434	3,926	443	651	2,832
83—84.....	2,244	165	736	1,343	3,406	377	537	2,492
84—85.....	1,697	120	528	1,049	2,689	261	369	2,059
85—86.....	907	46	281	580	1,630	169	180	1,281
86—87.....	865	71	244	550	1,435	163	131	1,141
87—88.....	660	59	134	467	1,248	103	101	1,044
88—89.....	443	28	111	304	872	95	85	692
89—90.....	343	18	78	247	675	71	54	550
90—ω.....	721	33	122	566	1,625	146	67	1,412
Summa	2,364,165	1,467,819	800,609	95,737	2,509,018	1,491,609	809,572	207,837

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Åldersår.	Män.	D e r a f			Qvinnor.	D e r a f		
		Ogifte.	Gifte.	Enkl. o. fränsk.		Ogifta.	Gifta.	Enkor o. fränsk.

b) Femårsklasser den 31 dec. 1894.

0—5.....	289,506	289,506	—	—	281,244	281,244	—	—
5—10.....	272,366	272,366	—	—	266,799	266,799	—	—
10—15.....	251,450	251,450	—	—	245,409	245,409	—	—
15—20.....	232,223	232,192	31	—	225,467	223,218	2,249	7
20—25.....	181,759	168,055	13,607	97	185,732	152,949	32,528	255
25—30.....	154,906	94,571	59,471	864	165,741	86,623	77,742	1,376
30—35.....	153,127	54,706	96,487	1,984	169,809	58,687	107,913	3,208
35—40.....	137,923	31,075	103,985	2,863	155,507	40,484	109,804	5,719
40—45.....	123,582	19,988	99,743	3,851	138,275	29,325	100,319	8,631
45—50.....	111,319	14,115	92,300	4,904	126,549	23,775	90,377	12,397
50—55.....	105,735	11,223	87,915	6,597	121,803	21,066	83,011	17,726
55—60.....	92,589	9,011	75,110	8,467	108,421	17,875	68,249	22,297
60—65.....	84,858	7,235	65,922	11,701	99,385	15,091	56,409	27,885
65—70.....	70,995	5,281	50,873	14,841	85,721	12,144	41,465	32,112
70—75.....	54,667	3,867	33,953	16,847	67,236	9,024	25,558	32,654
75—80.....	30,418	2,011	15,438	12,969	39,586	4,995	10,615	23,976
80—85.....	12,804	912	4,804	7,088	18,850	2,154	3,222	13,474
85—90.....	3,218	222	848	2,148	5,860	601	551	4,708
90—∞.....	721	33	122	566	1,625	146	67	1,412
Summa	2,364,165	1,467,819	800,609	95,737	2,509,018	1,491,609	809,572	207,837

c) Medelfolkmängd under år 1894.

0—5.....	288,497	288,497	—	—	280,486	280,486	—	—
5—10.....	273,318	273,318	—	—	267,356	267,356	—	—
10—15.....	250,250	250,250	—	—	244,245	244,245	—	—
15—20.....	228,322	228,289	33	—	222,356	220,084	2,264	8
20—25.....	178,192	164,798	13,296	98	183,225	151,028	31,985	262
25—30.....	155,782	94,539	60,362	881	167,743	87,214	79,128	1,401
30—35.....	152,212	53,920	96,360	1,942	169,615	58,493	107,878	3,244
35—40.....	136,960	30,657	103,433	2,879	154,361	39,872	108,784	5,705
40—45.....	122,750	19,681	99,215	3,854	137,485	29,033	99,798	8,654
45—50.....	110,872	13,961	91,993	4,918	126,073	23,585	90,010	12,478
50—55.....	104,352	11,061	86,741	6,560	120,404	20,744	82,116	17,544
55—60.....	93,713	9,080	76,011	8,622	109,486	17,879	68,974	22,633
60—65.....	84,415	7,221	65,493	11,701	98,609	14,924	56,000	27,775
65—70.....	70,943	5,223	50,628	14,792	85,393	11,998	41,286	32,109
70—75.....	53,961	3,808	33,561	16,592	66,094	8,825	25,098	32,171
75—80.....	29,962	1,998	15,198	12,706	39,169	4,929	10,485	23,775
80—85.....	12,339	880	4,642	6,817	18,381	2,048	3,061	13,252
85—90.....	3,318	231	875	2,212	5,964	608	549	4,812
90—∞.....	688	34	116	538	1,617	148	72	1,397
Summa	2,350,495	1,457,446	797,947	95,102	2,498,172	1,483,494	807,458	207,229

Några drag ur 1894 års befolkningsförhållanden.

Såsom skett för åren 1891—93 skall äfven här den ofvan meddelade beräkningen af folkmängdens fördelning efter civilstånd användas för en kortfattad undersökning af årets befolkningsförhållanden i allmänhet, under jemförelse med gångna tider.

1) **Åldersfördelningen** inom folkmängden i dess helhet äfvensom proportionen mellan könen inom olika åldrar framgår af tab. 1.

Tab. 1. Åldersfördelningen och proportionen mellan könen.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Åldersår.	På 1,000 innebyggare.			Afviknings- talen, ¹⁾ ‰.		Qvinnor mot 1,000 män.		
	1751/1890.	1893.	1894.	1893.	1894.	1806/75.	1893.	1894.
0—5.....	127·936	117·578	117·121	919	915	989	973	971
5—10.....	105·127	112·389	110·639	1,069	1,052	997	977	980
10—15.....	99·270	102·014	101·958	1,028	1,027	998	976	976
15—20.....	92·306	91·968	93·920	996	1,017	1,008	977	971
20—25.....	84·413	73·659	75·411	873	893	1,038	1,035	1,022
25—30.....	76·658	67·660	65·798	883	858	1,055	1,084	1,070
30—35.....	70·814	66·482	66·268	945	942	1,068	1,120	1,109
35—40.....	63·622	59·955	60·213	944	946	1,077	1,126	1,127
40—45.....	58·214	53·608	53·734	921	923	1,100	1,121	1,119
45—50.....	51·361	48·925	48·812	953	950	1,128	1,137	1,137
50—55.....	45·700	46·018	46·692	1,007	1,022	1,169	1,156	1,152
55—60.....	38·409	42·575	41·248	1,109	1,074	1,220	1,166	1,171
60—65.....	32·198	37·724	37·807	1,172	1,174	1,279	1,167	1,171
65—70.....	23·758	32·204	32·159	1,355	1,354	1,351	1,210	1,207
70—75.....	16·121	24·503	25·015	1,520	1,552	1,428	1,220	1,230
75—80.....	8·976	14·133	14·365	1,574	1,600	1,544	1,320	1,301
80—o.....	5·617	8·610	8·840	1,533	1,574	1,792	1,605	1,573
Hela folkm....	1,000	1,000	1,000	—	—	1,070	1,064	1,061

Det oförmodade afbrott, som år 1894 inträffade i emigrationen, har alltså icke förmått väsentligen förändra åldersfördelningens länge iakttagna ogynsamma prägel, yttrande sig i öfverskott af skolbarn och orkeslösa men brist inom de arbetsföra åldrarna.

En direkt föreställning härom vinnes af tab. 2, som utvisar å ena sidan huru 1893 och 1894 årens folkmängder skulle varit fördelade enligt

¹⁾ Afvikningstalen, ‰ = 1893, resp. 1894 års tal om motsvarande tal för åren 1751—1890 sättas = 1,000.

medelförhållandet åren 1751/1890, å andra sidan hurudan fördelningen var i verkligheten.

Tab. 2. Öfverskott eller brist inom olika åldrar, åren 1893 och 1894.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Åldersår.	Folkmängd den 31 dec. 1893.			Folkmängd den 31 dec. 1894.		
	Enl. fördeln. 1751—1890.	I verklig- heten.	Skilnad.	Enl. fördeln. 1751—1890.	I verklig- heten.	Skilnad.
0—5	617,182	567,216	— 49,966	623,452	570,750	— 52,702
5—10	507,149	542,182	+ 35,033	512,303	539,165	+ 26,862
10—15	478,893	492,131	+ 13,238	483,761	496,859	+ 13,098
15—20	445,298	443,667	— 1,631	449,824	457,690	+ 7,866
20—25	407,221	355,343	— 51,878	411,360	367,491	— 43,869
25—30	369,810	326,403	— 43,407	373,569	320,647	— 52,922
30—35	339,205	320,718	— 18,487	342,653	322,935	— 19,718
35—40	306,922	289,231	— 17,691	310,042	293,430	— 16,612
40—45	280,833	258,613	— 22,220	283,688	261,857	— 21,831
45—50	247,773	236,022	— 11,751	250,292	237,868	— 12,424
50—55	220,464	221,974	+ 1,510	222,705	227,538	+ 4,833
55—60	185,291	205,389	+ 20,098	187,174	201,009	+ 13,835
60—65	155,328	181,985	+ 26,657	156,907	184,243	+ 27,336
65—70	114,612	155,356	+ 40,744	115,777	156,716	+ 40,939
70—75	77,770	118,206	+ 40,436	78,561	121,903	+ 43,342
75—80	43,302	68,178	+ 24,876	43,742	70,004	+ 26,262
80—w	27,097	41,536	+ 14,439	27,373	43,078	+ 15,705
Summa	4,824,150	4,824,150	—	4,873,183	4,873,183	—

Inom samtliga åldrarna mellan 20 och 50 år råder alltså fortfarande *brist* på folk. Sammanlagdt har denna brist utgjort:

År 1870	11,941	År 1887	102,184	År 1892	161,103
» 1875	77,422	» 1888	122,631	» 1893	165,434
» 1880	80,287	» 1889	131,188	» 1894	167,376
» 1885	89,019	» 1890	150,766		
» 1886	90,709	» 1891	155,054		

Och framträder alltså det oväntade förhållandet att äfven under det nästan emigrationsfria året 1894 denna brist, långtifrån att minskas, ökats med ytterligare nära 2,000 personer.

Då dödligheten under året varit ringa, kan nyssnämnda faktum endast förklaras derigenom att den årskull, som öfverskridit 50 års ålder, varit ovanligt talrik i förhållande till den årskull, som uppnått åldern 20 år.

Inom åldrarna öfver 65 år fortfar å andra sidan *öfverskottet* att växa. Detsamma utgjorde, i jämförelse med normal fördelning:

År 1880	20,310	År 1888	85,434	År 1892	115,220
» 1885	52,727	» 1889	93,857	» 1893	120,495
» 1886	62,121	» 1890	107,090	» 1894	126,248
» 1887	73,840	» 1891	114,941		

och har sålunda detta ofördelaktiga öfverskott äfven under år 1894 ytterligare ökats med ej mindre än 5,753 personer.

Af allt detta är tydligt, att vi behöfva många emigrationsfria år ännu — mycket flere för öfrigt än vi hafva utsigt att ernå — innan abnormiteterna inom vårt folks nuvarande åldersfördelning hinna aflägsnas.

Proportionen mellan könen har under år 1894 vunnit en betydande förbättring. Här har tydligen utvandringens upphörande medfört en mera omedelbar verkan. Inom befolkningen i dess helhet har öfverskottet af qvinkön på en gång minskats med inemot 6,000 personer (eller möjligen, efter uppgifterna om befolkningsrörelsen att döma, med ända till 9,000), och denna gynsamma förändring gör sig företrädesvis gällande i åldrarna mellan 20 och 35 år. Mot hvarje tusental män inom åldern 20/25 år svarade vid årets slut endast 1,022 kvinnor, i stället för vid årets början 1,035, och i åldrarna 25/35 år är förbättringen lika markerad. Ytterligare detaljer i detta ämne meddelas i tab. 1 här ofvan.

Vid studiet af befolkningens förändringar genom vigslar och födelser äro *vissa grupper* af folkmängden företrädesvis af intresse. De ingångna äktenskapens antal (i första giftet) jemföres sålunda lämpligast med den ogifta befolkningen i åldern 20/50 år (eller för qvinkönet helst åldern 20/45 år); barnaföderskornas antal åter sammanställas med den gifta qvinliga befolkningen under 45 års ålder (för äkta födelser), eller med den icke gifta qvinliga befolkningen (ogifta, enkor och fränskilda) i åldern 20/45 år (för oäkta födelser). Talrikheten af dessa befolkningsgrupper vid olika tidpunkter framläggas i såväl absoluta som relativa tal i tab. 3.

Talen i denna tabell äro direkt kända först med år 1870, hvadan alla föregående års tal måst åstadkommas genom approximativa beräkningar. För dessa beräkningar finnas dock ganska goda stödjepunkter. För mankönets del är den enda okända kvantiteten den lilla gruppen af ogifte öfver 50 års ålder, hvilken vid 1870 års folkräkning uppgick till 23,403 personer (och för t. ex. år 1750 här beräknats till vid pass 7,000). För qvinkönet behöfver man genom approximativa beräkningar fastställa dels antalet ogifta i åldern 45/ω, uppgående år 1870 till 65,136 personer, dels antalet gifta i åldern 15/20, utgörande samma år 1,860 personer, dels slutligen antalet enkor i åldern under 45 år, hvilket uppgick till 22,129 personer. Efter det dessa fyra kvantiteter på ett ungefärligt sätt fixerats, äro alla för beräkningen af talen i tab. 3 erforderliga faktorer gifna.

De nämnda approximationerna hafva af oss utförts vid tre särskilda tillfällen. Första gången skedde detsamma, mera provisoriskt, i förf:

Tab. 3. *Ogifte och gifte inom den medelålders befolkningen, åren 1750—1894.*

Vid slutet af år	Ogifte män, 20/50 år.	Ogifta kvinnor, 20/45 år.	Og. qv. o. enkör, 20/45 år.	Giftn qvinnor, 15/45 år.	På 1,000 inb. af hela folkmängden.			
					Og. m. 20/50.	Og. qv. 20/45.	Og. qv. o. enkör 20/45.	Giftna qv. 15/45.
1750.....	105,000	124,000	134,000	196,000	59-546	70-321	75-992	111-153
1790.....	167,000	170,000	183,000	240,000	77-378	78-769	84-792	111-202
1800.....	172,305	175,517	189,630	255,526	73-406	74-775	80-787	108-859
1805.....	183,745	177,371	191,802	260,609	75-696	73-070	79-015	107-864
1810.....	171,376	177,338	192,565	257,869	72-072	74-579	80-983	108-446
1815.....	186,828	189,824	205,699	267,232	75-790	77-006	83-446	108-408
1820.....	202,821	197,109	213,849	283,183	78-470	76-259	82-736	109-562
1825.....	195,733	186,202	202,864	307,340	70-630	67-191	73-203	110-903
1830.....	195,327	181,565	199,004	318,454	67-632	62-866	68-904	110-264
1835.....	211,084	194,516	212,306	322,893	69-770	64-293	70-173	106-726
1840.....	239,069	222,286	240,602	317,555	76-164	70-816	76-651	101-168
1845.....	279,887	258,158	277,555	327,578	84-391	77-840	83-689	98-772
1850.....	302,182	282,412	302,897	345,240	86-771	81-094	86-976	99-135
1855.....	317,081	298,101	320,579	371,149	87-086	81-873	87-991	101-936
1860.....	322,135	304,757	327,236	400,455	83-461	78-958	84-782	103-752
1865.....	342,301	321,316	343,632	415,453	83-201	78-100	83-524	100-982
1870.....	336,795	331,334	353,401	391,335	80-795	79-485	84-792	93-878
1875.....	346,672	334,330	355,272	403,781	79-089	76-274	81-052	92-118
1880.....	370,840	359,185	378,302	415,943	81-224	78-671	82-862	91-102
1885.....	387,960	373,835	393,199	424,872	82-848	79-832	83-967	90-731
1890.....	367,459	362,111	380,964	429,219	76-795	75-677	79-616	89-701
1891.....	369,579	362,880	381,799	430,482	76-952	75-557	79-496	89-632
1892.....	369,642	362,321	381,643	430,142	76-899	75-376	79-395	89-485
1893.....	372,600	363,212	382,554	429,526	77-236	75-290	79-300	89-037
1894.....	382,510	368,068	387,257	430,048	78-493	75-529	79-467	88-248

Bidrag till utvandringsfrågan, Uppsala 1885 och 1886. För att icke vid detta första försök riskera alltför vidtgående slutsatser angående äldre tiders förhållanden sökte vi, vid fastställandet af de approximerade kvantiteterna, så långt möjligt förebygga, det äktenskapsfrekvensens siffror för äldre tider skulle alltför mycket afvika från de nuvarande och fruktsamhetstalen för dessa tider utfalla för låga. Vid de senare, mera i detalj utförda beräkningarna, har till följd häraf visat sig, att de först vunna talen för äktenskapsfrekvensen under äldre tider böra i någon mån höjas, men talen för den äktenskapliga fruktsamheten något sänkas. Af den andra beräkningen finnas några hufvudresultat meddelade i föregående årgång af denna tidskrift, nämligen genomsnittstalen för åren 1801—35 och 1836—90. — Sedan dess hafva vi emellertid funnit, att äfven dödlighetsstatistiken lemna afsevärda stödje punkter för dessa beräkningar, hvilket föranlett till ännu en revision, af hvars resultat tab. 3 är ett utdrag och som medfört nya modifikationer i samma riktning som den förra.

Tab. 4. *Giftermålsfrekvensen, från männens synpunkt, åren 1751—1894.*

Åren.	Hela medelfolk-mängden (af båda könen).	Deraf ogifte män i åldern 20/50 år.		Årliga antalet i första gifte inträdde män.			I omgifte inträdde män, årl. på 1,000 inb.
		Hela antalet.	På 1,000 inb.	Hela antalet.	På 1,000 inb.	På 1,000 og. män, 20, 50.	
1751—1775...	1,925,473	121,000	62·843	13,900	7·219	114·9	1·465
1776—1800...	2,183,695	170,000	77·850	15,200	6·961	89·4	1·408
1801—1810...	2,398,468	178,509	74·426	16,472	6·868	92·3	1·404
1811—1820...	2,472,880	186,206	75·299	17,961	7·263	96·5	1·480
1821—1830...	2,752,330	196,876	71·531	19,599	7·121	99·5	1·198
1831—1840...	3,013,722	213,946	70·991	18,332	6·082	85·7	1·054
1841—1850...	3,306,269	275,353	83·282	21,304	6·444	77·4	0·828
1851—1860...	3,642,321	313,173	85·982	24,549	6·740	78·4	0·869
1861—1870...	4,079,233	338,368	82·949	23,713	5·813	70·1	0·731
1871—1880...	4,386,353	351,759	80·183	26,446	6·028	75·2	0·780
1881—1890...	4,673,225	378,463	80·985	26,263	5·620	69·4	0·642
1885—1894...	4,763,509	378,784	79·518	25,650	5·385	67·7	0·621
1890.....	4,779,695	373,229	78·086	25,581	5·352	68·5	0·634
1891.....	4,793,866	368,516	76·872	25,026	5·220	67·9	0·608
1892.....	4,804,808	369,611	76·925	24,484	5·096	66·2	0·594
1893.....	4,815,508	371,121	77·068	24,295	5·045	65·5	0·607
1894.....	4,848,667	377,556	77·868	24,761	5·107	65·6	0·637

Såsom exempel på omfånget af differenserna mellan de olika beräkningarna må anföras en del af resultatet för perioden 1831—35, för hvilken desamma äro störst. Medelfolkmängden för denna period af gifta kvinnor under 45 års ålder är i Bidrag till utvandringsfrågan upptagen till 306,000 personer. Vid den första revisionen höjdes detta tal till 315,480 och vid den andra till 318,705. Folkmängden af ogiftna kvinnor har naturligtvis undergått en motsvarande sänkning. — Ytterligare förändringar af dessa tal, af någon väsentlig betydelse, synas oss ej längre sannolika.

2) **Giftermålsfrekvensen.** Tab. 4 innehåller en på ofvan anförda kalkyler grundad öfversigt af giftermålsfrekvensens historia i Sverige under åren 1751—1894, sedd från *männens* synpunkt. I tab. 5 meddelas motsvarande tal för qvinkönet.

Hvad som i tab. 4 först tilldrager sig uppmärksamheten är det utomordentligt ringa antalet äktenskapslediga män under den första perioden, 1751—1775, uppgående endast till 121,000 personer, eller knappt 63 på hvarje tusental af totalfolk-mängden. Tab. 3 upplyser till och med att motsvarande tal år 1750 ej ens hann till fullt 60 på tusen. Men också var det relativa antalet män, som inträdde i gifte, under denna tid utomordentligt mycket högre än hvad fallet är i våra dagar. Äfven i jämförelse med den närmast följande perioden, eller åren 1776—1800, framträder perioden 1751—75 med en rent abnorm öfverlägsenhet.

Öfverhufvud synes den ekonomiska ställningen i vårt land under den s. k. frihetstiden hafva varit i hög grad fördelaktig, medan deremot den gustavianska tiden i detta afseende gemenligen var ganska olycklig. Att temligen mörka skildringar föreligga om ekonomiskt betryck äfven under frihetstiden, är välbekant, men inför befolkningsstatistikens vittnesbörd — både i denna och andra punkter — är man närmast böjd för att tillskrifva detta ett öfverskattande af industriens betydelse, hvilken näring väl icke då för tiden var för nationens ekonomi i det hela på långt när af den vikt som i våra dagar, hvadan några års industrielt obestånd troligen kunde för flertalet landsdelar gå ganska obemärkt förbi.

Under åren 1811—1835 var giftermålsfrekvensen, jemfördt med den äktenskapslediga manliga befolkningen, äno åtskilligt högre än under den gustavianska tiden. För femårsperioden 1821—25 steg densamma åter ända till 103 ⁰/₁₀₀, och ännu åren 1831—35 uppvisar siffran 92 ⁰/₁₀₀ i medeltal. Den följande femårsperioden 1836—40 står visserligen synnerligt lågt (endast 80 ⁰/₁₀₀), men detta har sin naturliga förklaring uti de svåra missväxter, af hvilka under denna tid stora delar af landet hemsöktes. Först med 1840-talet begynner den ovedersägliga och afgjorda minskningen af giftermålsfrekvensen, hvilken sedan i det hela fortgått ända till våra dagar. Såsom i Bidrag till utvandringsfrågan utförligt visats, måste denna sänkning till en början otvifvelaktigt tillskrifvas den öfverflödande talrikheten af ungdomsåldrarnas befolkning, om hvilken äfven tab. 3 och 4 gifva otvetydiga vittnesbörd. I vår tid är detta ej längre fallet, utan äro giftermålsåldrarna tvärtom numera fåtaligare representerade än någonsin förr varit händelsen. De äktenskapslediges antal är visserligen icke därför ringa (se tab. 3 och 4), men detta är blott en naturlig återverkan af den låga äktenskapsfrekvensen.

Hvad särskildt angår året 1894, visar detta en obetydlig höjning i giftermålens antal, om detta sammanställs med totalfolkmängden. Sker åter jemförelsen med antalet äktenskapsledige, blifver ställningen ungefär densamma som år 1893 — hvilket år i sin ordning företedde den lägsta frekvens, som någonsin hos oss förekommit, med undantag af de tre åren 1868—1870.

Från *qvinkönets* synpunkt framställs giftermålsfrekvensens historia i tab. 5. Maximum träffas här under 1820-talet, icke under perioden 1751—75, hvilket är beroende å qvinkönets utomordentliga öfvertalighet vid midten af förra århundradet. Mot 105,000 äktenskapslediga män år 1750 (utom enklingarne) svarade ej mindre än 124,000 ogifta qvinnor i åldern 20/45 år (se tab. 3), förutom 79,000 i åldern 15/20 år. Vid 1894 års slut motsvarades åter 383,000 äktenskapslediga män af 368,000 ogifta qvinnor i åldern 20/45 år och 223,000 i åldern 15/20 år.

Tab. 5. Giftermålsfrekvensen, från kvinnornas synpunkt.

Åren.	Hela medelfolk-mängden (af båda könen).	Deraf ogifta kvinnor i åldern 20/45 år.		Årliga antalet i första gifet inträdda kvinnor.			I omgifte inträdda kvinnor, årl. på 1,000 inb.
		Hela antalet.	På 1,000 inb.	Hela antalet.	På 1,000 inb.	På 1,000 ogifta qv. 20/45 år.	
1751—1775...	1,925,473	140,000	72.711	14,600	7.583	104.3	1.101
1776—1800...	2,133,695	166,000	76.018	16,000	7.327	96.4	1.042
1801—1810...	2,398,468	177,240	73.897	17,349	7.234	97.9	1.038
1811—1820...	2,472,880	187,971	76.013	18,809	7.606	100.1	1.137
1821—1830...	2,752,330	187,374	68.078	20,586	7.479	110.0	0.840
1831—1840...	3,013,722	197,959	65.686	19,276	6.396	97.4	0.740
1841—1850...	3,306,269	255,169	77.177	22,195	6.713	87.0	0.559
1851—1860...	3,642,321	293,765	80.653	25,835	7.093	87.9	0.516
1861—1870...	4,079,233	318,909	78.179	25,066	6.145	78.6	0.399
1871—1880...	4,386,953	339,401	77.366	28,150	6.416	82.9	0.392
1881—1890...	4,673,225	367,079	78.549	27,937	5.978	76.1	0.284
1885—1894...	4,763,509	367,307	77.108	27,334	5.739	74.4	0.267
1890.....	4,779,695	362,562	75.855	27,304	5.713	75.3	0.273
1891.....	4,793,866	362,495	75.616	26,744	5.579	73.8	0.249
1892.....	4,804,808	362,601	75.466	26,105	5.433	72.0	0.257
1893.....	4,815,508	362,767	75.333	26,005	5.400	71.7	0.252
1894.....	4,848,667	365,640	75.410	26,548	5.475	72.6	0.269

I sista kolumnen af resp. tab. 4 och 5 meddelas antalet *omgiften*, af hvarterda könet, årligen på ett tusen inb. af totalfolkmängden. För åren 1751—1800 är omgiftenas antal icke uppgifvet men har här beräknats under antagande af samma proportion till hela antalet giftermål som under åren 1802—1805. — År 1894 var omgiftenas antal, i förhållande till de närmast föregående åren, temligen högt.

Af stort intresse vore att kunna följa giftermålsfrekvensens utveckling äfven inom olika *åldrar*, något som dock är förenadt med mycket betydliga svårigheter. Emellertid har ett provisoriskt försök utförts, hvars resultat meddelas i tab. 6. Siffrorna äro fullt pålitliga endast för tidrymden efter år 1880, någorlunda tillförlitliga för de femtio åren derförut intill 1830, men för de första trettio åren mycket osäkra. Vi hafva måst inskränka beräkningarna till qvinkönet; för mankönets del erfordras åtskilliga förberedande utredningar, som ännu ej hunnit verkställas.

Tabellen i fråga, med den tillförlitlighet man nu kan vilja honom tillerkänna, ådagalägger dock otvetydigt, att inom åldern 15/20 år giftermålen voro ojemförligt talrikare i äldre tider än i våra dagar. Ännu under första årtiondena af detta sekel vigdes årligen vid pass 20 kvinnor af hvarje tusental inom denna tidiga ålder, och under förra århundradet säkerligen ännu vida flere; nu åter har antalet nedsjunkit till 8 à 9. Under de senaste fyra årtiondena kan dock någon ytterligare sänkning icke spåras, utan äro talen numera temligen konstanta.

Tab. 6. *Giftermålsfrekvensen inom olika åldrar af den qvinliga folkmängden, åren 1801—1894.*

Årligen.	Medel-folk-m., ogifta qvinnor 20/45 år.	I första gifftet inträdda qvinnor.	0/100.	Mot 1,000 ogifta qvinnor i hvarje ålder svara qvinnor som inträdt i första gifftet.							
				15/20.	20/25.	25/30.	30/35.	35/40.	40/45.	45/50.	
1801/20.....	182,605	18,079	99.0	21.0	88.0	103.0	79.0	62.0	35.0	17.0	
1821/30.....	187,374	20,586	110.0	18.0	97.0	120.0	94.0	73.0	37.0	18.0	
1831/40.....	197,959	19,276	97.4	12.0	86.0	112.0	90.0	58.0	31.0	15.0	
1841/50.....	255,169	22,195	87.0	8.4	75.0	106.0	90.0	50.0	28.0	15.0	
1851/60.....	293,765	25,835	87.9	7.4	74.0	110.0	92.0	61.0	34.0	18.0	
1861/70.....	318,909	25,066	78.6	8.4	65.8	98.1	83.1	53.4	29.6	14.6	
1871/80.....	339,401	28,150	82.9	8.8	70.4	104.6	83.8	53.0	30.6	15.6	
1881/90.....	367,079	27,937	76.1	9.1	66.6	96.1	71.7	43.9	25.1	14.2	
1885/94.....	367,307	27,334	74.4	8.9	66.6	93.3	68.8	41.8	24.1	12.3	
1890.....	362,562	27,304	75.3	9.0	66.5	95.8	68.7	41.2	25.0	12.7	
1891.....	362,495	26,744	73.8	8.8	67.0	90.9	68.1	39.2	24.7	12.1	
1892.....	362,601	26,105	72.0	8.6	64.4	89.9	66.8	40.5	23.4	12.2	
1893.....	362,767	26,005	71.7	8.6	64.4	90.6	66.7	38.5	23.4	11.6	
1894.....	365,640	26,548	72.6	8.3	67.8	90.0	65.2	40.7	24.2	13.5	

Från och med år 1893 är giftermålsåldern för qvinnan enligt lag höjd från 15 till 17 år, utan att detta dock, ännu åtminstone, visat sig hafva medfört någon väsentlig minskning i antalet vigda öfver hufvud i gruppen före 20 års ålder.

Äfven inom åldern 20/25 år äro giftermålen nu betydligt färre än förr, men äfven här kan ingen väsentlig minskning förmärkas under de senaste årtiondena. Jemför man t. ex. året 1894 med årtiondet 1861/70, finner man väl i det hela, d. v. s. inom alla åldrar tillsammans, en sänkning af giftermålsantal från 78.8 0/100 till 72.6, men inom åldern 20/25 år har ingen minskning skett, utan 1894 års tal är till och med något högre än årtiondets tal (67.8 0/100 mot 65.8). Att i allmänhet frekvensen kunnat hållas uppe i denna ålder är efter all sannolikhet att tillskrifva utvandringen, i det nämligen denna reducerar de ogiftas antal. Så mycket anmärkningsvärdare är då att förhållandet varit detsamma äfven under det emigrationsfria året 1894. Här träffas ett intyg om, att den ekonomiska ställningen i vårt land under detta år torde varit ganska fördelaktig.

Om alltså antalet giftermål inom de yngre qvinliga åldersklasserna varit ungefär konstant sedan utvandringens uppträdande, så har deremot inträdt en afgjord minskning inom de mera framskridna åldrarna. Jemföres ånyo året 1894 med genomsnittet för åren 1861/70, befinnes giftermålsfrekvensen i åldern 25/30 år hafva sjunkit från 98 0/100 till 90, i åldern 30/35 år från 83 till 65, i åldern 35/40 år från 53 till 41, i åldern 40/45

Tab. 7. *Giftermålsfrekvensen inom olika åldrar, åren 1884/93 och år 1894.*

Ålder.	Årligen 1884—1893.			År 1894.			Afvi- kn- tal, 0/100, 1894. ¹⁾	I omgifte inträd- de bland 1,000 enkl. (enkor).	
	Medel- folk- m. af ogifte.	I första gifte inträdde.	0/100.	Medel- folk- m. af ogifte.	I första gifte inträdde.	0/100.		1884/93.	1894.
Män.									
15/20 år.	214,810	43	0.20	228,289	39	0.17	—	—	—
20/25 „	170,886	7,650	44.78	164,798	7,114	43.17	964	123.5	122
25/30 „	100,625	10,242	101.78	94,539	9,281	98.20	965	203.8	193
30/35 „	48,889	4,781	97.79	53,920	5,006	92.80	949	208.3	211
35/40 „	27,299	1,875	68.68	30,657	1,943	63.40	923	180.3	172
40/45 „	18,049	751	41.61	19,681	798	40.50	973	133.0	129
45/50 „	12,984	317	24.41	13,961	310	22.20	909	87.9	92.7
50/55 „	36,471	231	6.33	39,536	270	6.83	1,079	13.6	13.0
Qvinnor.									
15/20 år.	208,254	1,877	9.01	220,084	1,817	8.26	917	20.2	125
20/25 „	156,986	10,444	66.53	151,028	10,241	67.80	1,019	90.7	141
25/30 „	93,622	8,823	94.24	87,214	7,849	90.00	955	91.0	89.2
30/35 „	54,430	3,798	69.78	58,493	3,811	65.20	934	71.1	71.2
35/40 „	35,185	1,492	42.42	39,872	1,621	40.70	959	46.6	43.1
40/45 „	27,297	664	24.33	29,033	702	24.20	995	27.1	26.9
45/50 „	22,380	304	13.57	23,585	319	13.50	995	14.4	13.7
50/55 „	74,104	158	2.13	82,098	188	2.29	1,075	1.3	1.5

är från 30 till 24 och i åldern 45/50 år från 14.5 till 13.5 0/100. Såsom i föregående årgång anmärktes, vittna dessa förhållanden om industrialismens växande betydelse också i vårt land, i det nämligen giftermål i tidiga år är ett utmärkande drag för industriländer.

En jämförelse mellan året 1894 och närmast föregående årtionde, eller åren 1884/93, utfaller på det sätt, som synes af tab. 7 här ofvan. Man finner såsom ett för året egendomligt drag ett ovanligt stort antal giftermål i åldrarna öfver 50 år — för qvinkönet relativt taget äfven i åldrarna mellan 40 och 50. I öfrigt gäller om 1894 i hufvudsak den allmänna karakteristik af förhållandena under de senaste årtiondena, hvilken lemnats här ofvan.

Det ovanligt höga relativa antalet vigda qvinnor i åldern 20/25 år, högre än under något annat år alltsedan 1886, är redan i det föregående anmärkt.

Tab. 7 meddelar några data jemväl angående *omgiftenas* frekvens. Densamma visar sig i flertalet åldrar hafva varit i någon mån lägre än i genomsnitt för årtiondet 1884—93. Sträcket jämförelsen ej längre tillbaka än till de allra närmaste åren, visar sig, efter hvad vi förut funnit,

¹⁾ D. s. 1894 års relativa tal, om motsvarande tal för åren 1884/93 sättas = 1,000.

omgiftenas antal hafva varit temligen högt, hvilket förmodligen åtminstone delvis är att tillskrifva 1892 års ovanligt höga dödlighet.

Under 1894 utgjorde medelfolkmängden af enklingar och fränskilde i åldrarna före 65 år sammanlagdt 41,445 personer. Hela antalet i omgifte inträdde män (3,090) utgör i förhållande härtill 74·6 $\frac{0}{100}$. Medelfolkmängden af enkor och fränskilda i åldrarna under 55 år utgjorde 49,296, af hvilket antal de i omgifte inträdde kvinnorna (1,303) utgöra 26·4 $\frac{0}{100}$. Motsvarande relativa tal för årtiondet 1881/90 utgjorde resp. 73·3 och 26·6 $\frac{0}{100}$.

Giftermålens antal under årets olika månader framgår af tab. 8. Densamma torde icke erfordra någon närmare förklaring.

Tab. 8. Giftermålsfrekvensen under olika månader.

Månad.	Ingångna äktenskap.				Giftermålstalet, $\frac{0}{100}$. ¹⁾		Afvik- ningstalet 1894, %. ²⁾
	Årl. 1881/90.	1892.	1893.	1894.	1881/90.	1894.	
Januari	946	917	773	792	2·40	1·96	82
Februari	1,276	1,156	1,204	1,103	3·23	2·73	85
Mars	1,928	1,585	1,630	2,198	4·96	5·44	110
April	2,641	2,659	2,550	2,039	6·76	5·05	75
Maj	2,394	1,885	2,243	2,362	6·16	5·85	95
Juni	2,454	2,484	2,341	2,445	6·31	6·05	96
Juli	1,674	1,667	1,485	1,461	4·28	3·62	85
Augusti	1,350	1,235	1,210	1,229	3·46	3·04	88
September	1,597	1,476	1,630	1,785	4·13	4·42	107
Oktober	3,858	3,790	3,660	3,649	9·92	9·03	91
November	4,215	3,649	3,616	3,727	10·82	9·23	85
December	4,931	4,835	4,877	5,061	12·70	12·53	99
Hela året	29,264	27,338	27,219	27,851	6·26	5·74	92

3) **Födelserna.** Antalet med äkta barn nedkomna barnaföderskor, sammanställdt med folkmängden i dess helhet samt med folkmängden af gifta kvinnor i åldern 15/45 år, gifver för olika tider det resultat, som framgår af tab. 9.

Den relativa talrikheten af gifta kvinnor i en ålder af under 45 år framgår för olika tidpunkter jemväl af tab. 3. Man ser här att medan under förra århundradet funnos mer än 111 dylika kvinnor på hvarje tusental af folkmängden, har detta antal i våra dagar sjunkit ända ned till 88. Medeltalet för Vesteuropa är för närvarande något under — 114.

¹⁾ D. ä. antalet giftermål pr år och 1,000 inb. (utan reduktion af månaderna till lika längd). — ²⁾ D. ä. 1894 års giftermålstal om talen för åren 1881/90 sättes = 100.

Tab. 9. *Födelse inom äktenskapet, åren 1751—1894.*

Åren.	Hela medel-folk-mängden.	Deraf gifta qvinnor i åldern 15/45 år.		Årliga antalet föderskor med äkta barn.		
		Hela antalet.	På 1,000 inb.	Hela antalet.	På 1,000 inb.	På 1,000 gifta qv. 15/45 år.
1751—1775.....	1,925,473	215,000	111,663	65,300	33,914	303.7
1776—1800.....	2,183,695	243,000	111,279	70,000	32,057	288.1
1801—1810.....	2,398,468	258,762	107,886	69,949	29,164	270.3
1811—1820.....	2,472,880	269,417	108,949	77,384	31,293	287.2
1821—1830.....	2,752,330	304,136	110,501	89,783	32,621	295.2
1831—1840.....	3,013,722	319,594	106,046	89,624	29,739	280.4
1841—1850.....	3,306,269	328,185	99,261	95,449	28,869	290.8
1851—1860.....	3,642,321	371,442	101,980	110,420	30,316	297.3
1861—1870.....	4,079,233	407,340	99,857	117,912	28,905	289.5
1871—1880.....	4,386,953	404,510	92,208	121,733	27,749	300.9
1881—1890.....	4,673,225	422,868	90,487	123,406	26,407	291.8
1885—1894.....	4,763,509	428,415	89,987	122,253	25,664	285.3
1890.....	4,779,695	429,165	89,789	121,273	25,373	282.6
1891.....	4,793,866	429,851	89,667	123,145	25,688	286.5
1892.....	4,804,808	430,311	89,558	117,262	24,405	272.5
1893.....	4,815,508	429,835	89,261	119,407	24,796	277.8
1894.....	4,848,667	429,787	88,640	118,681	24,477	276.1

Under sådana förhållanden är mindre underligt, att barnaföderskornas antal (med äkta barn) också nedgått, från 32 å 34 pr tusental af total-folkmängden till 24 å 25.

Huru förhållandet ställer sig mellan barnaföderskornas antal och folkmängden af gifta hustrur af 15 till 45 års ålder, synes af sista kolumnen i ofvanstående tabell. I medeltal för längre perioder blifver resultatet följande:

Åren	Medelfolkmängd af gifta qv., 15/45 år.	Årl. antal föderskor med äkta barn.	‰.
Åren 1751—1800.....	229,000	67,650	295.4
„ 1801—1850.....	296,019	84,438	285.2
„ 1851—1894.....	404,122	118,482	293.2

Dessa tal utvisa tydligen icke någon nämnvärd minskning af den äktenskapliga fruktsamheten.

Under de senaste åren hafva siffrorna dock varit åtskilligt lägre, så-lunda för år 1894 endast 276.1 ‰ (jfr tab. 9). Fråga är emellertid om ej detta kan förklaras genom aktpågifvande af en omständighet, som här ofvan icke uppmärksamats, nämligen äktenskapens egen medelålder. Härom stå visserligen icke några upplysningar till buds, men en viss föreställning om skilnaderna härutinnan vid olika tider vinnes af tab. 10, i hvilken det befintliga antalet hustrur i medelåldern sammanställts med antalet nyingångna äktenskap under närmast förutgångna tio år. Då nu

Tab. 10. *Antalet nyingångna äktenskap för hvarje årtionde. Gifta kvinnor i åldrarna 15/30 och 30/45 år.*

Vid slutet af år	Gifta qv., 15/45 år.	Vigda qv. under närm. föreg. 10 år.	B i % af A.	Gifta kvinnor i åldern		På 1,000 inb. af hela folkm. funnos gifta kvinnor i åldern		
	A.	B.		15/30 år.	30/45 år.	15/30 år.	30/45 år.	15/45 år.
1750.....	196,000			65,000	131,000	36-862	74-291	111-153
1800.....	255,526	195,129	76	72,440	183,086	30-861	77-998	108-859
1810.....	257,869	198,390	77	77,738	180,131	32-693	75-753	108-446
1820.....	283,183	216,199	76	86,663	196,520	33-529	76-033	109-562
1830.....	318,454	228,968	72	91,738	226,716	31-764	78-500	110-264
1840.....	317,555	215,060	68	92,824	224,731	29-572	71-596	101-168
1850.....	345,240	240,420	70	101,834	243,406	29-241	69-894	99-135
1860.....	400,455	277,142	69	104,295	296,160	27-021	76-731	103-752
1870.....	391,335	266,953	68	99,727	291,608	23-924	69-954	93-878
1880.....	415,943	298,661	72	117,184	298,759	25-667	65-435	91-102
1890.....	429,219	292,642	68	119,891	309,328	25-055	64-646	89-701
1891.....	430,482	292,281	68	119,027	311,455	24-783	64-849	89-632
1892.....	430,142	290,652	68	116,574	313,568	24-252	65-233	89-485
1893.....	429,526	288,422	67	114,142	315,384	23-661	65-376	89-037
1894.....	430,048	286,073	67	112,512	317,536	23-088	65-160	88-248

här visar sig, att år 1894 endast svarade 67 nya äktenskap mot hvarje hundratal gifta hustrur under fyratiofem års ålder, mot år 1800 ej mindre än 76 och ännu år 1880 fullt 72, så blifver häraf mer än sannolikt, att de bestående äktenskapens medelålder måste år 1894 hafva varit ovanligt hög. Härtill kommer ytterligare den inverkan, som åstadkommes af emigrationen, hvilken äfven bland de gifte företrädesvis rekryteras inom de yngre åldersklasserna och således äfven bland de yngre äktenskapen.

En blick på senare delen af tab. 10 visar ock, huru ofördelaktig befolkningens numeriska disposition i detta hänseende varit under de senaste åren. Antalet gifta kvinnor i åldern mellan 15 och 30 har sedan år 1890 till och med *minskats*, med mer än 7,000 personer, och att totalsumman för åldern 15/45 år icke aftagit, är alltså beroende endast å en motsvarande höjning inom åldrarna 30/45 år, hvilka ju för nativiteten äro af mindre betydelse än de yngre åldrarna.

Af allt detta synes oss framgå att det låga antalet äkta födelser under de senaste åren icke innebär något afgörande bevis för en minskning af den äktenskapliga fruktsamheten.

Vexlingarna inom olika *åldrar* inhemtas af tab. 11. I denna och följande tabeller är det ringa och alltid tvifvelaktiga antalet föderskor i åldern öfver 50 år inräknadt i åldersgruppen 45/50, och antalet föderskor i ökand ålder proportionellt fördeladt på samtliga åldrar.

Talen i tab. 11 äro före år 1870 grundade endast på beräkningar, hvilka helt naturligt måste vara temligen osäkra. Likväl torde de vara

Tab. 11. *Fruksamheten inom olika åldrar af den gifta qvinliga befolkningen, åren 1751—1894.*

Åren.	Mot 1,000 gifta kvinnor i hvarje ålder svara ärl. föderskor med äkta barn.						Om medelfruksamheten (sista kol. i tab. 9) sättes = 100, blifva talen för de särskilda åldrarna:					
	20/25 år.	25/30 år.	30/35 år.	35/40 år.	40/45 år.	45/50 år.	20/25.	25/30.	30/35.	35/40.	40/45.	45/50.
1751/75.....	475	392	335	245	130	30	156	129	110	81	43	10
1776/00.....	465	380	320	230	121	29	161	132	111	80	42	10
1801/10.....	446	367	298	217	115	27	165	136	110	80	43	10
1811/20.....	456	376	315	236	124	26	159	131	110	82	43	9
1821/30.....	465	383	321	245	136	27	158	130	109	83	46	9
1831/40.....	451	369	309	238	132	24	161	132	110	85	47	9
1841/50.....	458	377	320	247	136	23	157	130	110	85	47	8
1851/60.....	468	380	328	260	148	24	157	128	110	87	50	8
1861/70.....	457	376	320	258	152	25	158	130	111	89	53	9
1871/80.....	474	389	333	266	155	25	158	129	111	88	52	8
1881/90.....	447	374	321	255	146	22	153	128	110	87	50	8
1885/94.....	450	369	314	249	140	21	158	129	110	87	49	7
1890.....	434	368	310	248	139	21	153	130	110	88	49	7
1891.....	451	375	312	250	142	20	158	131	109	87	50	7
1892.....	444	358	300	236	132	20	163	131	110	86	48	7
1893.....	454	362	308	244	133	20	163	130	111	88	48	7
1894.....	461	357	305	240	137	20	167	129	111	87	50	7

tillräckligt noggranna för att gifva en i hufvudsak riktig föreställning om utvecklingens gång. Jemförelsevis säkrast äro talen för de mera framskridna åldrarna, hvilka icke torde kunna synnerligen mycket afvika från verkliga förhållandet. För de yngre åldrarna är resultatet mera en uppskattning än en verklig beräkning — hvartill icke tillräckliga stödjepunkter gifvas; dock vinna talen äfven för dessa åldrar icke så liten sannolikhet genom den utomordentliga regelbundenhet, som företes af »mätaretalen» i tabellens sex sista kolumner.

Såsom regel gäller, att frukksamheten i de yngre åldrarna är mindre beroende af den ekonomiska ställningen eller dylikt, hvarför förhållandena här skulle ställa sig temligen konstanta, om de ej influerades af det högre eller lägre antalet nyingångna äktenskap. Inom de mera framskridna åldrarna åter aftager frukksamheten märkbart under ekonomiskt ogynnsamma tider.

Det mest i ögonen fallande faktum, som tab. 11 innehåller, är den starka *ökningen* af frukksamheten inom åldrarna 35/45 år under loppet af en stor del af detta århundrade. Då, såsom ofvan nämndes, talen för dessa åldrar äro jemförelsevis ganska säkra, kan resultatet icke betvivlas, och för detsamma gifves också en rimlig förklaring. Densamma är helt enkelt äktenskapens försenande, till följd hvaraf de bestående äktenskapens egen medelålder inom sagda åldrar säkerligen är lägre nu än

förr. Under de senaste åren, då giftermålens antal i de högre åldrarna ånyo starkt förminskats, har äfven fruktsamheten i dessa åldrar aftagit, men är dock fortfarande högre än under förra århundradet.

I åldrarna 20/30 år har födelsernas antal möjligen något minskats, i samband med det minskade antalet giftermål. Tabellens tal äro dock icke tillräckligt noggranna att härutinnan medgifva en bestämd slutsats. Hvad beträffar åldern 20/25 år är dess fruktsamhetstal för årtiondet 1881/90 alldeles ovanligt lågt, eller endast 447 $\frac{0}{100}$ — ett mycket egendomligt och svärförklarligt faktum i betraktande af den jemförelsevis höga giftermålsfrekvensen inom denna ålder.

Proportionen till medelfruktsamheten företer i åldern 30/35 år en märkvärdig regelbundenhet, växlande endast mellan 109 och 111 %. I åldern 45/50 år har fruktsamheten bestämdt aftagit och är nu en tredjedel lägre än under 1700-talet. — Inom alla åldrarna, utom den äldsta, företer årtiondet 1871—80 synnerligen höga tal.

Hvad angår året 1894 lemnas en detaljerad framställning i tab. 12, under jemförelse med närmast föregående årtionde.

Tab. 12. *Fruksamheten inom olika åldrar, åren 1884/93 och 1894.*

Ålder.	Årligen 1884—1893.			År 1894.			Afviknings- tal, $\frac{0}{100}$, 1894. ¹⁾
	Medelfolk- m., Gifva qv., 15/45 år.	Föderskor med äkta barn.	$\frac{0}{100}$.	Medelfolk- m., Gifva qv., 15/45 år.	Föderskor med äkta barn.	$\frac{0}{100}$.	
15—20 år....	2,283	1,168	511.6	2,264	1,159	511.9	1,001
20—25 „...	34,412	15,453	449.1	31,935	14,720	460.9	1,026
25—30 „...	85,022	31,577	371.4	79,128	28,288	357.5	963
30—35 „...	103,656	32,794	316.4	107,878	32,906	305.0	964
35—40 „...	103,661	26,078	251.6	108,784	26,139	240.8	955
40—45 „...	98,345	13,970	142.1	99,798	13,645	136.7	962
45—50 „...	90,449	1,945	21.5	90,010	1,824	20.3	944

I åldrarna under 25 år har således de äkta födelsernas antal under år 1894 varit högre än under årtiondet, hvaremot förhållandet för åldrarna öfver 25 år är motsatt. Året 1894 ansluter sig i detta fall till sina närmaste föregångare.

I tab. 13 meddelas härnäst en öfversigt af de oäkta födelsernas frekvens från 1750 till våra dagar. I hög grad anmärkningsvärd är den utomordentliga stegring, som här framträder under tidrymden 1750—1830, under hvilken de oäkta födelsernas antal ökades från ej fullt 12 $\frac{0}{100}$ af den ogifta qvinliga befolkningen i medelåldern till mer än 32 $\frac{0}{100}$ och så-

¹⁾ D. ä. 1894 års relativa tal, om motsvarande tal för årtiondet 1884/93 sättas = 1,000.

Tab. 13. *Födelser utom äktenskapet, åren 1751—1894.*

Åren.	Hela medel-folk-mängden.	Deraf ej gifta kvinnor i åldern 20/45 år.		Årl. antalet föderskor med öakta barn.		
		Hela antalet.	På 1,000 inb.	Hela antalet.	På 1,000 inb.	På 1,000 ej gifta qv., 20/45.
1751—1775.....	1,925,473	152,000	78 943	1,800	0 935	11 8
1776—1800.....	2,183,695	180,000	82 429	3,195	1 463	17 8
1801—1810.....	2,398,468	191,771	79 956	4,760	1 985	24 8
1811—1820.....	2,472,880	203,902	82 455	5,864	2 371	28 8
1821—1830.....	2,752,330	204,247	74 209	6,623	2 406	32 4
1831—1840.....	3,013,722	215,768	71 595	6,676	2 215	30 9
1841—1850.....	3,306,269	274,523	83 031	9,240	2 795	33 7
1851—1860.....	3,642,321	315,619	86 653	11,213	3 079	35 5
1861—1870.....	4,079,233	341,246	83 654	12,644	3 100	37 1
1871—1880.....	4,386,953	360,032	82 069	14,242	3 246	39 6
1881—1890.....	4,673,225	386,238	82 649	14,210	3 041	36 8
1885—1894.....	4,763,509	386,488	81 135	14,231	2 988	37 1
1890	4,779,695	381,460	79 808	13,973	2 923	36 6
1891	4,793,866	381,381	79 556	14,014	2 923	36 7
1892	4,804,808	381,721	79 446	13,855	2 884	36 3
1893	4,815,508	382,099	79 348	13,890	2 884	36 4
1894	4,848,667	384,906	79 384	14,239	2 937	37 0

ledes i det närmaste trefaldigades. Jemför man nu med sistnämnda siffra talet för år 1894, som utgör 37⁰/₁₀₀, så synes, att under de sista sjuttio åren tillväxten är ganska ringa. Med dessa fakta torde måhända kunna sammanställas, att inom tidrymden 1750—1830 faller den starkaste utbredningen af bränvinskonsumtionen, medan åter tiden efter år 1830 kännetecknas af arbetet för bränvinsförbrukningens nedbringande.

Maximum af öakta födelser företer femårsperioden 1871/75, med en frekvens af ej mindre än 41⁰/₁₀₀. Under de sista tjugu åren har siffran hållit sig omkring 37⁰/₁₀₀, utan väsentlig hvarken ökning eller minskning. I händelse af en förblifvande inskränkning af emigrationen torde dock en stegring i de öakta födelsernas antal icke vara osannolik. En början härtill företer i viss mån redan året 1894.

Förhållandena inom olika *åldrar* år 1894, under jämförelse med närmast föregående årtionde, ådagaläggas af tab. 14. Såsom vanligt finner man en tillväxt af frekvensen inom åldrarna 15/25 år, men deremot inom de följande åldrarna en tillbakagång. Detta under hvart och ett af de fyra år, vi här behandlat, upprepade faktum manar till en undersökning af huru förhållandena ställt sig i äldre tider. Tyvärr kan denna undersökning icke sträckas längre tillbaka än till år 1868. Resultatet meddelas i tab. 15.

Med afseende å denna tabell är att märka, att båda de första perioderna äro abnorma, hvar i sin riktning, hvilket försvårar jämförelsen.

Tab. 14. *Födelser utom äktenskapet, inom olika åldrar, 1884/93 och 1894.*

Ålder.	Årligen 1884—1893.			År 1894.			Afvik- nings- tal, 0/00, 1894. ¹⁾
	Medelfolk- m., Ej gifta qv., 20/45 år.	Föderskor med oäkta barn.	0/00.	Medelfolk- m., Ej gifta qv., 20/45 år.	Föderskor med oäkta barn.	0/00.	
15—20 år....	208,263	1,144	5.49	220,092	1,394	6.33	1,150
20—25 „ ...	157,277	5,088	32.30	151,290	5,125	33.90	1,050
25—30 „ ...	95,051	4,052	42.60	88,615	3,594	40.60	950
30—35 „ ...	57,590	2,218	38.50	61,737	2,277	36.90	960
35—40 „ ...	40,741	1,196	29.40	45,577	1,286	28.20	960
40—45 „ ...	36,035	500	13.90	37,687	508	13.50	970
45—50 „ ...	35,112	57	1.62	36,063	55	1.53	940

Tab. 15. *Födelser utom äktenskapet, inom olika åldrar, 1868—1894.*

Årligen.	Medelfolk- m., Ej gifta qv., 20/45 år.	Föderskor med oäkta barn.	0/00.	Mot 1,000 ej gifta qvinnor i hvarje ålder svara föderskor med oäkta barn.							
				15/20.	20/25.	25/30.	30/35.	35/40.	40/45.	45/50.	
1868/70..	348,086	12,318	35.4	3.31	28.5	45.8	42.9	30.4	12.9	1.4	
1871/75..	353,196	14,555	41.2	3.97	32.5	51.9	50.2	37.5	17.6	1.7	
1876/80..	366,865	13,929	38.0	4.29	30.3	46.4	44.2	35.9	15.7	1.8	
1881/85..	383,807	14,092	36.7	4.84	31.4	43.6	39.6	30.8	14.8	1.5	
1886/90..	388,670	14,329	36.9	5.30	32.0	43.0	39.1	29.7	14.2	1.7	
1891/94..	382,527	14,000	36.6	6.01	33.0	40.9	37.0	28.0	12.9	1.5	
1893...	382,099	13,890	36.4	6.20	33.0	40.1	36.3	28.4	12.6	1.4	
1894...	384,906	14,239	37.0	6.33	33.9	40.6	36.9	28.2	13.5	1.5	

Räknadt emellertid från perioden 1871/75 företer året 1894 en höjning af de oäkta födelsernas antal i åldern 15/20 år med ej mindre än nära 60 %, och i åldern 20/25 år med 4 %. I de följande åldrarna har deremot frekvensen aftagit, med i allmänhet vid pass 20 à 25 %.

4) **Dödligheten.** Året 1894 har i nästan hela Vesteuropa utmärkt af en exempellöst ringa dödlighet. Äfven vårt svenska dödstal har varit mycket lågt, om det än icke hos oss »slagit record». Dödligheten i vårt land var nämligen åren 1887—89 ännu gynsammare än år 1894.

För de europeiska länder, hvilka dödstal hittills offentliggjorts, hafva desamma under år 1894 utgjort, i 0/00:

¹⁾ D. ä. 1894 års relativa tal, om motsvarande tal för åren 1884/93 sättas = 1,000.

Sverige.....	16·4	Nederländerna.....	18·5	Italien	25·2
England	16·6	Belgien.....	18·8	Vestra Österrike	26·4
Norge.....	16·9	Schweiz.....	20·6	Rumänien	30·3
Skotland.....	17·2	Frankrike	21·3	Galizien.....	31·4
Danmark.....	17·6	Tyska riket.....	22·3		

Äfven detta år står alltså Sverige i första rummet af alla. I hög grad ovanligt är deremot att finna England i rummet dernäst, alltså före Norge, liksom Skotland före Danmark. Med afseende härå bör anmärkas, att dödssiffrorna från de Brittiska öarna allmänligen anses understiga verkliga förhållandet, enär åtskilliga dödsfall derstädes aldrig anmälas, i synnerhet inom de spädate barnaåren.

Hvad särskildt angår Norge, hvilket land ända till helt nyligen afgjort intog första platsen i detta afseende, hafva dess dödstal under de senaste tio åren utgjort, under jämförelse med Sveriges:

	Sverige.	Norge.		Sverige.	Norge.
År 1885.....	17·8	16·5	År 1890.....	17·1	17·8
» 1886.....	16·6	16·1	» 1891.....	16·8	17·5
» 1887.....	16·1	16·0	» 1892.....	17·9	17·8
» 1888.....	16·0	16·9	» 1893.....	16·8	16·3
» 1889.....	16·0	17·5	» 1894.....	16·4	16·9

Medeltalet för dessa tio år utgör för Sverige 16·75 och för Norge 16·93 ⁰/100. För de fem senaste åren är Sveriges tal 17·00 och Norges 17·26. I begge fallen behåller alltså Sverige sitt nyvunna försteg.

Att i såväl Sverige som Norge dödstalet är något högre under den sista femårsperioden än under de fem åren derförut, är uteslutande att tillskrifva den nya farsoten influensan.

Tab. 16 utvisar dödligheten inom olika *åldrar* i Sverige år 1894, och tab. 17 dödligheten för olika *civilstånd* inom den vuxna befolkningen.

Dödstalet i det hela var för året 3·3 % lägre än för årtiondet 1881/90. För mankønet var undervigten 4·6 %, men för qvinkønet endast 2·0 %. Männens öfverdödlighetstal, eller mankønets dödstal om qvinkønets = 100, var endast 104·6 %, förmodligen den minsta skilnad mellan kønen, som någonsin i vårt land förekommit, med undantag af året 1892.

I barndomsåldrarna var dödligheten utomordentligt ringa år 1894, i åldern 1/3 år ända till 20·3 %, i åldern 3/5 år 15·1, och i åldern 5/10 år 10·3 % under tioårsmedeltalet.

Inom åldrarna 20/35 år deremot var dödligheten högre än normalt. Af tab. 17 synes att detta förhållande i främsta rummet återfinnes inom den ogifta befolkningen.

Tab. 16. Dödstalen åldersvis 1881/90 och 1894.

Ålder.	Hela dödstalen, $\frac{0}{00}$.		Afviknings- tal, $\frac{0}{00}$.	Mankönets döds- tal, $\frac{0}{00}$.		Afviknings- tal, $\frac{0}{00}$.	Qvinkönets döds- tal, $\frac{0}{00}$.		Afviknings- tal, $\frac{0}{00}$.
	1881/90.	1894.		1881/90.	1894.		1881/90.	1894.	
0— 1 år ¹⁾	110.50	100.93	913	119.98	109.50	913	100.52	91.90	914
1— 3 „	28.78	22.95	797	29.55	23.11	782	28.00	22.79	814
3— 5 „	15.21	12.91	849	15.38	12.71	826	15.05	13.11	871
0— 5 år..	43.55	37.47	860	46.49	39.72	854	40.53	35.16	868
5—10 „	7.74	6.94	897	7.82	6.83	873	7.67	7.05	919
10—15 „	4.03	3.77	935	3.91	3.82	977	4.15	3.71	894
15—20 „	4.53	4.51	996	4.50	4.81	958	4.55	4.71	1,035
20—25 „	5.92	6.46	1,091	6.56	7.06	1,076	5.29	5.87	1,110
25—30 „	6.40	6.43	1,005	6.75	6.95	1,030	6.07	5.94	979
30—35 „	6.73	6.99	1,039	6.83	7.04	1,031	6.64	6.95	1,047
35—40 „	7.58	7.42	979	7.69	7.81	951	7.49	7.52	1,004
40—45 „	8.81	8.47	961	9.50	9.04	952	8.20	7.95	970
45—55 „	11.51	10.84	942	13.09	12.11	925	10.12	9.73	961
55—65 „	21.08	19.94	946	23.57	22.00	933	18.95	18.17	959
65—75 „	47.09	45.18	959	50.56	48.63	962	44.32	42.35	956
75—85 „	116.89	111.48	954	126.42	115.76	916	110.41	108.34	981
85— „	269.61	270.82	1,004	291.93	283.82	972	258.63	263.95	1,021
I allt	16.94	16.38	967	17.57	16.76	954	16.35	16.03	950

Då äfven under föregående år denna afvikelse ofta framträd, hafva vi ansett oss böra egna dödligheten inom sagda grupper en något närmare uppmärksamhet. I tab. 18 hafva vi därför sammanfört dödstalen för den ogifta befolkningen inom åldrarna mellan 15 och 35 år för tiden efter år 1860.

Talen för årtiondet 1861—70 i denna tabell äro dock endast kalkylerade. För åldrarna 15/25 år äro stödjepunkterna för denna kalkyl fullt tillräckliga, men för åldrarna 25/35 år är beräkningen mera osäker.

Hufvudresultatet af tab. 18 är för mankönets del, att dödligheten möjligen något ökats i åldern 20/25 år (bland de ogifte). I åldrarna 15/20 och 25/30 år är förändringen icke utpräglad. I åldern 30/35 år synes en bestämd förbättring hafva egt rum, åtminstone efter år 1875.

För qvinkönets del åter är dödlighetens höjning ganska skarpt markerad i samtliga åldrarna mellan 15 och 30 år, och äfven i åldern 30/35 år är åtminstone ingen förbättring att konstatera.

Detta med hänsyn till dödstalen i och för sig. Under samma tid har emellertid en mycket stark nedsättning egt rum inom dödligheten i det hela, och iakttages detta förhållande, kommer äfven stillastående i en viss ålder att afteckna sig såsom tillbakagång, medan för en verklig höjning af dödsiffran tillbakagången ännu skarpare markeras.

¹⁾ De dödas antal i första lefnadsåret är beräknadt i $\frac{0}{00}$ af antalet levande födde.

Tab. 17. Dödstalen åldersvis inom olika civilstånd, 1881/90 och 1894.

Ålder.	De ogiftes döds- tal, $\frac{0}{100}$.		Afvik- nings- tal, $\frac{0}{100}$.	De giftes döds- tal, $\frac{0}{100}$.		Afvik- nings- tal, $\frac{0}{100}$.	Enkls o. enkor- nas dödstal, $\frac{0}{100}$.		Afvik- nings- tal, $\frac{0}{100}$.
	1881/90.	1894.		1881/90.	1894.		1881/90.	1894.	
Män.									
15—20 år.....	4.50	4.31	958	3.03	—	—	—	—	.
20—25 „.....	6.78	7.31	1,078	4.07	3.84	943	5.88	30.61	.
25—30 „.....	8.16	8.67	1,063	4.59	4.26	928	9.69	6.81	.
30—35 „.....	9.80	10.01	1,021	5.25	5.43	1,034	9.80	4.63	.
35—40 „.....	12.21	12.07	989	6.36	5.68	893	12.14	14.94	1,231
40—45 „.....	15.91	14.99	942	8.17	7.67	939	14.29	14.01	980
45—55 „.....	22.41	19.66	877	11.62	10.68	919	17.44	18.05	1,035
55—65 „.....	36.36	33.86	931	21.33	19.56	917	29.79	29.47	989
65—75 „.....	69.02	71.53	1,036	44.95	43.75	973	60.05	55.12	918
75—85 „.....	136.35	128.21	940	108.77	101.26	931	142.19	128.67	905
85—∞ „.....	252.41	218.87	867	248.26	264.38	1,065	311.63	297.09	953
Samtl. åldrar ¹⁾	8.47	8.51	1,005	13.87	13.05	941	57.92	54.08	934
Qvinnor.									
15—20 år.....	4.53	4.71	1,040	6.56	4.86	741	10.00	.	.
20—25 „.....	5.11	5.73	1,121	6.11	6.33	1,036	9.21	26.72	.
25—30 „.....	5.92	5.96	1,007	6.16	5.86	951	10.42	8.57	822
30—35 „.....	6.55	7.28	1,111	6.61	6.66	1,008	9.42	10.48	1,113
35—40 „.....	7.53	7.77	1,032	7.35	7.27	989	9.81	10.52	1,072
40—45 „.....	8.63	8.51	986	7.94	7.76	977	9.73	8.32	855
45—55 „.....	12.40	11.19	902	9.21	9.10	988	12.14	11.16	919
55—65 „.....	22.62	20.70	915	17.06	16.56	971	21.31	20.51	962
65—75 „.....	48.27	45.38	940	39.27	37.48	954	47.97	46.39	967
75—85 „.....	110.77	104.92	947	92.17	90.00	976	116.08	115.70	997
85—∞ „.....	259.29	275.63	1,063	225.49	206.12	914	261.50	268.32	1,026
Samtl. åldrar ¹⁾	8.02	8.10	1,010	11.55	11.27	976	44.49	43.77	984

Jemföras alltså dödstalen i här behandlade grupper med dödstalen för befolkningen i dess helhet (se de fyra sista kolumnerna i tab. 18), så befinnes sedan 1860-talets första hälft dödligheten bland ogifta män i åldern 20/25 år hafva stigit från 33 till 42 % af det allmänna dödstalet, samt bland ogifta qvinnor i åldern 15/20 år från 20 till 28 %, i åldern 20/25 år från 23 till 33 %, i åldern 25/30 år från 26 till 36 % och i åldern 30/35 år från 34 till 40 %.

Gången af dessa förändringar är ock i det hela ganska regelbunden, om man än flerstädes kan iakttaga en oproportionerlig höjning för perioden 1871/75, i synnerhet för mankönet.

Att dödligheten under de senaste årtiondena ökats inom den ogifta qvinliga befolkningen i ungdomsåldrarna, såväl i och för sig som i syn-

¹⁾ Öfver 15 års ålder. Dessa dödstal äro »förmedlade», jfr Stat. Tidskr. h. 103 sid. 199 o. ff.

Tab. 18. Dödligheten bland den ogifta befolkningen i åldern 15–35 år.

Åren.	Hela dödstalet, ‰ ¹⁾	Dödstalet, ‰, bland de ogifte i åldern				Om hela dödstalet ¹⁾ = 100, blifva dödstalen för de ogifte i åldern			
		15/20 år.	20/25 år.	25/30 år.	30/35 år.	15/20 år.	20/25 år.	25/30 år.	30/35 år.
Män.									
1861—65.....	19.76	4.99	6.60	8.30	.	25	33	42	.
1866—70.....	20.54	5.82	7.50	9.30	.	28	37	45	.
1871—75.....	18.28	5.33	7.67	9.63	13.06	29	42	53	71
1876—80.....	18.26	5.47	6.72	8.38	10.97	30	37	46	60
1881—85.....	17.53	4.61	6.84	8.33	10.48	26	39	48	60
1886—90.....	16.37	4.53	6.63	7.97	9.34	28	41	49	57
1891—94.....	16.97	4.60	7.06	8.06	9.77	27	42	47	58
Qvinnor.									
1861—65.....	19.76	4.03	4.52	5.15	6.76	20	23	26	34
1866—70.....	20.54	4.77	5.52	6.20	7.48	23	27	30	36
1871—75.....	18.28	4.26	5.28	6.42	7.23	23	29	35	40
1876—80.....	18.26	4.58	5.07	5.99	6.98	25	28	33	38
1881—85.....	17.53	4.55	5.10	5.84	6.70	26	29	33	38
1886—90.....	16.37	4.52	5.15	6.03	6.46	28	31	37	39
1891—94.....	16.97	4.70	5.62	6.14	6.85	28	33	36	40

nerhet i förhållande till den samtida förbättringen inom befolkningen i dess helhet, synes oss alltså obestriddigt, och för mankönets del återfinnes samma företeelse åtminstone i åldern 20/25 år.

Hvad angår orsakerna till detta anmärkningsvärda förhållande, äro dessa ganska svåra att finna. Då man allmänneligen anser att emigrationen bidrager att nedsätta befolkningens så att säga medelkvalitet och emigrationen just är allra starkast inom här behandlade grupper, ligger det visserligen nära till hands att skriva äfven dessa fakta på emigrationens konto, men i så fall borde dock försämringen vara mest utpräglad bland mankönet, medan nu i sjelfva verket det är bland qvinnorna som dödligheten i första rummet förökats. Vi tro på grund häraf att utvandringen icke kan vara den hufvudsakliga orsaken, om den än möjligen är i någon mån medverkande.

Under senare tider har mycken uppmärksamhet egnats åt en förmodad ökad utbredning af tuberkulosen i vårt land. Af den engelska dödlighetsstatistiken veta vi ock, att inom åldrarna mellan 15 och 35 år vid pass hälften af alla dödsfallen förorsakas af lungsot. En ökad dödlighet inom dessa åldrar måste således helt naturligt leda tanken på en ökad frekvens af denna fruktansvärda dödsbringare. Möjligen är det just detta som tab. 18 med sina siffror ådagalägger.

¹⁾ D. ä. dödstalet för befolkningen i dess helhet, af båda könen och af alla åldrar.

Tab. 19. *Befolkningsrörelsen månadsvis 1884/93 och 1894.*

Månad.	Födelsetal, 0/00.		Afvik- nings- tal, %.	Dödstal, 0/00.		Afvik- nings- tal, %.	Öfverskottstal, 0/00.		Afvik- nings- tal, %.
	1884/93.	1894.		1884/93.	1894.		1884/93.	1894.	
Januari.....	30.20	28.18	93	20.77	26.17	126	9.43	2.01	21
Februari.....	29.63	27.58	93	19.22	19.24	100	10.41	8.34	80
Mars.....	30.20	28.26	94	19.30	17.54	91	10.90	10.72	98
April.....	29.13	28.13	97	18.74	16.70	89	10.39	11.43	110
Maj.....	28.29	26.44	93	18.00	15.85	88	10.29	10.59	103
Juni.....	27.38	26.73	98	15.79	15.19	96	11.59	11.54	100
Juli.....	26.80	25.72	96	14.37	13.50	94	12.43	12.22	98
Augusti.....	26.81	25.44	95	13.26	12.43	94	13.55	13.01	96
September.....	30.58	28.33	93	13.19	13.10	99	17.39	15.23	88
Oktober.....	27.79	25.43	92	14.45	14.48	100	13.34	10.95	82
November.....	27.25	25.60	94	16.44	15.23	93	10.81	10.37	96
December.....	28.90	29.43	102	18.70	17.29	92	10.20	12.14	119
Hela året	28.58	27.10	95	16.86	16.38	97	11.72	10.72	91

En bekräftelse härå lemnas ock af det faktum, att det egentligen är å landsbygden som denna ökning af dödligheten kan konstateras (jfr den officiella befolkningsstatistiken för år 1890, första afdelningen, Bihangst. N). Det är nämligen också på landsbygden som man egentligen befarar att tuberkulosen numera sprides i vårt land, medan för städernas del en viss förbättring kan bestämdt påvisas.

Beträffande talen i tab. 18 må till sist anmärkas, att femårsperioden 1861—65 är i jämförelse med förutgående tider mycket gynsam, i synnerhet i fråga om åldern 20—30 år.

5) **Befolkningsrörelsen årtidsvis.** Giftermålens antal under olika månader år 1894 är redan meddeladt i tab. 8 här ofvan. I tab. 19 framläggas motsvarande relativa tal för födelser och dödsfall samt skillnaden dem emellan, eller nativitetsöfverskottet.

Födelsernas fördelning har varit ganska ovanlig. Efter starka vaxlingar, från 2 till 8 % under tioårsmedeltalet, höjde sig födelses-talet plötsligt under december 2 % öfver normala förhållandet, något som icke inträffat för någon månad under flere års tid. Förmodligen är härmed att sammanställa det ovanligt höga antalet ingångna äktenskap under mars månad detta år (jfr tab. 8).

Ej mindre egendomlig var *dödlighetens* fördelning. Januari månads dödstal nådde samma utomordentliga höjd, hvartill det under de senare åren flere gånger uppbringats af en och samma orsak, nämligen influensan. Följande tablå öfver januaridödstalet under hvart och ett af de senaste femton åren ådagalägger nogsamt de våldsamma härjningarna af denna nya farsot:

År 1880.....	18:30	År 1885.....	20:33	År 1890.....	27:74
» 1881.....	23:79	» 1886.....	18:53	» 1891.....	20:36
» 1882.....	17:24	» 1887.....	18:36	» 1892.....	28:05
» 1883.....	19:34	» 1888.....	17:92	» 1893.....	20:39
» 1884.....	18:38	» 1889.....	17:04	» 1894.....	26:17

Hvartannat år, 1890, 1892 och 1894, har således varit företrädesvis hemsökt, men äfven de mellanliggande åren hafva icke gått alldeles fria, såsom visar sig deraf, att äfven dessa års dödstal för januari månad varit högre än flertalet års af närmast föregående decennium.

I genomsnitt för de tio åren 1885/94 har årets samfälda dödstal uppgått till 16·75 ‰, men januari månads ända till 21·54, en öfvervigt mot årsmedeltalet alltså af ej mindre än 28·6 %. En så stor öfvervigt af en månad gentemot de öfriga, gällande för ett helt årtionde, har troligen aldrig förr i vårt land förekommit.

I allmänhet har dödlighetens fördelning på årstiderna under senare år varit helt olika mot den, hvilken vi under mer än ett århundrade vant oss vid att anse såsom den för Sverige orubbligt gifna. Den högsta dödligheten förekom förr nästan alltid i april; nu öfverträffas denna månad af alla de tre månaderna januari, februari och mars. Förr var våren alltid den ofördelaktigaste af de fyra årstiderna, men under årtiondet 1885/94 har vårens dödstal varit endast 18·36 ‰, vinterns deremot 19·68.

För att återgå till året 1894, utmärktes vårmånaderna, mars, april och maj, detta år af en alldeles ovanligt hög temperatur, i synnerhet mars och april. Dödstalet för dessa månader stod ock 9 à 12 % under normala förhållanden. Af de följande månaderna voro november och december ovanligt blida, hvilket också tydligt spåras i de låga dödstalen.

Öfverhufvud var år 1894 i vårt land ett af de varmaste åren under detta århundrade, under den senaste mansåldern öfverträffadt, åtminstone i Stockholm, endast, och det i ringa mån, af år 1872. Också finner man, att om blott januari månads dödstal detta år varit normalt, t. ex. lika med under årtiondet 1881/90, så skulle dödstalet för hela året uppgått till endast 15·86 ‰, hvilket skulle varit den lägsta siffra vi i vårt land någonsin hunnit.

Hvad slutligen angår *nativitetsöfverskottet*, höjde sig detta öfver medelmåttan endast under månaderna april och maj samt december. I januari var de aflidnes antal nära nog lika högt som de föddes.

6) **Utvandringen.** Utvandringstalet år 1894, uppgående till 2·75 ‰, är det lägsta alltsedan år 1878. Härvid är dock ytterligare att uppmärksamma den högst betydliga återinflyttningen, hvilken år 1894 varit större än någonsin. Nettoförlusten, 2,933 personer, eller 0·60 ‰, är den minsta alltsedan år 1862.

Tab. 20. *Utvandrings- och invandringstalen åldersvis.*

Ålder, år.	Hela utv.- och in- vandringstalen, ‰			Mankönets utv.- och invandringstal, ‰			Qvinkönets utv.- och invandringstal, ‰			Utv.-talens afvikn.-tal, ‰, 1894. 1)		
	Utvandrings- talen.		Inv.- talen 1894.	Utvandrings- talen.		Inv.- talen 1894.	Utvandrings- talen.		Inv.- talen 1894.	Hela.	M.	Qv.
	1881/90.	1894.		1881/90.	1894.		1881/90.	1894.				
0/5.....	4:58	1:39	1:53	4:58	1:36	1:44	4:58	1:41	1:63	30	30	31
5/10.....	4:36	1:57	1:08	4:38	1:57	1:07	4:33	1:57	1:09	36	36	36
10/15.....	3:86	1:55	0:61	3:76	1:45	0:64	3:95	1:65	0:57	40	39	42
15/20.....	15:92	6:70	1:28	17:18	4:94	1:20	14:64	8:51	1:37	42	29	58
20/25.....	25:01	8:69	4:87	29:23	7:01	5:95	20:89	10:32	3:81	35	24	49
25/30.....	17:72	5:17	5:93	20:74	4:01	7:62	14:90	6:25	4:36	29	19	42
30/35.....	10:64	3:62	5:41	12:76	3:11	7:46	8:71	4:08	3:56	34	24	47
35/40.....	6:56	2:41	3:44	7:94	2:39	5:10	5:32	2:43	1:98	37	30	46
40/45.....	4:35	1:51	2:34	5:27	1:52	3:81	3:53	1:51	1:02	35	29	43
45/55.....	2:90	0:98	1:42	3:31	0:90	2:22	2:55	1:05	0:73	34	27	41
55/65.....	1:86	0:70	0:67	1:77	0:56	0:92	1:94	0:81	0:45	38	32	42
65/∞.....	0:89	0:36	0:38	0:91	0:33	0:43	0:87	0:38	0:34	40	36	44
I allt	8:05	2:75	2:15	9:13	2:35	2:73	7:04	3:14	1:61	34	26	45

Af tab. 20 och 21 framgår, att immigrationen inom åtskilliga åldersgrupper varit större än emigrationen. Så har varit fallet bland gifta män i samtliga åldrar utan något undantag, bland ogifta män i åldrarna öfver 25 år, bland gifta kvinnor i åldern 20/35 år o. s. v. Öfverhufvud hafva detta år immigrerat flere *män* än som emigrerat. Bland kvinnorna är förhållandet annorlunda; särskildt bland de ogifta är emigrationen öfvervägande inom alla åldrarna upptill 45 år.

I allmänhet är, såsom bekant, emigrationen betydligt lägre bland kvinnorna än bland männen, men äfven konstantare, hvadan under tider af låg utvandring skilnaden mellan könen minskas. År 1894 har för första gången inträffat, att utvandringen rent af varit större bland kvinnorna än bland männen, och detta till och med särskildt inom emigrationen till främmande verdensdelar. Såsom bekant äro ju ock arbetstillfällena för qvinliga tjenstehjon i Amerika fortfarande talrika, åtminstone i jämförelse med den begränsade arbetstillgången för manliga arbetare.

Inom ingen grupp har emigrationen år 1894 nedsjunkit till jämförelsevis så små proportioner som bland de gifta männen (jfr tab. 21). Utvandrarne antal bland dessa har nedgått till en femtedel mot under årtiondet 1881/90, i de yngre åldrarna ända till en sjettedel å en åttondel. I allt hafva under året emigrerat 800 gifta män, under det immigranterna af samma grupp utgjort ej mindre än 1,809.

Af ogifta kvinnor hafva deremot emigrerat 6,472, men immigrerat endast 2,813.

¹⁾ D. s. 1894 års utvandringstal, om motsvarande tal för åren 1881/90 sättas = 100.

Tab. 21. *Utvandrings- och invandringstalen efter civilstånd.¹⁾*

Ålder, år.	De ogiftes utv.- och invandringstal, ‰.			De giftes utv.- och invandringstal, ‰.			Enklingarnes och enkornas utv.- o. in- vandringstal, ‰.			Utv.-talens afvikt.-tal, ‰, 1894. ²⁾		
	Utvandrings- talen.		Inv.- talen 1894.	Utvandrings- talen.		Inv.- talen 1894.	Utvandrings- talen.		Inv.- talen 1894.	Og.	G.	E.
	1881/90.	1894.		1881/90.	1894.		1881/90.	1894.				
Män.												
15/20....	17.18	4.94	1.20	—	—	—	—	—	—	29	—	—
20/25....	31.05	7.49	6.15	8.22	1.05	3.46	19.60	—	10.20	24	13	—
25/30....	28.18	5.56	10.28	9.55	1.59	3.48	15.00	3.41	5.68	20	17	23
30/35....	21.18	5.19	13.35	8.48	1.88	4.20	9.89	6.18	5.66	25	22	62
35/40....	10.87	4.76	10.44	7.16	1.66	3.54	8.12	3.13	4.17	44	23	39
40/45....	6.60	3.56	8.23	4.98	1.09	2.95	6.73	2.08	3.37	54	22	31
45/55....	3.39	1.44	4.36	3.84	0.78	1.94	2.77	1.57	1.92	42	23	57
55/65....	0.99	0.86	2.15	1.77	0.47	0.77	2.35	0.98	0.98	87	27	42
65/∞....	0.49	0.66	1.31	0.81	0.22	0.32	1.21	0.47	0.45	135	27	39
I allt	21.42	5.33	5.61	4.71	1.00	2.27	2.50	1.00	1.14	25	21	40
Qvinnor.												
15/20....	14.72	8.58	1.36	7.65	2.21	1.77	—	—	—	58	29	—
20/25....	23.62	11.84	3.78	8.53	3.23	3.32	17.10	—	22.90	50	38	—
25/30....	21.23	9.56	5.27	7.96	2.59	3.22	13.80	7.14	11.42	45	33	52
30/35....	12.33	7.09	5.28	6.79	2.43	2.54	10.10	4.62	6.47	58	36	46
35/40....	7.87	4.56	3.54	4.48	1.65	1.33	5.05	2.45	3.33	58	37	49
40/45....	3.39	2.31	2.20	3.58	1.24	0.66	3.38	1.96	1.16	68	35	58
45/55....	2.08	1.11	1.15	2.47	0.98	0.58	3.55	1.37	0.97	53	40	39
55/65....	1.13	0.58	0.58	1.51	0.50	0.38	3.41	1.75	0.54	51	33	51
65/∞....	0.53	0.32	0.39	0.60	0.17	0.30	1.14	0.55	0.36	60	28	48
I allt	14.96	7.59	2.79	4.00	1.39	1.28	2.39	1.11	0.81	51	35	43

I åldern 20—21 år, eller rättare sagt af de år 1874 födde, utvandrade 522 män under 1894. I jämförelse med manliga medelfolkmängden, 38,765 personer, utgör detta antal 13.5 ‰. Motsvarande tal uppgifves för årtiondet 1881—90 till 46.9 ‰ och torde i verkligheten hafva varit ännu högre.

7) **Befolkningsrörelsens** allmänna förlopp under år 1894 framgår af tab. 22, under jämförelse med de närmast föregående åren.

År 1894 företer alltså en mindre höjning af giftermålstalet, en sänkning af födelsetalet och en något större sänkning af dödstalet, till följd hvaraf öfverskottstalet i någon, om ock ringa mån, ökats. I jämförelse med hvad annars under de närmast föregående årtiondena varit vanligt är öfverskottstalet fortfarande ganska lågt.

In- och utflyttningsförhållandena och den ovanligt höga folkökningen äro flerstädes behandlade i det föregående.

¹⁾ För årtiondet 1881/90 äro fördelningen på åldrarna af de gifta emigranterna samt antalet och fördelningen af enklingar och enkör endast kalkylerade, med stöd af talen för åren 1891/93. — ²⁾ D. ä. 1894 års utvandringstal, om talen för 1881/90 sättas = 100.

Tab. 22. *Befolkningsrörelsen, årl. pr 1,000 inb., åren 1881—1894.*

Åren.	Gifter- mål.	Lefv. födde.	Döde.	Öfver- skott.	Känd Utvan- dring.	Känd Invan- dring.	Sålides känd förlust.	Ej redo- visad förlust. ¹⁾	Folk- ökning.
1881—90 ...	6.26	29.06	16.94	12.12	8.05	1.02	7.03	0.40	4.69
1885—94 ...	6.01	28.29	16.75	11.54	7.72	1.31	6.41	0.33	4.80
1891—94 ...	5.72	27.42	16.97	10.45	7.40	1.58	5.82	0.05	4.58
1890	5.99	27.95	17.12	10.83	7.16	1.26	5.90	2.72	2.21
1891	5.83	28.27	16.81	11.46	8.92	1.28	7.64	0.12	3.70
1892	5.69	26.98	17.88	9.10	9.47	1.36	8.11	0.13	0.86
1893	5.65	27.36	16.83	10.53	8.49	1.53	6.96	v. 0.02	3.59
1894 ²⁾ ...	5.74	27.10	16.38	10.72	2.76	2.15	0.61	v. 0.00	10.11

Förhållandena *länsvis* framgå af tab. 23—25.

Den redan för hela riket iakttagna ringa höjningen af *giftermålstalet* återfinnes i samtliga länen, undantagandes i Stockholms stad samt Stockholms, Uppsala, Södermanlands och Hallands län. Jemfördt med tioårs-medeltalet står dock giftermålstalet under medelmåttan i flertalet af länen: blott Gotlands, Malmöhus och Vermlands göra här undantag. Ogynsammast ställda voro (frånsedt hufvudstaden Stockholm) äfven detta år (liksom år 1893) Vesternorrlands och Jemtlands län, äfvensom Gefleborgs, med en undermålighet af 16—18 %. Äfven Hallands läns tal var synnerligen lågt, eller 11 % under medelmåttan, hvilket är egendomligt i betraktande af årets starka folkökning i detta län.

Födelsetalet var under medelmåttan i alla länen med undantag af Gotlands och Norrbottens. Vesternorrlands län stod 11 % under tioårs-medeltalet och Jemtlands län 10 %.

Dödligheten var lägre än vanligt öfverallt utom i Östergötland och Småland äfvensom på Gotland samt i Malmöhus och Jemtlands län.

Öfverskottstalet var öfverallt temligen lågt, undantagandes i Blekinge, Elfsborgs, Örebro och Norrbottens län, hvilka höjde sig något öfver tioårs-medeltalet, Norrbottens län till och med rätt betydligt.

Beträffande *utvandringen* stod densamma i alla länen utan något undantag långt under det vanliga måttet, hvaremot *invandringen* lika undantagslöst var större än vanligt — i Jemtlands län dock knappt nämnvärdt. I fyra län inträffade det förut hos oss nästan exempellösa förhållandet att immigrationen från främmande länder öfversteg emigrationen; dessa fyra län voro Gotlands, Hallands, Örebro och Norrbottens.

¹⁾ Ett v. utmärker vinst i stället för förlust. — ²⁾ Utvandringstalet för år 1894, egentligen utgörande 2.75498 ‰, har här satts till 2.76 ‰, för undvikande af ett minus i näst sista kolumnen, då de absoluta talen gifva ett + (af en person).

Tab. 23. *Giftermåls-, Öknings- och Omflyttningstalen, länsvis.*

Län m. m.	Giftermålstalet, ‰.		Afvik- ningstal, ‰.	Omflyttningstalet, ‰.		Ökningstalet, ‰.	
	1884/93.	1894.		1884/93.	1894.	1884/93.	1894.
Hela riket.....	6.08	5.74	94	— 7.07	— 0.61	+ 4.65	+ 10.11
Land och stad.							
Landsbygden.....	5.79	5.53	96	— 10.93	— 4.24	+ 0.92	+ 6.71
Städerna.....	7.40	6.63	90	+ 10.46	+ 14.44	+ 21.59	+ 24.16
Stockholm.....	8.38	7.17	86	+ 17.38	+ 21.46	+ 26.90	+ 28.94
Öfriga städer.....	7.04	6.42	91	+ 7.88	+ 11.76	+ 19.61	+ 22.34
Af de senare:							
Större städer ¹⁾	7.35	6.55	89	+ 8.74	+ 7.63	+ 21.79	+ 18.65
Mindre städer.....	6.51	6.19	95	+ 6.39	+ 18.84	+ 15.89	+ 28.67
Länen.							
Stockholms stad.....	8.38	7.17	86	+ 17.38	+ 21.46	+ 26.90	+ 28.94
Stockholms län.....	6.36	5.87	92	— 5.89	— 1.68	+ 4.77	+ 8.46
Uppsala.....	6.67	6.02	90	— 2.89	— 3.16	+ 7.50	+ 6.76
Södermanlands.....	6.60	5.98	91	— 5.43	— 0.17	+ 6.30	+ 11.20
Östergötlands.....	5.93	5.73	97	— 9.93	— 1.35	+ 0.48	+ 7.43
Jönköpings.....	5.43	5.21	96	— 14.02	— 4.06	+ 1.73	+ 7.71
Kronobergs.....	5.07	5.02	99	— 16.59	— 7.72	+ 5.73	+ 1.87
Kalmar.....	5.23	5.17	99	— 15.24	— 6.88	+ 5.76	+ 2.00
Gotlands.....	5.70	5.87	103	— 7.61	+ 4.60	+ 3.47	+ 6.90
Blekinge.....	5.57	5.38	97	— 9.54	+ 6.35	+ 2.09	+ 5.88
Kristianstads.....	5.48	5.25	96	— 12.51	— 0.82	+ 3.83	+ 6.08
Malmöhus.....	6.19	6.31	102	— 4.41	+ 1.12	+ 6.57	+ 9.87
Hallands.....	5.46	4.88	89	— 10.04	+ 2.08	+ 1.51	+ 13.21
Göteborgs och Bohus.....	6.65	6.04	91	— 0.13	+ 1.72	+ 12.35	+ 13.19
Elfsborgs.....	5.26	5.09	97	— 14.05	— 4.90	+ 3.99	+ 5.57
Skaraborgs.....	5.38	5.21	97	— 15.09	— 6.64	+ 4.66	+ 3.33
Värmlands.....	5.12	5.20	102	— 14.20	— 4.02	+ 3.85	+ 5.91
Örebro.....	5.81	5.79	100	— 10.86	+ 1.52	+ 2.24	+ 11.28
Vestmanlands.....	6.83	6.54	96	— 3.86	+ 1.08	+ 8.25	+ 10.37
Kopparbergs.....	5.97	5.82	97	— 7.23	+ 1.40	+ 5.41	+ 12.91
Gefleborgs.....	6.64	5.56	84	— 1.10	+ 0.59	+ 13.99	+ 13.76
Vesternorrlands.....	6.99	5.74	82	— 0.84	+ 6.06	+ 18.02	+ 9.08
Jemtlands.....	6.79	5.70	84	— 2.80	+ 2.39	+ 13.60	+ 14.46
Vesterbottens.....	6.90	6.36	92	— 3.04	+ 0.13	+ 15.38	+ 17.94
Norrbottnens.....	7.17	6.90	96	+ 0.44	+ 6.84	+ 16.31	+ 24.14

I fråga om *flyttningen inom landet* må anmärkas, att Södermanlands, Gotlands, Kopparbergs och Vesterbottens län, som vanligen hafva utflyttningsöfverskott, detta år mottogo flere inflyttade än de aflemnade utflyttade. För Gotland har detta undantagsförhållande nu upprepat sig

¹⁾ D. ä. städer med vid 1890 års slut 10,000 inb. och deröfver.

Tab. 24. *Födelse-, Döds- och Öfverskottstalen, länsvis.*

Län m. m.	Födelsetalet, 0/00.		Afvik- nings- tal, %	Döds- talet, 0/00.		Afvik- nings- tal, %	Öfverskotts- talet, 0/00.		Afvik- nings- tal, %
	1884/93.	1894.		1884/93.	1894.		1884/93.	1894.	
Hela riket.....	28:58	27:10	95	16:86	16:38	97	11:72	10:72	91
Land och stad.									
Landsbygden.....	28:23	27:08	96	16:38	16:13	98	11:85	10:95	92
Städerna.....	30:19	27:17	90	19:06	17:45	92	11:13	9:72	87
Stockholm.....	31:29	26:61	85	21:77	19:13	88	9:52	7:48	79
Öfriga städer....	29:79	27:39	92	18:06	16:81	93	11:73	10:58	90
Af de senare:									
Större städer....	31:28	27:94	89	18:23	16:92	93	13:05	11:02	84
Mindre städer....	27:25	26:45	97	17:75	16:62	94	9:50	9:83	103
Länen.									
Stockholms stad	31:29	26:61	85	21:77	19:13	88	9:52	7:48	79
Stockholms län..	28:20	26:41	94	17:54	16:27	93	10:66	10:14	95
Uppsala.....	28:45	26:79	94	18:06	16:87	93	10:39	9:92	95
Södermanlands..	28:58	27:02	95	16:85	15:65	93	11:73	11:37	97
Östergötlands..	26:18	25:53	98	15:77	16:75	106	10:41	8:78	84
Jönköpings.....	27:28	26:98	99	14:99	15:21	101	12:29	11:77	96
Kronobergs.....	27:04	25:79	95	16:18	16:70	103	10:86	9:09	84
Kalmar.....	25:36	24:75	98	15:88	15:87	100	9:48	8:88	94
Gotlands.....	20:09	20:13	100	15:95	17:83	112	4:14	2:30	56
Blekinge.....	30:21	29:14	96	18:68	17:41	94	11:63	11:73	101
Kristianstads....	26:10	24:20	93	17:42	17:30	99	8:68	6:90	79
Malmöhus.....	28:26	26:39	93	17:28	17:64	102	10:98	8:75	80
Hallands.....	27:45	26:44	96	15:90	15:31	96	11:55	11:13	96
Göteborgs o. Boh.	29:42	27:71	94	16:94	16:24	96	12:48	11:47	92
Elfsborgs.....	25:40	24:86	98	15:34	14:39	94	10:06	10:47	104
Skaraborgs.....	25:45	24:34	96	15:02	14:37	96	10:43	9:97	96
Värmlands.....	24:89	24:31	98	14:54	14:38	99	10:35	9:93	96
Örebro.....	27:34	26:65	97	14:74	13:85	94	12:60	12:80	102
Västmanlands....	29:48	27:92	95	17:37	16:47	95	12:11	11:45	95
Kopparbergs.....	29:87	27:86	93	17:23	16:35	95	12:64	11:51	91
Gefleborgs.....	32:93	29:84	91	17:84	16:67	93	15:09	13:17	87
Västernorrlands..	36:94	32:82	89	18:58	17:68	95	18:36	15:14	82
Jemtlands.....	32:70	29:35	90	16:30	17:28	106	16:40	12:07	74
Vesterbottens....	35:33	34:41	97	16:91	16:34	97	18:42	18:07	98
Norrbottens.....	37:60	37:61	100	21:73	20:31	93	15:87	17:30	109

fyra år å rad, vittnande, liksom ock befolkningsförhållandena i öfrigt, att en vändning till det bättre inträffat inom öns näringslif. Att mera folk flyttar till Dalarna än derifrån, är väl ock temligen stridande mot gångna tidens föreställningssätt, men äfven denna landsdel har under senare år utvecklat en för våra förhållanden ovanligt omfattande näringsverksamhet. Öfverhufvud torde Norrbottens, Kopparbergs och Malmöhus samt i viss

Tab. 25. In- och utrikes omflyttningen, länsvís.

Län m. m.	Utandrings- talet, ‰.		Invandrings- talet, ‰.		Sålendes: Utrikes förlustens tal. ‰. ¹⁾		Inrikes omflyttning- talet, ‰.	
	1884/93.	1894.	1884/93.	1894.	1884/93.	1894.	1884/93.	1894.
Hela riket.....	7·97	2·75	1·20	2·15	6·77	0·60	²⁾	²⁾
Land och stad.								
Landsbygden.....	7·62	2·48	0·95	1·95	6·67	0·53	— 4·26	— 3·71
Städerna.....	9·55	3·91	2·32	2·98	7·23	0·93	+ 17·69	+ 15·37
Stockholm.....	9·85	3·92	2·22	2·93	7·63	0·99	+ 25·01	+ 22·45
Öfriga städer.....	9·43	3·90	2·36	2·99	7·07	0·91	+ 14·95	+ 12·67
Af de senare:								
Större städer.....	9·94	4·33	2·80	3·14	7·14	1·19	+ 15·88	+ 8·82
Mindre städer.....	8·57	3·19	1·61	2·71	6·96	0·48	+ 13·35	+ 19·32
Länen.								
Stockholms stad.....	9·85	3·92	2·22	2·93	7·63	0·99	+ 25·01	+ 22·45
Stockholms län.....	2·29	0·97	0·32	0·74	1·97	0·23	— 3·92	— 1·45
Uppsala.....	1·76	0·62	0·18	0·28	1·58	0·34	— 1·31	— 2·82
Södermanlands.....	2·89	0·98	0·35	0·59	2·54	0·39	— 2·89	+ 0·22
Östergötlands.....	8·46	2·32	0·64	1·43	7·82	0·89	— 2·11	— 0·46
Jönköpings.....	11·89	3·14	0·89	2·37	11·00	0·77	— 3·02	— 3·29
Kronobergs.....	11·81	5·40	1·26	3·14	10·55	2·26	— 6·04	— 5·46
Kalmar.....	11·11	3·86	1·20	2·74	9·91	1·12	— 5·33	— 5·76
Gotlands.....	8·62	3·16	1·56	3·53	7·06	v. 0·37	— 0·55	+ 4·23
Blekinge.....	9·02	5·50	1·75	3·25	7·27	2·25	— 2·27	— 4·10
Kristianstads.....	9·51	3·56	1·63	2·99	7·88	0·57	— 4·63	— 0·25
Malmöhus.....	8·23	3·16	2·53	2·61	5·70	0·55	+ 1·29	+ 1·67
Hallands.....	13·26	3·70	2·38	4·90	10·88	v. 1·20	+ 0·84	+ 0·88
Göteborgs och Bohus.....	6·98	3·37	1·85	2·81	5·13	0·56	+ 5·00	+ 2·28
Elfsborgs.....	11·73	3·40	1·65	3·32	10·08	0·08	— 3·97	— 4·82
Skaraborgs.....	8·83	2·25	0·63	1·77	8·20	0·48	— 6·89	— 6·16
Värmlands.....	12·05	3·95	1·64	3·30	10·41	0·65	— 3·79	— 3·37
Örebro.....	7·16	1·52	0·69	1·55	6·47	v. 0·03	— 3·89	— 1·55
Vestmanlands.....	3·23	0·76	0·41	0·67	2·82	0·09	— 1·04	— 0·99
Kopparbergs.....	5·78	1·31	0·59	1·29	5·19	0·02	— 2·04	+ 1·42
Gefleborgs.....	4·49	1·54	0·44	0·99	4·05	0·55	+ 2·95	+ 1·14
Vesternorrlands.....	5·16	2·83	0·60	1·39	4·56	1·44	+ 4·22	— 4·62
Jemtlands.....	6·29	2·69	1·19	1·20	5·10	1·49	+ 2·30	+ 3·88
Vesterbottens.....	2·32	0·59	0·21	0·42	2·11	0·17	— 0·93	+ 0·04
Norrbottens.....	3·14	1·09	0·68	1·23	2·46	v. 0·14	+ 2·90	+ 6·70

mån Göteborgs och Bohus och Gotlands län vara de landsändar, i hvilka den ekonomiska utvecklingen för närvarande är relativt kraftigast.

I Vesternorrlands och Jemtlands län voro förhållandena visserligen betydligt bättre än under närmast föregående år, men i jämförelse med

¹⁾ Ett v. utmärker öfverskott af immigration. — ²⁾ Omflyttningen inom landet borde egentligen för riket i dess helhet reducera sig till ± 0 , såsom ock i det närmaste sker för år 1894 (jfr tab. 22). För åren 1884/93 uppstår en oredovisad brist af 0·80 ‰ årligen.

Tab. 26. *Befolkningsrörelsen i de större städerna samt några industribygder.*

Orter.	Giftermålstal, 0/00.		Födelsetal, 0/00.		Dödstal, 0/00.		Öfverskottstal, 0/00.		Ökningstal, 0/00.	
	1884/93.	1894.	1884/93.	1894.	1884/93.	1894.	1884/93.	1894.	1884/93.	1894.
Städer.										
Stockholm	8.38	7.17	31.3	26.6	21.8	19.1	9.5	7.5	26.9	28.9
Uppsala	6.64	5.31	27.3	22.2	19.7	17.3	7.6	4.9	15.5	6.0
Eskilstuna	8.88	9.04	36.8	34.0	22.4	16.6	14.4	17.4	25.3	32.2
Linköping	6.51	5.91	25.5	22.7	17.3	17.4	8.2	5.3	24.2	6.1
Norrköping	7.67	6.99	27.0	26.9	17.9	18.7	9.1	8.2	20.4	20.7
Jönköping	6.88	5.71	31.4	27.4	17.3	16.6	14.1	10.8	8.9	32.3
Kalmar	5.32	4.85	24.6	22.9	18.7	14.5	5.9	8.4	2.0	12.7
Karlskrona	6.21	7.29	29.4	28.7	19.1	17.0	10.3	11.7	14.5	27.9
Kristianstad ¹⁾	7.97	6.76	28.5	24.7	16.9	17.5	11.6	7.2	13.1	15.6
Malmö	7.37	6.79	33.4	26.6	17.8	16.9	15.6	9.7	19.8	10.4
Lund	6.81	7.59	24.7	26.4	18.5	17.1	6.2	9.3	6.7	9.5
Landskrona	7.81	6.75	33.6	30.8	17.2	16.8	16.4	14.0	19.8	12.3
Helsingborg	7.24	7.27	35.6	32.0	17.6	20.5	18.0	11.5	46.8	21.8
Halmstad	7.23	4.96	34.6	30.2	16.1	13.4	18.5	16.8	37.7	30.3
Göteborg	7.98	6.60	32.8	28.7	18.1	16.8	14.7	11.9	28.8	22.1
Borås	8.55	7.46	35.4	33.2	16.1	14.3	17.3	18.9	52.3	56.6
Karlstad	5.19	6.09	21.9	27.9	15.2	12.9	9.7	15.0	17.3	40.8
Örebro	6.83	5.98	28.9	30.3	16.9	15.7	12.0	14.6	20.2	42.2
Gefle	7.22	6.96	33.2	30.6	19.8	17.6	13.4	13.0	26.0	9.6
Söderhamn	7.04	4.74	36.4	27.2	15.4	14.0	21.0	13.2	14.8	2.5
Sundsvall	8.52	6.35	33.8	28.4	18.8	14.9	15.0	13.5	37.3	11.7
Östersund	8.65	6.94	35.5	30.8	15.6	16.2	19.9	14.6	38.2	41.0
Luleå	8.58	8.41	35.7	38.3	19.1	17.1	16.6	21.2	61.9	102.9
Industribygder.										
Elfkarleby ²⁾	7.16	7.27	38.7	38.8	18.6	17.2	20.1	21.6	33.1	43.8
Fors o. Kloster ³⁾	6.94	5.89	40.7	41.8	19.2	15.7	21.5	26.1	61.8	36.9
Ostra Eneby ⁴⁾	5.20	4.85	36.5	34.8	18.3	16.7	18.2	18.1	17.6	25.4
Motala ⁵⁾	5.63	5.88	30.2	28.2	16.0	16.1	14.2	12.1	9.2	23.6
Hakarp ⁶⁾	4.46	4.42	43.5	42.6	16.6	13.8	26.9	28.8	42.4	38.2
Fässberg ⁷⁾	6.18	5.86	28.3	25.7	17.5	13.4	10.8	12.3	— 2.9	— 18.6
Örgryte—Lundby ⁸⁾	6.51	5.26	42.9	35.9	17.9	15.7	25.0	20.2	31.3	16.6
Trollhättan m. m. ⁹⁾	5.79	6.17	33.3	32.1	15.0	14.0	18.3	18.1	21.0	32.5
Stora Tuna ¹⁰⁾	6.69	6.63	37.6	30.4	19.9	14.2	17.7	16.2	21.9	21.0
Sköns tingslag ¹¹⁾	7.44	5.43	43.9	34.7	18.7	15.2	25.2	19.5	35.4	5.1
Gellivare ¹²⁾	8.21	9.10	40.4	48.2	23.6	17.1	16.8	31.1	44.8	170.0

¹⁾ Ökningstalet 1884/93 afser stadens nuvarande område. — ²⁾ Socken i Uppsala län med vid 1894 års slut 8,011 inb., inneslutande Skutskärs sågverk. — ³⁾ Socknar med 7,092 inb., inneslutande Eskilstunas förstäder. — ⁴⁾ Socken med 6,058 inb., inneslutande Norrköpings förstäder. — ⁵⁾ Motala stad och landsförsamling, med sammanlagt 10,664 inb. — ⁶⁾ Socken i Jönköpings län med 3,685 inb., inneslutande Husqvarna fabriksanläggning. — ⁷⁾ Socken i Göteborgs och Bohus län med 5,748 inb., inneslutande den stora fabriksbyn Mölndal. — ⁸⁾ Socknar i Göteborgs omedelbara närhet, med 16,477 inb. — ⁹⁾ Trollhättans och Vassunda—Naglums socknar, med 9,382 inb. — ¹⁰⁾ Socken i Kopparbergs län med 12,948 inb., inneslutande Borlänge handelsplats och Domnarfvets järnverk. — ¹¹⁾ Sköns, Alnö och Timrå socknar i Sundsvalls omedelbara närhet, med 21,399 inb. — ¹²⁾ Folkmängd vid 1894 års slut: 6,064 personer.

de lysande åren under förra årtiondet stod dock 1894 ännu mycket tillbaka. Från Vesternorrlands län utgick äfven detta år en betydande utflyttning, och folkökningen i den förnämsta sågverksbygden, Sköns tingslag (jfr tab. 26), såväl som i staden Sundsvall var mycket ringa.

Länsvis räknadt förekom *folkökning* under år 1894 i alla rikets län utan något undantag — ett förhållande, som ej inträffat alltsedan år 1879. Inom de allra flesta länen var ock tillväxten större än under det föregående årtiondet i medeltal: undantag härifrån gjorde endast den sammanhängande länsgruppen Uppsala, Gefleborgs och Vesternorrlands län. Den starkaste tillväxten, näst den i Stockholms stad, uppvisas af Norrbottens län, hvarest Luleå stad under året ökade sin folkmängd med mer än 10 % och Gellivare socken med 17 %.

Land och stad. Ännu för några få år sedan ansågs såsom en själfklar sak, att derest utvandringen afstannade, landsbygdens befolkning i stället skulle strömma till städerna, hvilkas folkökning alltså under emigrationsfria år borde springa starkt i höjden. Men hvarken år 1894 eller år 1895 har bekräftat denna teori. Vål har folkökningen äfven i städerna varit ganska stark dessa år, men dock icke på något sätt jemförlig med hvad den var vid midten af 1880-talet. Större delen af den genom emigrationens uteblifvande uppståndna folkökningen har alltså kommit landsbygden till godo. I allmänhet taget har för landsbygden femårsperioden 1891—95 från folkökningssynpunkt ställt sig åtskilligt fördelaktigare än närmast föregående årtionde, hvilket vittnar om att landsbygdens ekonomiska förhållanden blifvit i någon mån gynsammare än förr. Öknings-talet för landsbygden år 1894 uppgick till $6\cdot71 \frac{0}{00}$ och för städerna till $24\cdot16 \frac{0}{00}$; räknas Örnsköldsvik, som under året blef stad, äfven vid 1893 års slut till städerna, blifver ökningen på landsbygden i själfva verket $7\cdot19$ och i städerna $22\cdot15 \frac{0}{00}$. En så hög folkökning har landsbygden icke haft sedan år 1879. Äfven i fråga om öfriga befolkningsförhållanden intog landsbygden under år 1894, liksom under flere föregående år, en relativt gynsammare ställning än städerna. Landsbygdens giftermåstal var sålunda endast 4 % lägre än tioårsmedeltalet, städernas åter 10 %. Födelsetalet, på landsbygden 4 % lägre än vanligt, hade i städerna sjunkit till 10 % under medeltalet. Öfverskottet af födde understeg på landsbygden den normala siffran med 8 %, i städerna åter med 13 %.

Endast i fråga om dödlighetssiffran var förhållandet motsatt det nyss beskrifna, och året 1894 lade ett nytt år till de många, under hvilka dödlighetsskillnaden mellan land och stad alltmera utjmnats. Under det landsbygdens dödstal för året uppgick till $16\cdot13 \frac{0}{00}$, utgjorde städernas $17\cdot45$, och städernas öfverdödlighet uppgick alltså endast till 8 %, den lägsta siffra, som någonsin i vårt land iakttagits. Landsortsstädernas dödstal uppgick till $16\cdot81 \frac{0}{00}$, eller endast 4 % mer än landsbygdens,

och de mindre städernas dödstal (städerna med under tio tusen inb.) öfversteg till och med landsbygdens endast med 3 %. För qvinkönets del var under 1894 dödligheten i städerna lägre än på landsbygden.

Jemföras med hvarandra inbördes större städer och mindre, delade året 1894 de närmast föregående årens afvikelse från annars vanliga förhållanden, i det bland landsortsstäderna folkökningen fortfarande var störst inom gruppen af de mindre städerna. I landsortsstäderna med öfver tiotusen inb. var nämligen årets ökningstal $18.85 \text{ }^0/00$, i de mindre städerna åter $21.13 \text{ }^0/00$ (med tillägg af den nyblifna staden Örnsköldsvik $28.67 \text{ }^0/00$). Giftermålstalet understeg tioårsmedeltalet i de mindre landsortsstäderna endast med 5 %, men i de större med 11 och i Stockholm med 14 %. För födelsetalet voro motsvarande tal resp. 3 %, 11 % och 15 %. Öfverskottstalet, som i Stockholm var 21 % lägre än vanligt och i de större landsortsstäderna 16 %, höjde sig i de mindre landsortsstäderna något öfver normal standpunkt. Inflyttningsöfverskottet från inrikes orter uppgick i Stockholm till $22.45 \text{ }^0/00$, men i de större landsortsstäderna endast till $8.82 \text{ }^0/00$. För de mindre städerna utgjorde motsvarande tal, med frånseende af Örnsköldsvik, omkring $10 \text{ }^0/00$.

I tab. 26 meddelas en öfversigt af befolkningsrörelsen under året inom hvar och en af städerna med öfver tio tusen inb. jemte några andra märkligare städer samt slutligen äfven vissa landskommuner, som äro säte för en större industriell verksamhet och därför i sina befolkningsförhållanden mera öfverensstämma med städerna än med landsbygden. I fråga om folkökningen må här framhållas den ringa tillväxten under året i Gefle, Söderhamn och Sundsvall äfvensom Sköns tingslag i sistnämnda stads närhet — i motsats till den väldiga folkökningen i Luleå och Gellivare. Icke alla trävarudistrikten visa dock samma ringa folkökning som de ofvanför nämnda. Åtminstone i Elfkarleby kommun, som innesluter verldens största sågverk (Skutskär), har folktillväxten varit mycket stark.

Äfven under år 1895 har folkökningen fortgått med nära nog samma styrka som år 1894. Den nu tilländagångna femårsperioden 1891—95 har sett rikets folkmängd i allt ökas från 4,784,981 till 4,919,260, eller med 134,279 personer, ett resultat, som är i någon mån fördelaktigare än under de båda närmast föregående qvinvennierna. I nästa årgång af denna tidskrift torde, i sammanhang med den sedvanliga redogörelsen för år 1895, få lemnas äfven en kortfattad öfversigt öfver den senaste femårsperioden, hvars befolkningsförhållanden hafva i flere afseenden varit rätt anmärkningsvärda.

Gustav Sundbärg.

Födde och döde i Stockholm under de senaste 175 åren.

Såsom bekant börjar den bearbetade svenska befolkningsstatistiken med år 1749 och är till sin dåvarande omfattning den äldsta i världen. Mindre bekant torde vara, att vi äfven för de föregående trettio åren ungefär, eller tidrymden 1721—48, ega, dels i Vetenskapsakademiens (tryckta) handlingar, dels i Statistiska Centralbyråns arkiv, åtskilliga uppgifter samlade, hvilka möjligen skulle kunna, genom ett approximativt utfyllande af befintliga luckor, utbildas till ett användbart material.

I det närmaste fullständigt synes detta material vara i fråga om födde och döde, i staden *Stockholm*. För vårt lands hufvudstad äro vi alltså i stånd att öfverblicka befolkningsrörelsens gång under en tidrymd af ej mindre än 175 år, eller ett och treffjerdedels århundrade. Vi hafva i tabellen å följande sida meddelat en kortfattad öfversigt af födelse- och dödlighetsfrekvensens utveckling under denna långa tidrymd — ett litet bidrag till Stockholms historia, som vi tro icke skall vara utan sitt intresse.

För de tre första årtiondena hafva vi inga direkta uppgifter om folkmängden. Bristen har fyllts genom approximativa beräkningar. I allmänhet är vår kännedom om Stockholms *folkmängd* icke fullt tillfredsställande hvarken i äldre eller nyare tider, men detta förhållande torde icke i väsentlig grad inverka på här framlagda resultat. — För året 1895 är de föddes och de dödes antal ännu icke definitivt känt, hvadan vi fått nöja oss med de provisoriska beloppen.

Siffrorna i andra kolumnen i tabellen gifva en tydlig föreställning om huru långsam *folkökningen* under äldre tider var i Stockholm. Medelfolkmängden för 1760-talet har här beräknats till 70,300, och ännu femtio år senare var densamma endast omkring 72,000. På de senast förflutna femtio åren har staden deremot hunnit tredubbla sin folkmängd.

I fråga om antalet *födde* har detta under de sista årtiondena ej obetydligt minskats, men nedgången faller, med få undantag, helt och hållet på födelserna *utom* äktenskapet.

Födde och döde i Stockholm under tidrymden 1721—1895.

Åren.	Medel-folkmängd.	Årliga medeltal.			Årligen på 1,000 inh.		
		Lefv. födde.	Döde.	Öfver-skott.	Födde.	Döde.	Öfver-skott.
1721—30.....	48,000	1,824	1,846	— 22	38·0	38·5	— 0·5
1731—40.....	51,400	1,855	2,708	— 853	36·1	52·7	— 16·6
1741—50.....	54,300	2,132	2,877	— 745	39·3	53·0	— 13·7
1751—60.....	67,300	2,617	3,370	— 753	38·9	50·1	— 11·2
1761—70.....	70,300	2,558	3,326	— 768	36·4	47·3	— 10·9
1771—80.....	72,900	2,375	3,311	— 936	32·6	45·4	— 12·8
1781—90.....	73,700	2,486	3,660	— 1,174	33·7	49·7	— 16·0
1791—00.....	74,000	2,697	3,268	— 571	36·4	44·2	— 7·8
1801—10.....	71,600	2,358	3,554	— 1,196	32·9	49·6	— 16·7
1811—20.....	71,900	2,487	3,159	— 672	34·6	43·9	— 9·3
1821—30.....	78,900	2,605	3,500	— 895	33·0	44·4	— 11·4
1831—40.....	82,800	2,664	3,809	— 1,145	32·2	46·0	— 13·8
1841—50.....	88,320	2,878	3,366	— 488	32·6	38·1	— 5·5
1851—60.....	99,231	3,521	4,119	— 598	35·5	41·5	— 6·0
1861—70.....	123,115	4,462	4,164	+ 298	34·6	32·3	+ 2·3
1871—80.....	155,067	4,923	4,696	+ 227	31·8	30·3	+ 1·5
1881—90.....	211,449	6,849	4,779	+ 2,070	32·4	22·6	+ 9·8
1891—95.....	256,754	7,127	5,161	+ 1,966	27·8	20·1	+ 7·7

Af mesta betydelse äro tabellens *dödsiffror*. Den bild dessa gifva af tillståndet i de flydda dagarnas Stockholm är häpnadsväckande. Under samtliga de elfva årtiondena mellan 1730 och 1840 sjönk döds-talet ingen gång lägre än till 44 $\frac{0}{100}$, men nådde under fem årtionden vid pass 50 $\frac{0}{100}$ eller deröfver. I jemförelse härmed åstadkom 1840-talet redan ett betydande framsteg, men under 1850-talet inträdde ånyo en återgång. Under den senaste mansåldern deremot är det som den utom-ordentliga förbättring egt rum, hvilken hastigt förflyttat Sveriges hufvudstad från dess gamla plats bland Europas allra ofördelaktigast utmärkta städer till dess nuvarande ställning såsom en bland de storstäder, hvilkas hygieniska förhållanden äro gynsammast.

För att ännu en gång skänka de äldre tiderna ett ögonblicks uppmärksamhet, kan man ej annat än förvånas öfver den jemförelsevis så ringa dödsiffran för årtiondet 1721—30, uppgående till blott 38·5 $\frac{0}{100}$. Sannolikt har man här ett vittnesbörd om den lyckliga reaktion, som följde på de menniskomördande krigen samt peståren under sjuttonhundratalets första årtionden, under hvilka ensamt pesten år 1710 säges hafva i hufvudstaden borttryckt 20,000 menniskor.

De fruktansvärdaste af alla här behandlade etthundrasjuttiofem år synas hafva varit (krigs-) åren 1742 och 1743. Om intet misstag föreligger, skulle under hvartera af dessa år Stockholms dödstal hafva öfverskridit 90 $\frac{0}{100}$. Fullt så förödande var icke ens koleraåret 1834, som dock kom ganska nära, eller till 86 $\frac{0}{100}$. (September månad sistnämnda år har dödstalet 600 $\frac{0}{100}$, efter hvilken dödlighet hela stadens befolkning skulle på tjugu månader varit fullständigt utdöd.)

Närmast nu anförda olycksår komma 1736, med en dödlighet af 73 $\frac{0}{100}$, samt de båda krigsåren 1808 och 1809, med omkring 70 $\frac{0}{100}$. Ännu så sent som år 1853 öfverskreds siffran 60 $\frac{0}{100}$ (kolera). Under den senaste mansåldern har 1874 med sin stora smittkoppepidemi varit det ogynsammaste året, och öfversteg dess dödstal 40 $\frac{0}{100}$.

Den lägsta dödssiffran af alla företes af det år, som slutar den långa serien, eller året 1895. Under detta år synes dödligheten i Stockholm ej ens hafva hunnit fullt till 18 $\frac{0}{100}$, ett resultat hvars uppnående i våra dagar väl ingen för några årtienden sedan skulle kunnat ana.

Tabellens sista kolumn utvisar *skilnaden mellan de föddes och de aflidnes antal*, alltså Stockholms stads eget bidrag till sin folkökning. Såsom välbekant är, var detta bidrag under flere mansåldrar af rent negativ art, d. v. s. att de dödes antal var större än de föddes. Först med 1860-talet inträder en vändning till det bättre. Sista gången vi i Stockholm hade mortalitetsöfverskott var under de tre åren 1873, 1874 och 1875.

Folkmängden i Stockholm har utgjort, enligt approximativa beräkningar eller direkta uppgifter, vid slutet af hvar och ett af nedanstående år:

År.	Folkmängd.	År.	Folkmängd.	År.	Folkmängd.
1720.....	45,000	1790.....	69,716	1860.....	112,391
1730.....	50,000	1800.....	75,517	1870.....	136,016
1740.....	52,000	1810.....	65,474	1880.....	168,775
1750.....	60,000	1820.....	75,569	1890.....	246,454
1760.....	69,211	1830.....	80,621	1895.....	271,638
1770.....	70,900	1840.....	84,161		
1780.....	75,809	1850.....	93,070		

Stockholms folkrikedom har alltså på dessa etthundrasjuttiofem år blifvit jemnt sexfaldigad. Under samma tid har de föddes hela antal uppgått till 548,545 och de dödes till 620,922, hvadan alltså en brist uppstått af 72,377 personer. För åstadkommande af ofvan angifna folkökning har således kräfts ett inflyttningsöfverskott, uppgående till i rundt tal 300,000 menniskor.

G. S—g.

STATISTISKA ÖFVERSIGTSTABELLER

FÖR

OLIKA LÄNDER.

1896.

STOCKHOLM

P. A. NORSTEDT & SÖNERS FÖRLAG

STOCKHOLM 1896

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

Sedan i andra årgången af Statistiska öfversigtstabeller, hvilken härmed framlägges, jemväl de afdelningar kunnat intagas, hvilkas utarbetande för den första årgången tiden ej medgaf, har denna lilla publikation uppnått ungefärligen den omfattning, som med tidskriftens nuvarande utrymme kan åt den samma beredas.

I afseende å anordningen må erinras, att sifferdata, som i något afseende äro ofullständiga eller med öfriga meddelade tal ej fullt jemförliga (eller hvilka måst approximativt beräknas), äro utmärkta med en särskild stilsort, s. k. mediæval.

De viktigaste källorna hafva, oafsedt den allmänna officiela statistiken för hvarje land, varit följande (med angifvande i hvarje fall af nyaste årgång):

A) *Internationela samlingsverk.*

Almanach de Gotha, 133:dje årg., Gotha 1895. — Otto Hübner's Geographisch-statistische Tabellen, herausgegeben von F. von Juraschek, 45:te årg., Frankfurt a/M 1896. — The Statesman's Year-Book, 33:dje årg., London 1896. — Statistical Abstract for the principal and other foreign countries, 22:dra årg., London 1896. — Uebersichten der Weltwirtschaft, begründet von F. X. von Neumann-Spallart, fortgesetzt von F. von Juraschek, 6:te uppl. (»Jahrgang»), Berlin 1890—96. — Közgazdasági és statisztikai Évkönyv (af Jekelfalussy och Vargha), årg. 1892—93, Budapest 1894.

B) *Officiela statistiska årsböcker för särskilda länder.*

Sveriges officiela statistik i sammandrag, 27:de årg., Stockholm 1896. — Statistisk Aarbog for Kongeriget Norge, 15:de årg., Kristiania 1895. — Statistisk Aarbog (ny följd), 1:a årg., Köpenhamn 1896. — Statistisk årsbok för Finland, 17:de årg., Helsingfors 1896. — Statistical Abstract for the United Kingdom, 43:dje årg., London 1896. — Statistical Abstract for the several Colonial and other possessions of the United Kingdom, 32:dra årg., London 1895. — Jaarcijfers, Binnenland, 15:de årg., s'Gravenhage 1896. — Jaarcijfers, Koloniën, 15:de årg., s'Gravenhage 1896. — Annuaire statistique de la Belgique, 25:te årg., Bruxelles 1895. — Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich, 17:de årg., Berlin 1896. — Oesterreichisches Statistisches Handbuch, 14:de årg., Wien 1896. — Ungarisches Statistisches Jahrbuch, Neue Folge, 2:dra årg., Budapest 1895. — Statistisches Jahrbuch der Schweiz, 5:te årg., Bern 1896. — Annuaire statistique de la France, 15:de årg., Paris 1894. — Annuario statistico italiano, 8:de årg., Roma 1896. — Annuaire statistique du royaume de Serbie, 1:a årg., Belgrad 1895. — Statistical Abstract of the United States, 18:de årg., Washington 1896. — Résumé statistique de l'empire du Japon, 10:de årg., Tokio 1896.

Specialarbeten, ur hvilka uppgifter till större omfattning hemtats, äro under vederbörande tabeller särskildt anförda.

Stockholm i oktober 1896.

Gustav Sundbärg.

INNEHÅLL.

	Sid.
Tab. 1. Areal och folkmängd i olika länder	141.
Tab. 2. Europas hufvudstäder och städer med minst 100,000 inb.	144.
Tab. 3. Folkmängdens fördelning å landsbygd och städer i Europas olika länder samt i Förenta staterna	145.
Tab. 4. Märkligare städer i främmande verldsdelar	145.
Tab. 5. Europas folkmängd fördelad efter religionsbekännelse	146.
Tab. 6. Giftermål, födelser och dödsfall i Europas olika länder	147.
Tab. 7. Giftermål, födelser och dödsfall inom Europa under innevarande år- hundrade	149.
Tab. 8. Folkmängden och folkökningen i Europa, 1800—1890	150.
Tab. 9. Folkökningen och omflyttningsresultatet i Europa och Förenta staterna	150.
Tab. 10. Utvandringen till främmande verldsdelar från Europas olika länder .	151.
Tab. 11. Hela utvandringen från Europa till främmande verldsdelar	151.
Tab. 12. Invandringen till några länder i främmande verldsdelar	151.
Tab. 13. Återstående medellifslängden i olika länder	152.
Tab. 14. Folkundervisningen inom Europa och Förenta staterna	153.
Tab. 15. Rösträtten och valen till representationens andra kammare, i Europas olika länder	153.
Tab. 16. Årliga förbrukningen af vissa varor inom Europas olika länder samt Förenta staterna	154.
Tab. 17. Arealens fördelning i Europas olika länder	155.
Tab. 18. Åkerareal använd för spanmålsodling, samt vingårdar	155.
Tab. 19. Skörden af de vigtigaste sädesslagen i olika länder	156.
Tab. 20. Hela skörden, i samtliga länder, af de vigtigaste sädesslagen	159.
Tab. 21. Förbrukningen af brödsäd i olika länder	159.
Tab. 22. Utförseln af hveten från de vigtigaste exportländerna	160.
Tab. 23. Skörden af potatis, blandsäd, baljväxter och bohveten, i Europa och Förenta staterna	160.
Tab. 24. Kreatursstocken i olika länder	161.
Tab. 25. Produktionen af guld, silver, koppar, järnmaln och tackjorn äfvensom stenkol, i olika länder	162.

	Sid.
Tab. 26. Hela produktionen af vissa metaller äfvensom jernmalm och stenkol under olika tider	165.
Tab. 27. Hela produktionen af guld och silfver i olika länder, åren 1493—1894	167.
Tab. 28. Silfrets värde under olika tider	167.
Tab. 29. Införseln och utförseln i olika länder	168.
Tab. 30. Totalsumman af införseln och af utförseln i samtliga länder	173.
Tab. 31. Värdet af handelsomsättningen inbördes mellan de viktigaste länderna	173.
Tab. 32. Införseltullarnas belopp i Europa och Förenta staterna	175.
Tab. 33. Medelvärdet af vissa handelsvaror i Hamburg	176.
Tab. 34. Angifna värdet af vissa importerade varor i Storbritannien och Irland	177.
Tab. 35. Verldens handelsflottor, vid slutet af år 1892	178.
Tab. 36. Verldens handelsflottor (tontal) åren 1815—1892	179.
Tab. 37. Sammanlagda tontalet af in- och utklarerade fartyg, i utrikes fart, inom Europa och Förenta staterna	179.
Tab. 38. Sammanlagda tontalet af in- och utklarerade fartyg i utrikes fart. Summor för samtliga länder och för Europa	180.
Tab. 39. Specifikationer rörande utrikes sjöfarten i Europa och Förenta staterna	180.
Tab. 40. Jernvägarnes längd i olika länder	181.
Tab. 41. Jernvägarnes längd. Summor för verldsdelen	182.
Tab. 42. Jernvägarnes längd. Totalsummor för hvarje år	182.
Tab. 43. Anläggningskostnaden för samtliga jernvägar	182.
Tab. 44. Anläggningskostnaden för jernvägarne i Europas olika länder samt i Förenta staterna	183.
Tab. 45. Jernvägstrafiken inom Europa och Förenta staterna	183.
Tab. 46. Jernvägarnes vagnpark samt trafik i samtliga verldsdelar	184.
Tab. 47. Postväsendet inom Europa och Förenta staterna	184.
Tab. 48. Telegrafväsendet inom de europeiska staterna	185.
Tab. 49. Telegrafiniernas längd inom några utomeuropeiska länder	185.
Tab. 50. Telefonväsendet inom olika länder	186.

Tab. 1. Areal och folkmängd i olika länder.

L and. (Datum afser tidpunkten för folkmängds- uppgiften.)	Areal, qvkm.	Folkmängd.	Folkökn., %, under senaste 10 år.	Inv. pr qvkm.	Qvinnor mot 1,000 män.
Europa.					
Sverige, 31 dec. 95.....	447,862	4,919,260	5.05	11	1,059
Norge, 31 dec. 94.....	325,285	2,041,000	5.71	6	1,072
Danmark, 31 dec. 94 ¹⁾	144,450	2,337,882	8.91	16	1,053
Finland, 31 dec. 94.....	373,604	2,483,249	13.88	7	1,027
Storbritannien o. Irl., 1 juli 96 ²⁾	314,956	40,028,431	8.63	127	1,048
Nederländerna, 31 dec. 95.....	33,000	4,859,451	12.07	147	1,021
Luxemburg, 2 dec. 95.....	2,587	217,583	3.42	84	991
Belgien, 31 dec. 95.....	29,457	6,410,783	9.52	218	1,004
Tyska riket, 1 juli 96 ³⁾	545,069	52,642,000	11.69	97	1,037
Österrike-Ungern ⁴⁾	676,585	44,448,474	9.70	66	1,025
Schweiz, 1 juli 94.....	41,346	2,986,848	4.39	72	1,056
Frankrike, 29 mars 96 (approx.)	536,408	38,475,000	0.67	72	1,014
Italien, 31 dec. 94.....	286,589	30,913,663	6.50	108	995
Spanien, 31 dec. 88 ⁵⁾	504,517	17,671,821	5	35	1,040
Portugal, 1890 ⁶⁾	92,575	5,102,207	6	55	1,084
Ryssland (utom Finl.), 1892 ⁷⁾ ..	4,924,567	100,195,141	15	20	1,009
Rumänien.....	131,020	5,800,000	.	44	974
Serbien, 31 dec. 95.....	48,110	2,314,153	19	48	946
Bulgarien, 1 jan. 93.....	96,660	3,309,816	.	34	957
Montenegro.....	9,085	236,000	.	26	.
Grekland, 16 april 89.....	65,119	2,217,000	12	34	906
Turkiet.....	175,883	5,800,000	.	33	.
Mindre stater ⁸⁾	692	36,988	.	53	.
Summa	9,805,426	375,446,700	9.41	38.2	1,021
Asien.					
Persien.....	1,645,000	9,000,000	.	5	.
Afganistan.....	550,000	5,000,000	.	9	.
Siam.....	540,000	9,000,000	.	17	.
Kina ⁹⁾	11,081,100	400,000,000	.	36	.
Korea, 1883.....	218,650	10,518,937	.	48	976
Japan, 31 dec. 94 (med Formosa)	416,966	44,810,202	7.34	107	980
Öfriga fria stater ¹⁰⁾	2,712,108	7,310,000	.	3	.
Brittiska biländer ¹¹⁾	5,324,379	296,763,024	11	56	955
Nederländska biländer ¹²⁾	1,581,558	33,578,471	15	21	.
Franska biländer ¹³⁾	750,009	24,132,263	.	32	915
Spanska biländer.....	296,182	6,985,124	.	24	976
Portugisiska biländer.....	19,970	939,326	.	47	.
Ryska biländer ¹⁴⁾	16,788,371	22,464,687	16	1	897
Turkiska biländer.....	1,837,168	16,134,000	.	9	909
Kaspiska hafvet o. Aralsjön.....	506,457	—	—	—	—
Summa	44,267,918	886,636,034	.	20.0	.
Afrika.					
Abessinien.....	508,000	4,500,000	.	9	.
Marocko.....	812,332	8,000,000	.	10	.
Kongostaten.....	2,252,780	15,000,000	.	7	.
Liberia.....	85,350	2,000,000	.	23	.
Sydafrikanska republiken.....	326,700	836,790	.	3	.
Oranjerepubliken.....	131,070	207,503	.	2	.
Öfriga fria stater.....	6,266,420	50,000,000	.	8	.
Brittiska biländer ¹⁵⁾	6,716,799	39,607,571	.	6	.
Tyska biländer.....	2,385,100	8,600,000	.	3	.
Franska biländer ¹⁶⁾	6,153,289	24,345,102	.	4	.
Italienska biländer.....	247,300	194,579	.	1	.

Anmärkningar, se sid. 143.

Stat. Tidskr. 109:e häft.

L and. (Datum afser tidpunkten för folkmängds- uppgiften.)	Areal, qvkm.	Folkmängd.	Folkökn., %, under senaste 10 år.	Inv. pr qvkm.	Qvinnor mot 1,000 män.
Spanska biländer	2,135	41,280	.	19	.
Portugisiska biländer	2,126,131	14,832,000	.	7	.
Turkiska biländer ¹⁷⁾	1,734,340	9,000,000	.	5	.
Nyassa o. Tanganikasjöarna	62,120	—	—	—	—
Summa	29,809,866	177,164,825	.	5.9	.
Amerika.					
Förenta staterna, 1 juni 95	9,210,430	69,753,000	22	8	953
Mexiko, 20 okt. 95	1,946,523	12,570,195	15	6	1,060
Centralamerika ¹⁸⁾	444,010	3,383,427	23	8	1,027
Ön Haiti, 1887/88	77,253	1,464,000	.	19	.
Venezuela, 1891	1,043,900	2,323,527	12	2	1,043
Columbia, 1884	1,203,103	3,920,207	22	3	1,058
Ecuador	307,243	1,400,000	.	5	.
Peru, 1876	1,137,000	2,980,000	.	3	988
Bolivia, 1890/98	1,334,200	2,269,549	.	2	.
Brasilien, 1888	8,361,350	14,954,217	20	2	938
Paraguay, 1893	253,100	480,000	.	2	1,090
Uruguay, 31 dec. 94	178,700	822,892	39	5	925
Argentina, 1895	2,789,400	4,350,000	40	2	935
Chile, 1894	776,122	3,414,000	.	4	1,000
Danska Vestindien, 1 febr. 90 ..	359	32,786	— 2.89	91	1,234
Brittiska biländer ¹⁹⁾	8,710,326	7,019,594	12	1	981
Nederländska biländer	130,230	121,848	10	1	1,065
Franska biländer	81,993	416,203	.	5	1,022
Spanska biländer ²⁰⁾	128,147	2,438,395	7.47	19	896
Obebodda öar i Vestindien	231	—	—	—	—
Canad. sjö:a (238,971 qvkm.) m. m.	240,841	—	—	—	—
Summa	38,354,461	134,113,840	20	8.4	971
Australien.					
Oberoende ögrupper	32,199	255,488	.	8	.
Brittiska biländer ²¹⁾	8,240,059	4,872,057	30	0.6	871
Nederländska biländer	397,204	238,000	.	0.6	.
Tyska biländer	256,300	400,000	.	2	.
Franska biländer	27,680	94,702	.	3	.
Spanska biländer	2,590	46,037	.	18	.
Summa	8,956,032	5,906,284	25	0.7	.
Polarområdena.					
Danska Grönland, 1 febr. 90 ...	88,100	10,516	5.16	0.1	1,077
Brittiska biländer ²²⁾	781,075	1,000	—	—	.
Ryska biländer (Nov.Semlja m.m.)	130,394	—	—	—	—
Ej ockuperadt land	3,382,210	—	—	—	—
Summa	4,381,779	11,516	.	—	—
Hela jordkl. (land o. innanvatten)	135,575,482	1,579,279,199	(8)	11.6	.

Sammanlagda arealen och folkmängden för europeiska nationers biländer i andra världsdelar utgöra alltså: Danska biländer 88,459 qvkm. med 43,302 inv., Brittiska 29,772,638 qvkm. med 348,263,246 inv., Nederländska 2,108,992 qvkm. med 33,938,319 inv., Tyska 2,641,400 qvkm. med 9,000,000 inv., Franska 7,012,971 qvkm. med 48,988,270 inv., Italienska 247,300 qvkm. med 194,579 inv., Spanska 429,054 qvkm. med 9,510,836 inv., Portugisiska 2,146,101 qvkm. med 15,771,326 inv., Ryska 16,918,765 qvkm. med 22,464,687 inv., Turkiska 3,571,508 qvkm. med 25,134,000 inv.; hvartill slutligen kan läggas Kongostaten, 2,252,780 qvkm. med 15,000,000 inv. Summa 67,189,968 qvkm. med 528,308,565 inv. Alltså Europa med dess besittningar = 76,995,394 qvkm. (med i tabellen särskildt upptagna sjöar 77,563,971 qvkm.) med 903,755,265 inv. = 57 % af jordklotets landmassa och 57 % af dess folkmängd.

Anm. Se nästa sida.

Anmärkningar till tabell 1.

¹⁾—²²⁾ För nedan upptagna särskilda länder och landsdelar utgöra areal och folkmängd samt folkmängdstäthet:

Land.	Areal, qvkm.	Folkmängd.	Inv. pr qvkm.	Land.	Areal, qvkm.	Folkmängd.	Inv. pr qvkm.
Europa.				¹¹⁾ <i>Brittiska biländer:</i>			
¹⁾ <i>Danmark:</i>				Kejsardömet Indien	4,930,786	291,104,777	59
Egentl. Danmark, 1894	38,340	2,254,000	59	Ceylon	63,976	3,174,950	50
Färöarna, 1890	1,325	12,955	10	Öfriga biländer	329,617	2,483,297	8
Island, 1890	104,785	70,927	0.7	¹²⁾ <i>Nederl. biländer:</i>			
²⁾ <i>Storbrit. o. Irland:</i>				Java, 1894	131,523	25,067,471	191
England med Wales	150,697	30,731,092	204	Öfriga biländer	1,450,035	8,511,000	6
Skottland	78,895	4,186,849	53	¹³⁾ <i>Franska biländer:</i>			
Irland	84,252	4,547,756	54	Tonkin	100,000	12,000,000	120
Kanalöarna & Man	784	147,842	189	Öfriga biländer	650,009	12,132,263	19
Malta	323	170,265	527	¹⁴⁾ <i>Ryska biländer:</i>			
Gibraltar	5	20,416	—	Kaukasus	472,554	8,156,376	17
Frånv. sold. o. sjömän	—	224,211	—	Centralasien	3,570,908	6,205,030	1.7
³⁾ <i>Tyska riket, 2 dec. 95</i>				Sibirien	12,479,909	4,903,281	0.4
(provisoriska tal.)				Kiva och Bokara	265,000	3,200,000	12
Preussen	348,545	31,849,795	91	Afrika.			
Bayern	75,865	5,797,414	76	¹⁵⁾ <i>Brittiska biländer:</i>			
Sachsen	14,993	3,783,014	252	Guinea	936,211	22,141,813	24
Württemberg	19,504	2,080,898	107	Sydafrika	2,524,320	4,189,819	1.7
Baden	15,081	1,725,470	114	Ostafrika	3,253,129	12,875,800	4
Hessen	7,682	1,039,388	135	Oar	3,139	400,139	127
Elsass-Lothringen	14,509	1,641,220	113	¹⁶⁾ <i>Franska biländer:</i>			
Öfriga stater	44,413	4,329,390	98	Algeriet, 1891	797,770	4,174,732	5
Hafsvikar m. m.	4,477	—	—	Tunis	99,600	1,500,000	15
Summa	545,069	52,246,589	96	Madagaskar	591,563	3,500,000	6
⁴⁾ <i>Österrike-Ungern:</i>				Öfriga biländer	4,664,356	15,170,370	3
Österrike, 1894	800,232	24,736,700	82	¹⁷⁾ <i>Turkiska biländer:</i>			
Ungern, 1894	325,325	18,120,738	56	Egypten, 1894	935,300	7,700,000	8
Bosnien-Herzegov., 95	51,028	1,591,036	31	Tripolis	799,040	1,300,000	1.6
⁵⁾ <i>Spanien, 1887:</i>				Amerika.			
Fastlandet	497,244	17,268,727	35	¹⁸⁾ <i>Centralamerika:</i>			
Kanarieöarna	7,273	291,625	40	Guatemala, 1893	125,100	1,501,145	12
⁶⁾ <i>Portugal:</i>				Salvador, 1894	21,070	803,534	38
Fastlandet	89,372	4,712,073	53	Honduras, 1889	119,820	396,048	3
Asoreröarna	2,388	255,511	107	Nicaragua, 1895	123,950	420,000	3
Madeira	815	134,623	165	Costarica, 1892	54,070	262,700	5
⁷⁾ <i>Ryska riket:</i>				¹⁹⁾ <i>Brittiska biländer:</i>			
Egentliga Ryssland	4,797,248	91,212,888	19	Domin. of Canada	7,990,700	5,021,467	0.6
Polen	127,319	8,982,253	71	New Foundland	110,670	207,000	1.8
Finland (se tab. 1)	—	—	—	Britt. Vestindien	34,499	1,448,140	42
⁸⁾ <i>Mindre stater:</i>				Öfriga biländer	574,457	342,987	0.6
Liechtenstein, 1891	159	9,434	59	²⁰⁾ <i>Spanska biländer:</i>			
Monaco, 1890	22	13,304	605	Cuba	118,833	1,631,687	14
San Marino, 1891	59	8,200	139	Portorico	9,314	806,708	87
Andorra	452	6,000	13	Australien.			
Asien.				²¹⁾ <i>Brittiska biländer:</i>			
⁹⁾ <i>Kinesiska riket:</i>				Kontinenten m. Tasman.	7,695,791	3,523,557	0.5
Egentliga Kina	5,396,100	380,000,000	70	Nya Zeeland	270,567	741,000	3
Biländerna	5,685,000	20,000,000	4	Öfriga biländer	273,701	607,500	2
¹⁰⁾ <i>Öfriga fria stater:</i>				Polarområdena.			
Oafhång. Arabien	2,289,208	3,000,000	1	²²⁾ <i>I Nordpolarområd.</i>			
Oman	194,200	1,000,000	5	I Syd-polarområdet	777,000	1,000	—
Öfriga (i Indien)	228,700	3,310,000	14		4,075	—	—

Tab. 2. Europas hufvudstäder och städer med minst 100,000 inv.

Städer. (* Med förstäder.)	Folk- mängd.	Städer. (* Med förstäder.)	Folk- mängd.	Städer. (* Med förstäder.)	Folk- mängd.
Sverige, 1895.		Tyska riket,		Nantes	122,750
Stockholm	271,638	1895. ³⁾		Le Havre	116,369
Göteborg	114,527	Berlin ⁴⁾	1,677,351	Roubaix	114,917
Norge, 1895.		Hamburg ⁵⁾	625,552	Ronen	112,352
Kristiania	182,847	München	407,174	Reims	104,186
Danmark, 1895.		Leipzig	398,448	Italien, 1894.	
Köpenhamn *	408,312	Breslau	373,206	Rom	463,786
Finland, 1894.		Dresden	334,066	Neapel	526,797
Helsingfors	70,984	Köln*	321,431	Milano	443,252
Storbrit. o. Irl. ¹⁾		Frankfurt a/M	229,299	Turin	345,009
London*	6,178,376	Magdeburg	214,397	Palermo	280,540
Glasgow	705,062	Hannover	209,560	Genua	220,045
Liverpool	632,512	Düsseldorf	176,024	Florens	204,289
Manchester ²⁾	529,561	Königsberg	172,391	Venedig	153,886
Birmingham	501,241	Nürnberg	162,380	Bologna	148,056
Leeds	402,449	Chemnitz	160,991	Messina	143,023
Dublin*, 1891	361,891	Stuttgart	157,700	Catania	123,147
Edinburg*	350,624	Altona	148,944	Livorno	104,484
Sheffield	347,278	Bremen	141,937	Spanien, 1887.	
Belfast, 1891	255,950	Stettin	140,751	Madrid, 1892	483,000
Bristol	230,623	Elberfeld ⁶⁾	139,168	Barcelona	272,481
Nottingham	229,775	Strassburg	135,313	Valencia	170,763
Bradford	228,809	Charlottenburg	132,393	Sevilla	143,182
Hull	220,844	Barmen ⁷⁾	127,002	Malaga	134,016
Newcastle	212,223	Aachen*	126,345	Portugal, 1890.	
Salford	210,707	Danzig	125,639	Lissabon	307,661
Leicester	198,659	Halle	116,302	Oporto	139,856
Portsmouth	178,639	Braunschweig	114,686	Ryssland, 1891.	
Cardiff	162,690	Dortmund	111,235	S. Petersburg	1,035,439
Dundee	161,620	Krefeld	107,278	Moskva	822,397
Oldham	143,442	Karlsruhe	84,004	Varsjan, 1894	516,000
Sunderland	140,386	Lübeck	69,874	Odessa, 1892	340,526
Aberdeen	135,941	Darmstadt	63,769	Karkov	194,385
Blackburn	129,459	Österrike-		Kiev, 1893	193,000
Brighton	120,499	Ungern, 1896.		Riga	180,278
Bolton	120,380	Wien	1,526,623	Lodz	136,091
Preston	113,864	Budapest	579,275	Kasan	134,359
Birkenhead	109,343	Prag*	364,632	Saratov	122,019
Norwich	108,630	Triest*	161,886	Kisjinev	117,108
Burnley	102,805	Lemberg	136,705	Vilna	109,526
Derby	101,770	Graz	120,147	Samara	100,017
Huddersfield	100,463	Schweiz, 1895.		Balkanhalvön.	
Nederländerna,		Bern	48,328	Konstantinopel,	
1895.		Zürich*	134,540	1885.	873,565
Haag	185,744	Frankrike, 1891.		Bukarest	232,000
Amsterdam	456,324	Paris*	2,712,589	Saloniki	150,000
Rotterdam	276,337	Lyon*	431,309	Atén, 1889	107,846
Belgien, 1895.		Marseille	403,749	Belgrad, 1895	58,992
Brüssel*	518,387	Bordeaux*	283,143	Sofia, 1893	47,000
Antwerpen	262,255	Lille	201,211		
Lüttich (Liège)	163,207	Toulouse	149,791		
Gent	157,214	St Etienne	133,443		

¹⁾ Beräknad folkmängd vid midten af 1896. — ²⁾ Manchester med Salford 740,000 inv. — ³⁾ Provisoriska tal från folkräkningen den 2 december 1895. Af de tyska staternas hufvudstäder äro upptagna endast de som ega mer än 50,000 inv. — ⁴⁾ Med förstäder omkring 2 millioner inv. — ⁵⁾ Hamburg med Altona 774,496 inv. — ⁶⁾ Elberfeld och Barmen 266,170 inv.

Tab. 3. Folkmängdens fördelning å landsbygd och städer i Europas olika länder samt i Förenta staterna.

Land.	Folkmängd.	Deraf		Städerna i %.	Städer med öfver 50,000 innebyggare.		
		Landsbygd.	Städer.		An-tal.	Folk-mängd.	%.
Sverige, 1895	4,919,260	3,939,824	979,436	19.9	3	438,635	8.9
Norge, 1890	1,988,674	1,520,994	467,680	23.5	2	201,016	10.2
Danmark, 1890	2,172,380	1,434,230	738,150	34.0	1	375,719	17.3
Finland, 1894	2,483,249	2,219,010	264,239	10.6	1	70,984	2.9
England, 1891 ¹⁾	29,001,018	8,198,248	20,802,770	71.7	62	12,800,000	44.1
Skottland, 1891	4,025,647	1,394,349	2,631,298	65.4	7	1,398,929	34.8
Irland, 1891	4,704,750	3,529,750	1,175,000	25	3	693,186	14.7
Nederländerna, 1895	4,859,451	.	.	.	7	1,187,083	24.4
Belgien, 1895	6,410,783	.	.	.	6	1,206,440	18.8
Tyska riket, 1890	49,428,470	28,433,456	20,995,014	42.5	47	7,762,216	15.7
Österrike, 1890	23,895,413	16,136,486	7,758,927	32.5	9	2,366,069	9.9
Ungern, 1890	17,463,491	14,826,902	2,636,589	15.1	6	815,070	4.7
Schweiz, 1894	2,986,848	.	.	.	3	277,836	9.3
Frankrike, 1891	38,343,192	24,031,900	14,311,292	37.4	34	6,032,124	15.7
Italien, 1881 ²⁾	28,459,628	16,375,943	12,083,685	42.5	14	2,346,881	8.2
Spanien, 1887	17,565,632	10,565,632	7,000,000	40	16	1,950,384	11.1
Portugal, 1890	5,102,207	.	.	.	2	447,517	8.8
Ryssland	96,410,400	84,440,000	11,970,400	12.4	36	5,448,218	5.6
Rumänien	5,800,000	4,755,000	1,045,000	18	3	381,143	6.6
Serbien, 1895	2,314,153	1,971,806	342,347	14.8	1	58,992	2.5
Bulgarien, 1898	3,309,816	2,709,816	600,000	18	—	—	—
Grekland, 1889	2,217,000	.	.	.	1	107,251	4.8
Turkiet	5,800,000	.	.	.	3	1,094,451	18.9
Europa ³⁾	359,661,462	242,911,929	116,749,533	32.5	267	47,460,136	13.2
Förenta stat., 1890 ⁴⁾	62,622,250	44,337,865	18,284,385	29.2	56	11,720,800	18.7

Tab. 4. Märkligare städer i främmande världsdelar.

Städer. (* Med förstäder).	Folk-mängd.	Städer. (* Med förstäder).	Folk-mängd.	Städer. (* Med förstäder).	Folk-mängd.
Asien.		Hyderabad (Ind.)	415,039	Tientsin (Kina) ..	950,000
Smyrna (Turkiska Asien)	225,000	Lucknow (d:o) ..	273,028	Hankau (d:o)	800,000
Damaskus (d:o) ..	168,000	Buenares (d:o) ..	219,467	Nanking (d:o)	500,000
Bagdad (d:o)	100,000	Delhi (d:o)	192,579	Shanghai (d:o)	400,000
Jerusalem (d:o) ..	60,000	Singapore (d:o) ..	184,000	Tokio (Japan)	1,242,224
Tiflis (Ryska As.)	147,000	Lahore (d:o)	176,854	Osaka (d:o)	488,937
Baku (d:o)	112,000	Allahabad (d:o) ..	175,246	Yokohama (d:o) ..	160,439
Teheran (Persien) ..	210,000	Victoria (Hongk.)	102,000	Seul (Korea)	200,000
Calcutta* (Ind.) ..	927,392	Bangkok (Siam) ..	400,000		
Bombay (d:o)	821,764	Batavia (Java) ..	111,763	Afrika.	
Madras (d:o)	452,518	Manila (Filipp.) ..	154,000	Kairo (Egypten) ..	430,000
		Peking (Kina)	500,000	Alexandria (d:o) ..	250,000
		Kanton (d:o)	1,600,000		

¹⁾ Såsom städer äro räknade »urban sanitary districts». Möjligen blir dock på detta sätt stadsbefolkningen upptagen något för högt. — ²⁾ Stadsbefolkningen i Italien uppgifves stundom till vida högre siffror. — ³⁾ Vid beräkandet af denna summa har stadsbefolkningen i Nederländerna och Belgien upptagits till 60 %, i Schweiz till 50, i Portugal till 20, i Grekland till 10 och i Turkiet till 25 %. — ⁴⁾ Såsom städer äro räknade endast sådana med minst 8,000 innebyggare.

Tab. 4. (Forts.)

Städer. (*Med förstäder).	Folk- mängd.	Städer. (*Med förstäder).	Folk- mängd.	Städer. (*Med förstäder).	Folk- mängd.
Tunis* (Tunis)...	138,000	San Francisco	330,000	<i>Amerika i öfrigt.</i>	
Alger (Algeriet) ..	82,585	Cleveland	325,000	Montreal (Canada) ..	216,650
Fez (Marocko)	145,000	Buffalo	315,000	Mexiko (Mex.) ...	339,935
Kapstaden*	84,000	New Orleans	275,000	Havanna (Cuba) .	200,448
Johannesburg		Pittsburgh	275,000	Rio de Janeiro*	
(Sydafr.rep.)	50,000	Detroit	275,000	(Brasilien)	800,000
Amerika.		Milwaukee	270,000	Montevideo (Ur.) ..	244,005
<i>Förenta staterna.</i>		Louisville	193,000	Buenos Ayres (Ar- gentina)	700,000
Washington	271,000	Newark	182,000	Santiago (Chile) ..	250,000
New York*	3,300,000	Minneapolis	165,000	Valparaiso (d.o) ..	150,000
Chicago	1,600,000	Providence	158,000	Australien.	
Philadelphia	1,188,793	Rochester	150,000	Melbourne*	490,896
S:t Louis	541,000	Omaha	140,000	Sydney*	383,283
Boston	501,000	S:t Paul	133,000	Adelaide*	133,252
Baltimore	496,000	Kansas City	133,000	Brisbane*	93,657
Cincinnati*	373,000	Denver	107,000		
		Alleghany	105,000		

Tab. 5. Europas folkmängd fördelad efter religionsbekännelse.

L a n d.	Prote- stanter.	Romerska katoliker.	Grekiska katoliker.	Judar.	Öfrige och utan religion.	Summa.
Sverige, 1890	4,779,909	1,390	46	3,402	234	4,784,981
Norge, 1890 ¹⁾	1,994,204	1,004	52	214	5,443	2,000,917
Danmark, 1890	2,161,114	3,647	38	4,080	3,501	2,172,380
Finland, 1893	2,407,982	487	45,793	.	.	2,454,262
Storbritannien, 1891	31,063,000	1,865,000	.	100,000	.	33,028,000
Irland, 1891	1,155,645	3,547,307	.	1,798	.	4,704,750
Nederländerna, 1889	2,728,870	1,604,179	37	97,324	81,005	4,511,415
Luxemburg, 1890 ..	1,097	208,921	.	1,009	61	211,088
Belgien, 1890	15,000	6,051,000	.	3,000	.	6,069,000
Tyska riket, 1890 ..	31,172,350	17,671,929	2,992	567,884	13,315	49,428,470
Österrike-Ungern ..	3,924,010	32,408,682	3,847,452	1,868,319	577,232	42,625,696
Schweiz, 1888	1,716,548	1,183,828	.	8,069	9,309	2,917,754
Frankrike, 1881	692,800	29,201,703	.	53,436	7,724,109	37,672,048
Italien, 1881	62,000	28,360,000	.	38,000	.	28,460,000
Spanien, 1887	6,654	17,535,246	.	402	23,330	17,565,632
Portugal	500	5,099,500	.	2,000	.	5,102,000
Ryssland	3,395,000	14,570,000	71,117,000	4,134,000	2,690,000	95,906,000
Rumänien	14,000	120,000	4,504,000	400,000	2,000	5,040,000
Serbien, 1890	1,149	11,596	2,127,744	4,652	16,820	2,161,961
Bulgarien, 1893	2,384	22,617	2,605,905	28,307	650,603	3,309,816
Montenegro	.	3,500	224,000	.	8,500	236,000
Grekland, 1879	.	10,000	1,902,800	5,792	29,582	1,948,174
Turkiet	.	300,000	2,500,000	50,000	2,950,000	5,800,000
Mindre stater	.	37,000	.	.	.	37,000
Europa	87,294,216	159,818,536	88,877,859	7,371,688	14,785,044	358,147,843

Anm. Bland protestanterna ingå äfven anhängare af protestantiska sekter. Bland »öfrige» ingå 674 millioner muhamedaner, nämligen 548,632 i Bosnien och Herzegovina, 2,600,000 i Ryssland, 2,000 i Rumänien, 16,764 i Serbien, 643,242 i Bulgarien, 8,500 i Montenegro, 24,165 i Grekland och 2,900,000 i Turkiet. — Talen för Österrike och Ungern afse år 1890, men för Bosnien och Herzegovina år 1895. Här, liksom äfven i Grekland, omfatta uppgifterna icke arméen. — Bland det stora antalet »öfrige och utan religion» i Frankrike ingå 7,684,906 personer, »som vägrat lemna uppgift om religionsbekännelse».

¹⁾ Rättelig folkmängd. Öfriga tabeller angifva den faktiska folkmängden.

Tab. 6. Giftermål, födelser och dödsfall i Europas olika länder.

Land.	Årligen 1881/90.	Årligen på 1,000 invånare af medelfolkmängden.						
		1871/80.	1881/90.	1890.	1891.	1892.	1893.	1894.
A) Giftermål.								
Sverige.....	29,264	6·81	6·26	5·99	5·83	5·69	5·65	5·74
Norge.....	12,697	7·24	6·52	6·49	6·60	6·35	6·44	6·40
Danmark.....	15,296	7·85	7·33	6·88	6·82	6·82	7·09	7·00
Finland.....	16,248	8·35	7·32	7·14	6·92	6·12	5·77	6·53
England.....	204,743	8·10	7·47	7·75	7·79	7·72	7·86	7·53
Skotland.....	25,932	7·17	6·68	6·86	6·93	7·06	6·62	6·68
Nederländerna.....	30,554	8·10	7·08	7·12	7·12	7·17	7·30	7·22
Belgien.....	40,940	7·35	7·07	7·33	7·45	7·63	7·56	7·57
Tyska riket.....	367,791	8·61	7·77	8·03	8·03	7·93	7·90	7·95
Vestra Österrike.....	120,986	8·12	7·50	7·24	7·43	7·55	7·68	7·82
Schweiz.....	20,150	7·70	6·95	7·09	7·21	7·39	7·36	7·38
Frankrike.....	279,977	8·03	7·38	7·01	7·44	7·58	7·50	7·47
Italien.....	231,782	7·70	7·93	7·88	7·53	7·61	7·45	7·51
Spanien.....	113,044	.	.	8·01	8·84	8·55	.	.
Portugal.....	.	.	.	7·06	.	.	.	.
Galizien—Bukovina.....	58,587	9·17	8·50	8·33	8·72	8·41	8·64	8·23
Ungern.....	157,593	10·20	9·49	8·25	8·65	9·27	9·40	.
Ryssland ¹⁾	800,000	9·20	8·80	8·02	8·24	.	.	.
Rumänien.....	40,970	7·00	7·50	6·84	7·77	7·18	8·41	8·65
Serbien.....	21,428	11·53	11·07	10·07	10·63	9·45	10·58	11·01
Bulgarien.....	21,335	.	.	9·10	9·09	8·36	9·49	.
Hela Europa.....	2,800,000	8·42	8·01	7·68	7·90	.	.	.
Vesteuropa ²⁾	1,585,000	7·92	7·43	7·41	7·60	7·57	7·51	7·57
Östeuropa ²⁾	1,215,000	9·24	8·93	8·08	8·36	.	.	.
B) Lefvande födde.								
Sverige.....	135,820	30·5	29·1	28·0	28·3	27·0	27·4	27·1
Norge.....	60,049	30·9	30·8	30·2	30·9	29·6	30·7	29·7
Danmark.....	66,616	31·5	31·9	30·5	31·0	29·7	30·9	30·5
Finland.....	77,649	37·0	35·0	32·9	34·3	31·6	29·9	30·9
England.....	889,024	35·3	32·3	30·2	31·4	30·5	30·8	29·6
Skotland.....	125,192	34·9	32·3	30·4	31·2	30·8	31·0	30·1
Nederländerna.....	148,099	36·4	34·3	32·9	33·7	32·0	33·8	32·7
Belgien.....	175,828	32·6	30·4	28·7	29·8	28·8	29·4	28·8
Tyska riket.....	1,732,015	39·1	36·6	35·7	37·0	35·7	36·7	35·9
Vestra Österrike.....	568,210	36·7	35·2	33·7	35·4	33·9	34·9	34·4
Schweiz.....	81,460	30·8	28·1	26·6	28·3	28·1	28·5	28·0
Frankrike.....	908,633	25·4	23·9	21·8	22·6	22·3	22·8	22·3
Italien.....	1,106,211	36·9	37·9	36·0	37·4	36·5	36·8	35·8
Spanien.....	632,421	.	36·2	34·8	35·9	36·5	.	.
Portugal.....	.	.	.	32·5	.	.	.	.
Galizien—Bukovina.....	304,545	44·6	44·2	43·8	46·0	41·7	45·5	42·3
Ungern.....	727,446	43·4	43·8	40·6	42·6	40·3	42·5	.
Ryssland.....	4,400,000	48·6	48·0	47·1	48·0	43·7	.	.
Rumänien.....	205,046	31·5	38·0	35·2	40·0	36·8	38·4	38·9
Serbien.....	88,839	41·0	46·0	40·7	45·2	42·4	42·5	42·6
Bulgarien.....	88,252	.	.	35·0	39·0	35·8	42·4	.
Hela Europa.....	13,340,000	38·8	38·1	36·5	37·8	35·8	.	.
Vesteuropa.....	7,000,000	34·3	32·9	31·3	32·4	31·6	32·2	31·5
Östeuropa.....	6,340,000	46·4	46·2	45·1	46·4	42·6	.	.

¹⁾ Giftermålstalet för Ryssland år 1889 i förra årg. rättas till 8·42. — ²⁾ Till Vesteuropa räknas de i tabellen upptagna länderna utom de sex sista (från och med Galizien—Bukovina), hvilka ansetts utgöra Östeuropa. I de absoluta summorna för åren 1881/90 ingå jemväl approximativa uppskattningar för här ej upptagna länder.

Tab. 6. (Forts.)

Land.	Årligen 1881/90.	Årligen på 1,000 invånare af medelfolkmängden.						
		1871/80.	1881/90.	1890.	1891.	1892.	1893.	1894.
C) Döde.								
Sverige.....	79,160	18.3	16.9	17.1	16.8	17.9	16.8	16.4
Norge.....	33,151	17.0	17.0	17.8	17.5	17.8	16.3	16.9
Danmark.....	38,720	19.5	18.6	19.0	20.1	19.5	19.0	17.6
Finland.....	46,842	22.2	21.2	19.7	21.2	23.7	20.9	19.2
England.....	524,477	21.3	19.1	19.5	20.2	19.0	19.2	16.6
Skotland.....	74,352	21.6	19.2	19.7	20.7	18.6	19.4	17.2
Nederländerna.....	90,800	24.3	21.0	20.5	20.6	21.0	19.2	18.5
Belgien.....	119,691	22.9	20.3	20.6	21.1	21.7	20.2	18.8
Tyska riket.....	1,180,707	27.2	25.1	24.3	23.4	24.1	24.6	22.3
Vestra Österrike.....	452,631	29.2	28.1	28.4	26.6	27.6	26.6	26.4
Schweiz.....	60,416	23.5	20.8	20.9	20.7	19.3	20.5	20.6
Frankrike.....	841,651	23.7	22.0	22.8	22.9	22.9	22.6	21.3
Italien.....	799,129	30.0	27.4	26.5	26.3	26.4	25.4	25.2
Spanien.....	554,764	.	31.8	32.6	32.1	31.3	.	.
Portugal.....	.	.	.	25.1	.	.	.	.
Galizien—Bukovina.....	226,056	37.1	32.8	31.9	32.0	31.7	28.7	31.4
Ungern.....	536,385	41.1	32.3	32.6	33.3	35.0	31.1	.
Ryssland.....	3,150,000	35.0	34.5	34.4	33.6	38.3	.	.
Rumänien.....	137,033	28.0	25.0	26.7	28.5	32.6	29.4	30.3
Serbien.....	50,618	35.0	26.0	25.6	26.6	33.5	29.7	28.1
Bulgarien.....	44,786	.	.	21.1	26.7	31.4	27.6	.
Hela Europa.....	9,710,000	29.6	27.7	27.5	27.2	28.8	.	.
Vesteuropa.....	5,110,000	25.7	24.0	24.0	23.7	23.8	23.5	22.2
Östeuropa.....	4,600,000	36.0	33.7	33.1	32.8	36.9	.	.
D) Öferskott af födde.								
Sverige.....	56,660	12.2	12.2	10.9	11.5	9.1	10.6	10.7
Norge.....	26,898	13.9	13.8	12.4	13.4	11.8	14.4	12.8
Danmark.....	27,896	12.0	13.3	11.5	10.9	10.2	11.9	12.9
Finland.....	30,807	14.8	13.8	13.2	13.1	7.9	9.0	11.7
England.....	364,547	14.0	13.2	10.7	11.2	11.5	11.6	13.0
Skotland.....	50,840	13.3	13.1	10.7	10.5	12.2	11.6	12.9
Nederländerna.....	57,299	12.1	13.3	12.4	13.1	11.0	14.6	14.2
Belgien.....	56,137	9.7	10.1	8.1	8.7	7.1	9.2	10.0
Tyska riket.....	551,308	11.9	11.5	11.4	13.6	11.6	12.1	13.6
Vestra Österrike.....	115,579	7.5	7.1	5.3	8.8	6.3	8.3	8.0
Schweiz.....	21,044	7.3	7.3	5.7	7.6	8.8	8.0	7.4
Frankrike.....	66,982	1.7	1.9	1.0	0.3	0.6	0.2	1.0
Italien.....	307,082	6.9	10.5	9.5	11.1	10.1	11.4	10.6
Spanien.....	77,657	.	4.4	2.2	3.8	5.2	.	.
Portugal.....	.	.	.	7.4	.	.	.	.
Galizien—Bukovina.....	78,489	7.5	11.4	11.9	14.0	10.0	16.8	10.9
Ungern.....	191,061	2.3	11.5	8.0	9.3	5.3	11.4	.
Ryssland.....	1,250,000	13.6	13.5	12.7	14.4	5.4	.	.
Rumänien.....	69,013	3.5	13.0	9.5	11.5	4.2	9.0	8.6
Serbien.....	38,221	6.0	20.0	15.1	18.6	8.9	12.8	14.5
Bulgarien.....	43,466	.	.	13.9	12.3	4.4	14.8	.
Hela Europa.....	3,630,000	9.2	10.4	9.0	10.6	7.0	.	.
Vesteuropa.....	1,890,000	8.6	8.9	7.3	8.7	7.8	8.7	9.3
Östeuropa.....	1,740,000	10.4	12.5	12.0	13.6	5.7	.	.

Tab. 7. Giftermål, födelser och dödsfall inom Europa under innevarande århundrade.

År.	Årl. pr 1,000 inv.				År.	Årl. pr 1,000 inv.			
	Gifter-mål.	Lefv. fødde.	Döde.	Öfver-skott.		Gifter-mål.	Lefv. fødde.	Döde.	Öfver-skott.
Vesteuropa.					<i>Vesteuropa utom Frankrike.</i>				
1801/20.....	.	34.0	28.0	6.0	1801/20.....	.	34.5	28.3	6.2
1821/30.....	.	35.7	26.1	9.6	1821/30.....	.	37.0	26.5	10.5
1831/40.....	7.75	34.4	27.2	7.2	1831/40.....	.	35.9	27.9	8.0
1841/50.....	7.54	33.5	26.3	7.2	1841/50.....	.	35.1	27.0	8.1
1851/60.....	7.70	33.3	26.0	7.3	1851/60.....	.	35.0	26.6	8.4
1861/70.....	7.87	33.9	26.1	7.8	1861/70.....	.	35.8	26.8	9.0
1871/80.....	7.92	34.3	25.7	8.6	1871/80.....	.	36.3	26.2	10.1
1881/90.....	7.43	32.9	24.0	8.9	1881/90.....	.	34.8	24.4	10.4
1841/45.....	.	34.2	25.2	9.0	Östeuropa.				
1846/50.....	.	32.9	27.3	5.6					
1851/55.....	.	32.8	26.8	6.0	1801/60.....	.	45.5	38.0	7.5
1856/60.....	.	33.8	25.3	8.5	1861/70.....	9.65	46.7	35.9	10.8
1861/65.....	7.93	34.0	25.5	8.5	1871/80.....	9.24	46.4	36.0	10.4
1866/70.....	7.82	33.8	26.8	7.0	1881/90.....	8.93	46.2	33.7	12.5
1871/75.....	8.33	34.3	26.5	7.8	1861/65.....	.	47.0	36.3	10.7
1876/80.....	7.50	34.2	24.9	9.3	1866/70.....	.	46.4	35.6	10.8
1881/85.....	7.48	33.4	24.4	9.0	1871/75.....	.	46.4	37.0	9.4
1886/90.....	7.39	32.4	23.6	8.8	1876/80.....	.	46.3	35.1	11.2
1864.....	8.00	34.6	25.8	8.8	1881/85.....	.	46.6	34.2	12.4
1865.....	8.25	34.2	26.4	7.8	1886/90.....	.	45.8	33.3	12.5
1866.....	7.35	34.3	28.6	5.7	1889.....	8.35	46.2	31.8	14.4
1867.....	8.05	33.5	26.1	7.4	1890.....	8.08	45.1	33.1	12.0
1868.....	7.90	33.3	26.6	6.7	1891.....	8.36	46.4	32.8	13.6
1869.....	8.40	33.8	25.5	8.3	1892.....	.	42.6	36.9	5.7
1870.....	7.40	34.1	27.2	6.9	Hela Europa.				
1871.....	7.74	32.5	28.6	3.9	1801/20.....	.	38.2	31.5	6.7
1872.....	8.76	34.8	26.0	8.8	1821/30.....	.	39.5	30.0	9.5
1873.....	8.61	34.5	26.2	8.3	1831/40.....	.	38.2	31.3	6.9
1874.....	8.27	34.5	25.4	9.1	1841/50.....	.	37.6	30.5	7.1
1875.....	8.25	34.9	26.1	8.8	1851/60.....	.	37.5	30.3	7.2
1876.....	8.00	35.5	25.1	10.4	1861/70.....	8.53	38.6	29.7	8.9
1877.....	7.63	34.6	24.8	9.8	1871/80.....	8.42	38.8	29.6	9.2
1878.....	7.39	34.0	25.2	8.8	1881/90.....	8.01	38.1	27.7	10.4
1879.....	7.31	34.2	24.8	9.4	1861/65.....	.	38.8	29.5	9.3
1880.....	7.19	33.0	25.1	7.9	1866/70.....	.	38.5	30.0	8.5
1881.....	7.41	33.5	24.1	9.4	1871/75.....	.	38.8	30.4	8.4
1882.....	7.42	33.4	24.3	9.1	1876/80.....	.	38.9	28.8	10.1
1883.....	7.48	33.0	24.5	8.5	1881/85.....	.	38.6	28.2	10.4
1884.....	7.60	33.7	24.3	9.4	1886/90.....	.	37.7	27.3	10.4
1885.....	7.47	33.2	24.6	8.6	1889.....	7.77	37.6	26.2	11.4
1886.....	7.41	33.0	24.4	8.6	1890.....	7.68	36.5	27.5	9.0
1887.....	7.37	32.9	23.8	9.1	1891.....	7.90	37.8	27.2	10.6
1888.....	7.36	32.4	23.3	9.1	1892.....	.	35.8	28.8	7.0
1889.....	7.41	32.4	22.7	9.7					
1890.....	7.41	31.3	24.0	7.3					
1891.....	7.60	32.4	23.7	8.7					
1892.....	7.57	31.6	23.8	7.8					
1893.....	7.51	32.2	23.5	8.7					
1894.....	7.57	31.5	22.2	9.3					

Tab. 8. Folkmängden och folkökningen i Europa, 1800—1890.

År.	Folk­mängd i tusental.			Åren.	Hela Euro­pa.	Vesteuropa.			Öst-europa.
	Hela Europa.	Vest-europa.	Öst-europa.			Hela.	Utom Frank-rike.	Utom Frank-rike o. Irland.	
Folk­mängd vid årens slut.				Årlig folkökning, % af medelfolk.					
1800.....	187,400	122,500	64,900	1801/10...	5.8	5.0	5.1	4.7	7.3
1810.....	198,500	128,700	69,800	1811/20...	7.5	6.7	6.9	6.5	8.8
1820.....	213,900	137,700	76,200	1821/30...	9.4	9.4	10.2	10.2	9.5
1830.....	234,900	151,100	83,800	1831/40...	6.7	6.6	7.1	7.3	6.7
1840.....	251,000	161,400	89,600	1841/50...	6.4	5.8	6.1	7.8	7.4
1850.....	267,400	171,000	96,400	1851/60...	6.1	5.6	6.4	7.8	7.0
1860.....	284,100	180,700	103,400	1861/70...	8.0	6.2	7.0	7.6	11.1
1870.....	307,800	192,300	115,500	1871/80...	8.3	7.1	8.2	8.7	10.2
1880.....	334,200	206,300	127,900	1881/90...	8.8	6.6	7.5	8.0	12.3
1890.....	364,800	220,300	144,500						

Tab. 9. Folkökningen och omflyttningsresultatet i Europas olika länder samt i Förenta staterna, åren 1881—1890.

Land.	Folk mängd den 31 dec.		Årliga medeltal 1881—1890.			Omflytt- resultat, årl. pr 1,000 inv.
	År 1880.	År 1890.	Öfverskott af födde.	Omflytt- resultat.	Folkök- ning.	
Sverige	4,565,668	4,784,981	56,660	— 34,729	21,931	— 7.43
Norge	1,913,000	1,989,000	26,898	— 19,298	7,600	— 9.84
Danmark	1,984,000	2,186,000	27,896	— 7,696	20,200	— 3.69
Finland ¹⁾	2,060,782	2,380,140	30,807	—	31,936	—
England	25,887,722	28,922,908	364,547	— 61,028	308,519	— 2.22
Skotland	3,725,713	4,018,142	50,840	— 21,597	29,243	— 5.57
Irland	5,184,107	4,709,153	30,000	— 77,495	— 47,495	— 15.67
Nederländerna ..	4,060,592	4,564,565	57,299	— 6,902	50,397	— 1.60
Belgien	5,520,009	6,069,321	56,137	— 1,206	54,931	— 0.21
Tyska riket	45,284,526	49,488,281	551,308	— 130,932	420,376	— 2.76
Österrike	22,144,244	23,895,413	194,068	— 18,951	175,117	— 0.82
Ungern	15,739,259	17,463,789	191,061	— 18,608	172,453	— 1.12
Bosnien-Herzeg. ..	1,250,000	1,450,000	18,000	—	20,000	—
Schweiz	2,831,696	2,943,866	21,044	— 9,827	11,217	— 3.40
Frankrike	37,512,000	38,340,000	66,982	+ 15,818	82,800	+ 0.41
Italien	28,293,780	30,158,408	307,082	— 120,619	186,463	— 4.12
Spanien	17,200,000	17,700,000	77,657	— 27,657	50,000	— 1.58
Portugal	4,800,000	5,102,207	45,000	—	30,221	—
Ryssland	85,500,000	97,800,000	1,250,000	—	1,230,000	—
Rumänien	5,200,000	5,800,000	69,013	—	60,000	—
Serbien	1,738,300	2,161,961	38,221	—	42,366	—
Bulgarien	2,825,000	3,250,000	45,000	—	42,500	—
Grekland	2,010,000	2,260,000	25,000	—	25,000	—
Turkiet	5,500,000	5,750,000	25,000	—	25,000	—
Europa ²⁾	332,730,398	363,188,135	3,625,520	— 579,745	3,045,775	— 1.67
Förenta staterna ³⁾	50,445,336	62,982,244	736,000	+ 518,000	1,254,000	+ 9.13

¹⁾ Uppgifterna om Finslands folk mängd och folkökning äro något för höga, och det inflyttningsöfverskott, som här framträder, är säkerligen icke verkligt. — ²⁾ För erhållande af folk mängdssummorna i tab. 8 böra tilläggas Island, Färöarna, Kanalöarna och Man, Gibraltar, Malta, Luxemburg, Montenegro och de andra mindre staterna, frånvarande soldater och sjömän i Storbritannien och Irland o. s. v., hvarjämte i tab. 8 för några länder användts approximativt korrigerade uppgifter i stället för de officiella. — ³⁾ Folk mängden afser den 1 juni resp. år.

Tab. 10. Utvandringen till främmande verdensdelar från Europas olika länder. ¹⁾

L a n d.	Årl. 1881/1890.		H e l a a n t a l e t.				
	Absoluta tal.	På 1,000 inv.	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.
Sverige	32,751	7·01	38,318	41,275	37,504	9,678	15,000
Norge	18,669	9·59	13,341	17,049	18,778	5,642	6,207
Danmark	8,162	3·91	10,382	10,422	9,150	4,105	3,607
Finland	2,700	1·22	4,869	6,620	9,117	1,380	.
England	154,896	5·65	137,881	133,815	134,045	99,590	112,538
Skotland	27,510	7·11	22,190	23,325	22,637	14,432	18,294
Irland	73,448	14·88	58,436	52,902	52,132	42,008	54,349
Nederländerna	5,244	1·22	4,075	6,290	4,820	1,146	1,314
Belgien	3,500	0·60	3,456	5,174	3,881	1,267	1,318
Tyska riket	134,242	2·84	120,089	116,339	87,677	40,964	37,498
Österrike-Ungern	44,398	1·12	81,407	74,947	65,544	25,566	.
Schweiz	9,091	3·13	7,516	7,835	6,177	3,849	4,268
Frankrike	11,923	0·31	6,217	5,528	5,586	5,000	.
Italien	99,000	3·40	189,746	116,642	142,269	114,566	187,908
Spanien	38,000	2·20	37,721	30,190	38,707	34,102	.
Portugal	18,531	4·21	33,585	21,074	30,383	26,911	.
Ryssland	29,000	0·28	109,415	74,681	51,295	19,000	35,000
Öfriga Europa	1,032	.	2,494	1,655	2,923	1,809	2,112
Summa	712,097	2·16	881,138	745,763	722,625	451,015	.

Tab. 11. Hela utvandringen från Europa till främm. verdensdelar.

År.	Utvandrare.	År.	Utvandrare.	År.	Utvandrare.
Årligen.		År 1876	240,000	År 1887	760,000
1871—75	403,000	» 1877	210,000	» 1888	875,000
1876—80	313,000	» 1878	235,000	» 1889	798,000
1881—85	665,000	» 1879	335,000	» 1890	750,162
1886—90	759,000	» 1880	545,000	» 1891	881,138
		» 1881	695,000	» 1892	745,763
År 1871	390,000	» 1882	750,000	» 1893	722,625
» 1872	490,000	» 1883	735,000	» 1894	451,015
» 1873	490,000	» 1884	600,000	» 1895	600,000
» 1874	370,000	» 1885	545,000		
» 1875	275,000	» 1886	610,000		

Tab. 12. Invandringen till några länder i främmande verdensdelar. ¹⁾

L a n d.	Årl. medeltal.		1891.	1892.	1893.	1894.	1895.
	1871/80.	1881/90.					
Förenta staterna ..	294,470	517,621	595,251	547,060	488,776	248,983	324,330
Brasilien	20,283	50,188	216,659	86,269	127,279	67,009	191,137
Argentina	45,170	108,985	52,092	73,242	84,420	80,671	80,988
Uruguay	11,405	15,038	11,916	11,871	9,543	11,875	9,158

¹⁾ Delvis efter L. Bodio, Statistica della emigrazione italiana.

Tab. 13. Återstående medellifslängden i olika länder, enligt dödlighets- och lifslängdstabellerna för angifna år. ('71/80 = 1871—1880, o. s. v.)

Vid åldern.	Sverige.		Norge.	Dan-	Fin-	Eng-	Neder-	Tyska	Schweiz.	Frank-	Italien.
	'71/80.	'81/90.	'71/80.	mark. '80/89.	land. '81/91.	land. '81/90.	länder- na. '70/79.	riket. '71/81.	'76/81.	rike. '77/81.	'76/87.
Mankön.											
0 år	45:27	48:55	48:33	46:80	41:40	43:66	38:40	35:58	41:10	40:83	35:10
1 »	51:60	54:14	53:43	54:00	48:50	50:97	48:20	46:52	50:40	49:83	43:40
2 »	52:80	55:13	54:41	54:80	50:50	53:04	50:50	48:72	51:30	.	47:60
3 »	53:20	55:37	54:58	54:80	51:40	53:32	51:10	49:38	51:30	.	49:25
4 »	53:20	55:31	54:41	54:60	51:80	53:15	51:20	49:53	51:10	.	49:85
5 »	53:10	55:06	54:06	54:10	51:80	52:75	50:90	49:39	50:70	51:58	50:00
10 »	50:30	52:16	50:76	51:00	49:30	49:00	48:00	46:51	47:40	48:25	47:85
15 »	46:80	48:14	46:73	47:10	45:40	44:47	44:00	42:38	43:20	44:08	44:00
20 »	42:80	44:18	43:14	43:20	41:50	40:27	40:30	38:45	39:30	40:42	40:85
25 »	38:70	40:57	40:08	39:70	38:00	36:28	37:10	34:96	35:70	37:17	37:00
30 »	35:10	36:87	36:32	35:90	34:30	32:52	33:70	31:41	32:20	33:83	33:50
35 »	31:50	33:07	33:27	32:10	30:60	28:91	30:10	27:88	28:70	30:33	29:85
40 »	27:80	29:27	29:69	28:20	26:90	25:42	26:50	24:46	25:30	26:92	26:25
45 »	24:30	25:57	26:05	24:50	23:30	22:06	23:00	21:16	21:90	23:25	22:65
50 »	20:80	21:94	22:49	21:00	19:70	18:82	19:60	17:98	18:60	20:00	19:40
55 »	17:40	18:42	19:04	17:60	16:40	15:74	16:40	14:96	15:60	16:67	16:10
60 »	14:20	15:07	15:63	14:40	13:20	12:88	13:30	12:11	12:70	13:58	13:10
65 »	11:20	11:96	12:59	11:50	10:40	10:31	10:60	9:55	10:10	10:83	10:15
70 »	8:50	9:14	9:89	9:00	8:00	8:04	8:20	7:34	7:90	8:33	8:00
75 »	6:30	6:73	7:57	6:70	6:00	6:10	6:10	5:51	6:10	6:33	6:00
80 »	4:60	4:81	5:67	4:80	4:50	4:52	4:60	4:10	4:60	4:83	4:60
85 »	3:20	3:41	4:19	3:60	3:40	3:29	3:30	3:06	3:50	4:17	3:15
90 »	2:20	2:42	3:27	2:50	2:60	2:37	2:20	2:34	2:70	3:50	2:25
Qvinkön.											
0 år	48:62	51:47	51:30	48:90	44:20	47:18	40:70	38:45	43:70	43:42	35:40
1 »	54:10	56:19	55:68	54:90	50:20	53:24	48:90	48:06	51:60	51:08	42:65
2 »	55:30	57:12	56:66	55:70	52:20	55:18	51:30	50:30	52:60	.	46:85
3 »	55:70	57:36	56:83	55:70	53:00	55:46	51:90	50:98	52:60	.	48:40
4 »	55:80	57:32	56:67	55:40	53:30	55:81	51:90	51:14	52:40	.	49:10
5 »	55:60	57:08	56:34	55:00	53:40	54:92	51:60	51:01	52:00	53:00	49:25
10 »	52:90	54:22	53:10	52:10	50:90	51:10	48:70	48:18	48:70	49:75	47:25
15 »	49:00	50:30	49:17	48:50	47:10	46:55	44:90	44:15	44:60	45:83	43:60
20 »	45:00	46:40	45:39	44:90	43:30	42:42	41:20	40:19	40:80	42:25	40:00
25 »	41:20	42:58	41:75	41:20	39:60	38:50	37:70	36:53	37:20	38:67	36:65
30 »	37:50	38:82	38:19	37:60	36:00	34:76	34:30	33:07	33:70	35:50	33:40
35 »	33:80	35:04	34:66	34:00	32:40	31:16	31:10	29:68	30:30	32:17	30:00
40 »	30:10	31:28	31:14	30:40	28:80	27:60	27:90	26:32	26:80	28:58	26:65
45 »	26:40	27:49	27:54	26:70	25:10	24:05	24:50	22:84	23:30	25:00	23:10
50 »	22:60	23:64	23:84	23:00	21:30	20:56	21:00	19:29	19:60	21:42	19:60
55 »	18:90	19:86	20:18	19:30	17:70	17:23	17:40	15:88	16:30	17:92	16:00
60 »	15:40	16:25	16:67	15:80	14:30	14:10	14:10	12:71	13:00	14:58	12:85
65 »	12:20	12:92	13:42	12:60	11:20	11:26	11:00	9:96	10:30	11:58	9:85
70 »	9:40	9:96	10:55	9:80	8:60	8:77	8:40	7:60	8:00	8:83	7:65
75 »	7:10	7:45	8:03	7:30	6:50	6:68	6:30	5:66	6:20	6:83	5:75
80 »	5:20	5:40	6:05	5:30	5:00	5:00	4:70	4:22	4:70	5:00	4:50
85 »	3:60	3:85	4:50	4:10	3:90	3:71	3:40	3:14	3:60	4:00	3:10
90 »	2:60	2:79	3:48	2:80	3:00	2:75	2:40	2:37	2:80	2:08	2:15

Tab. 14. Folkundervisningen inom Europa och Förenta staterna. ¹⁾

Land. (Årtalen hänföra sig till folk- mängden och antalet lärjungar; öfriga data afse stundom andra år.)	Folkmängd, i tusental.		Folkskoleväsendet.				Bj lä- kunnige bland 100 värn- pliktiga.
	Hela.	I åldern 5/15 år.	Skolor.	Lärare.	Lärjungar.	Utgifter. Mill. kr.	
Sverige, 1894	4,873	1,036	11,031	14,547	717,779	14 ⁸⁸	0·1
Norge, 1892	2,010	450	6,139	6,090	300,569	6 ⁷⁵	·
Danmark, 1894	2,254	500	3,000	6,000	292,077	7 ⁰⁰	0·4
Finland, 1893	2,454	540	2,937	3,040	269,706	·	4·9
Storbrit. o. Irland, 1894	38,779	8,800	31,268	76,974	6,013,144	155 ⁴⁷	·
Nederländerna, 1893 ..	4,733	1,040	4,373	16,953	683,529	20 ⁷²	5·5
Belgien, 1894	6,342	1,330	6,209	13,569	695,211	21 ⁷⁹	15·0
Tyska riket, 1892	50,234	11,100	56,560	140,000	7,925,000	210 ⁰⁰	0·6
Österrike, 1893	24,538	5,220	18,087	43,000	3,160,837	60 ⁰⁰	30·8
Ungern, 1893	17,923	4,050	17,019	25,752	2,171,345	26 ⁶⁴	36·0
Schweiz, 1893	2,990	630	8,390	9,478	469,820	13 ⁶⁸	0·6
Frankrike, 1894	38,360	6,710	83,071	149,271	5,548,180	124 ⁵⁶	7·4
Italien, 1894	30,914	6,200	48,000	50,151	2,326,865	45 ³⁶	40·0
Spanien, 1885	17,237	3,450	24,529	25,271	1,552,434	21 ⁰⁰	·
Portugal, 1889	5,073	1,000	3,825	4,069	181,973	2 ³⁰	·
Ryssland, 1891	97,807	21,000	47,970	50,000	2,357,552	20 ⁰⁰	68·7
Rumänien, 1892	5,800	1,200	3,573	4,598	221,044	7 ⁷⁰	89·1
Serbien, 1892	2,227	550	803	1,478	75,278	1 ⁶⁷	79·3
Bulgarien, 1890	3,250	700	3,844	4,000	171,983	2 ⁰⁰	·
Grekland, 1892	2,217	480	2,745	2,800	139,385	1 ⁸¹	30·0
Turkiet	5,800	1,200	1,800	2,000	60,000	·	·
Europa	365,815	77,186	395,173	649,041	35,333,711	763 ²⁸	·
Förenta staterna, 1894 ²⁾	68,275	16,600	236,529	338,007	13,935,977	636 ⁵⁰	13·3

Tab. 15. Röstretten och valen till representationens andra kammare, i Europas olika länder. ³⁾

Land. (Årtalet angifver val- året.)	Folkmängd, i tusental.		Röstberättigade.			I valet deltagande.	
	Hela.	Män 21/00 år.	Hela antalet.	% af folkm.	% af män 21/00.	Hela antalet.	% af röstber.
Sverige, 1893	4,807	1,261	298,810	6·2	23·7	126,691	42·4
Norge, 1894 ⁴⁾	2,019	500	225,419	11·2	45·1	165,999	73·6
Danmark, 1895 ⁵⁾	2,267	585	378,598	16·7	64·7	223,667	62·0
Storbrit. o. Irl., 1892	38,107	9,550	6,161,456	16·2	64·5	4,598,919	74·6
Nederländerna ⁶⁾	4,796	1,250	700,000	14·6	56·0	214,096	78·9
Belgien, 1894 ⁷⁾	6,342	1,750	1,370,687	21·6	78·3	·	·
Tyska riket, 1893	50,710	13,080	10,628,300	21·0	81·3	7,702,300	72·5
Österrike, 1891	24,120	6,350	1,732,057	7·2	27·3	666,067	38·5
Ungern	15,740	4,220	821,241	5·2	19·5	·	·
Schweiz, 1890	2,938	795	663,441	22·6	83·5	390,978	58·9
Frankrike, 1889	38,360	12,300	10,387,330	27·1	84·4	7,953,382	76·6
Italien, 1895	30,914	8,650	2,121,125	6·9	24·5	1,256,244	59·2
Spanien, 1891	17,740	4,850	3,965,860	22·4	82·0	2,921,795	73·7
Portugal, 1890	5,102	1,300	970,000	19·0	74·6	·	·
Serbien, 1890	2,162	500	340,000	16·0	68·0	·	·
Grekland, 1881	2,000	550	460,163	23·0	83·7	306,957	66·7
Summa ⁸⁾	248,124	67,491	41,224,487	16·6	61·1	26,527,095	71·2

¹⁾ Mestadels efter E. Levasseur. — ²⁾ Talet i sista kol. afser befolkningen öfver 10 år. (Bland de hvita 8·5 %). — ³⁾ Delvis efter C. Schanzer. — ⁴⁾ Af de 225,419 röstber. hade 41,235 icke lätit införa sig i röstlängden. — ⁵⁾ I sex kretsar med 13,166 röstber. skeddade valet utan röstning. — ⁶⁾ Röstberättigade år 1896. De båda sista koll. afse valet 1891, med 271,330 röstber. — ⁷⁾ Deltagandet i valen är obligatoriskt. — ⁸⁾ Summan 26,527,095 motsvarar 37,275,721 röstberättigade.

Tab. 16. Årliga förbrukningen af vissa varor inom Europas olika länder samt Förenta staterna. ¹⁾

Land. (91/94 = årl. 1891—94).	Pr inv.	Land. (91/94 = årl. 1891—94).	Pr inv.	Land. (91/94 = årl. 1891—94).	Pr inv.
A) Kaffe.					
Sverige, 91/94	33.9	Tyska riket, 91/95 ..	9.94	Ryssland ²⁾	9.40
Norge, 91/95	38.6	Österrike-Ung., 80/84	6.00	Rumänien	9.00
Danmark, 92/94	30.5	Schweiz, 85/89	16.20	Serbien	9.00
Finland, 85/89	22.1	Frankrike, 85/89	10.70	Bulgarien	.
Storbrit. o. Irl., 85/89	3.7	Italien, 91/94	2.43	Grekland	.
Nederländerna, 85/89	48.5	Spanien, 80/84	2.32	Europa	7.27
Belgien, 85/89	40.2	Portugal, 80/84	4.34	Förenta staterna ..	5.20
Tyska riket, 91/95	24.1	Ryssland, 1888	3.48	F) Öl.	
Österrike-Ung., 85/89	8.7	Rumänien	1.50	Sverige, 86/90	23.2
Schweiz, 85/89	27.9	Serbien	2.00	Norge, 91/94	20.7
Frankrike, 85/89	17.6	Bulgarien	.	Danmark, 92/94	85.8
Italien, 91/94	4.3	Grekland	.	Finland, 1890	8.8
Spanien, 85/89	3.2	Europa	8.93	Storbrit. o. Irl., 1890	136.2
Portugal, 85/89	5.4	Förenta stat., 91/95	29.20	Nederländerna, 1890.	34.6
Ryssland, 85/89	0.6	D) Tobak.		Belgien, 1890	177.5
Rumänien, 85/89	2.3	Sverige, 85/89	9.49	Tyska riket, 91/95 ..	106.9
Serbien, 88/89	3.1	Norge, 91/95	9.00	Österrike-Ung., 1890.	32.0
Bulgarien, 85/89	2.7	Danmark, 92/94	17.00	Schweiz, 1890	40.0
Grekland, 87/89	6.7	Finland	12.40	Frankrike, 1890	22.5
Europa	10.0	Storbrit. o. Irl., 85/89	6.70	Italien, 91/95	0.6
Förenta stat., 91/95	39.1	Nederländerna, 85/89	33.11	Spanien, 1890	1.3
B) Te.					
Sverige, 85/89	0.20	Belgien, 85/89	21.50	Portugal	1.0
Norge, 85/89	0.43	Tyska riket, 91/95 ..	15.20	Ryssland, 1890	4.6
Danmark, 92/94	2.00	Österrike-Ung., 85/89	17.32	Rumänien, 1890	2.0
Finland, 85/88	0.17	Schweiz, 85/89	21.00	Serbien, 1890	4.1
Storbrit. o. Irl., 85/89	22.43	Frankrike, 85/89	10.76	Bulgarien, 1890	1.0
Nederländerna, 85/89	5.24	Italien, 91/94	5.54	Grekland, 1890	3.3
Belgien, 85/89	0.10	Spanien, 88/92	11.80	Europa	41.9
Tyska riket, 91/95	0.51	Portugal, 85/89	4.55	Förenta stat., 91/95	64.6
Österrike-Ung., 85/89	0.12	Ryssland, 85/89	5.65	G) Vin.	
Schweiz, 85/89	0.47	Rumänien, 85/89	8.00	Sverige, 86/90	0.5
Frankrike, 85/89	0.14	Serbien, 85/89	10.00	Norge	0.9
Italien, 85/89	0.01	Bulgarien, 85/89	9.50	Danmark, 92/94	1.7
Spanien, 85/89	0.06	Grekland, 85/89	17.90	Finland	.
Portugal, 85/89	0.56	Europa	10.27	Storbrit. o. Irland ..	1.7
Ryssland, 85/89	2.86	Förenta stat., 88/92	25.50	Nederländerna	2.2
Rumänien, 85/89	0.19	E) Brännvin ³⁾.		Belgien	3.2
Serbien, 88/89	0.01	Sverige, 91/94	6.62	Tyska riket	5.7
Bulgarien, 85/89	0.09	Norge, 91/95	3.54	Österrike-Ungern	22.1
Grekland, 1889	0.01	Danmark, 92/94	15.50	Schweiz	60.7
Europa	3.47	Finland, 81/85	4.40	Frankrike, 1895	112.0
Förenta stat., 91/95	6.08	Storbrit. o. Irl., 85/89	5.60	Italien	95.2
C) Socker.					
Sverige, 1894	12.67	Nederländerna, 85/89	9.40	Spanien	115.0
Norge, 91/95	9.09	Belgien, 85/89	9.40	Portugal	95.6
Danmark, 92/94	23.30	Tyska riket, 91/95 ..	8.80	Ryssland	3.3
Finland, 85/89	4.70	Österrike-Ung., 85/89	7.60	Rumänien	51.6
Storbrit. o. Irl., 85/89	32.60	Schweiz, 91/95	6.12	Serbien	38.0
Nederländerna, 85/89	9.80	Frankrike, 91/95	8.64	Bulgarien	104.2
Belgien, 85/89	4.20	Italien, 90/94	1.84	Grekland	109.5
		Spanien	1.00	Europa	33.4
		Portugal	1.00	Förenta stat., 91/95	1.5

¹⁾ Till större delen (undantagandes brännvinskonsumtionen) efter F. von Juraschek. Åtgående förbrukningen af brödsäd se tab. 21. — ²⁾ Reduceradt till 50 % alkoholhalt. — ³⁾ Brännvinsförbrukningen i Ryssland anses vara betydligt större än som uppgives.

Tab. 17. Arealens fördelning i Europas olika länder.

Land.	Hela yt- vidden land. Tusental hektar.	Deraf (i tusen hektar):				I % af hela yt- vidden land.			
		Odlat jord.	Äng.	Skog.	Annan mark.	Odlat jord.	Äng.	Skog.	Annan mark.
Sverige.....	41,119	3,423	1,527	18,884	17,285	8.3	3.7	45.9	42.1
Norge.....	31,207	532	600	7,760	22,315	1.7	1.9	24.9	71.5
Danmark.....	3,797	2,240	650	227	680	59.0	17.1	6.0	17.9
Finland.....	33,194	980	1,358	19,000	11,856	3.0	4.1	57.2	35.7
Storbrit. och Irl.	31,187	8,114	11,263	1,116	10,694	26.0	36.1	3.6	34.3
Nederländerna...	3,257	910	1,137	228	982	27.9	34.9	7.0	30.2
Luxemburg.....	259	128	40	77	14	49.4	15.4	29.7	5.5
Belgien.....	2,945	1,576	389	489	491	53.5	13.2	16.6	16.7
Tyska riket.....	53,479	26,376	8,789	13,957	4,357	49.3	16.4	26.1	8.2
Österrike.....	29,958	11,269	7,132	9,776	1,781	37.6	23.8	32.6	6.0
Ungern.....	32,414	13,804	7,740	9,131	1,739	42.6	23.9	28.2	5.3
Bosnien—Herzeg.	5,000	1,000	700	2,665	635	20.0	14.0	53.3	12.7
Schweiz.....	4,000	692	1,436	836	1,036	17.3	35.8	20.9	26.0
Frankrike.....	53,503	31,749	5,228	9,455	7,071	59.3	9.8	17.7	13.2
Italien.....	28,448	17,832	3,162	4,156	3,298	62.7	11.1	14.6	11.6
Spanien.....	50,414	11,429	7,012	8,484	23,489	22.7	13.9	16.8	46.6
Portugal.....	8,885	2,046	1,776	630	4,433	23.0	20.0	7.1	49.9
Ryssland.....	485,153	116,586	70,833	181,212	116,522	24.0	14.6	37.4	24.0
Rumänien.....	12,949	5,000	2,500	2,000	3,449	38.6	19.3	15.4	26.7
Serbien.....	4,811	1,500	480	1,200	1,631	31.2	10.0	24.9	33.9
Bulgarien.....	9,604	2,310	312	1,332	5,650	24.1	3.2	13.9	58.8
Grekland.....	6,466	1,432	2,000	820	2,214	22.1	30.9	12.7	34.3
Turkiet.....	17,420	4,000	2,000	4,300	7,120	23.0	11.5	24.7	40.8
Europa	949,469	264,928	138,064	297,735	248,742	27.9	14.5	31.3	26.3

Tab. 18. Åkerareal använd för spanmålsodling, samt vingårdar.
(I tusen hektar.)

Land.	Hvete o. spelt.	Råg.	Korn.	Hafre.	Majs.	Öfriga säden.	Summa för spanmål.	Vin- gårdar.
Sverige, 1894.....	71	402	219	818	—	168	1,678	—
Norge, 1890.....	4	14	52	98	—	18	186	—
Danmark, 1888.....	49	280	298	426	—	177	1,230	—
Finland, 1893.....	3	273	119	227	—	18	640	—
Storbrit. o. Irl., 1894.....	802	42	919	1,832	—	199	3,794	—
Nederländerna, 1893.....	71	202	42	126	—	101	542	—
Belgien, 1880.....	328	278	40	250	—	72	968	—
Tyska riket, 1894.....	2,326	6,045	1,628	3,917	61	1,981	15,958	133
Österrike, 1894.....	1,103	1,950	1,136	1,879	326	553	6,947	251
Ungern, 1894.....	3,445	1,211	1,126	1,078	2,387	338	9,585	401
Bosnien—Herzegovina ¹⁾	60	10	60	50	200	—	380	—
Schweiz, 1885.....	62	35	14	50	—	82	243	32
Frankrike, 1894.....	6,991	1,556	890	3,881	578	897	14,793	1,707
Italien, 1894.....	4,574	142	303	466	1,901	1,021	8,407	3,451
Spanien.....	2,000	750	1,100	200	600	—	4,650	1,700
Portugal, 1885.....	350	280	150	30	350	125	1,235	185
Ryssland, 1894.....	13,789	27,343	6,773	14,250	846	7,200	70,201	204
Balkanhalvön.....	3,500	1,000	1,600	700	2,500	—	9,300	800
Europa ¹⁾	39,528	41,813	16,469	30,278	9,749	12,950	150,737	8,964
Förenta staterna, 1894.....	14,113	787	1,283	10,934	25,321	319	52,757	50

¹⁾ Hvetearealen för Bosnien—Herzegovina i förra årgången rättas till 60,000 hektar och för Europa till 39,621,000 har.

Tab. 19. Skörden af de vigtigste sädesslagen i olika länder.

Land.	Årl. 1881—1890.		1890.	1891.	1892.	1893.	1894.
	Tusental hektol.	Hl. pr har.	Tusental hektoliter.				
A) Hvete (o. spelt).							
Sverige	1,284	17·8	1,394	1,604	1,607	1,412	1,574
Norge	102	21·8	102	102	102	102	102
Danmark	1,653	29·8	1,414	1,633	1,737	1,642	1,466
Finland	46	15·0	51	44	40	45	52
Storbrit. och Irland	27,800	25·0	27,620	27,180	22,086	18,507	22,060
Nederländerna	2,027	23·4	1,921	1,237	1,899	1,758	1,750
Belgien	8,046	22·1	9,975	7,518	8,542	7,670	7,784
Tyska riket	38,691	17·2	43,450	35,384	47,852	44,680	44,950
Österrike	15,845	14·2	15,647	14,554	17,762	15,456	17,054
Ungern	42,800	14·7	54,648	51,508	52,832	58,968	53,220
Bosnien—Herzeg.	700	·	700	700	700	700	700
Schweiz	1,300	21·0	1,300	1,300	1,300	1,600	1,500
Frankrike	109,144	15·6	116,916	77,658	109,538	97,792	122,469
Italien	43,001	9·5	46,320	49,852	40,767	47,654	42,850
Spanien	30,000	14·0	26,820	25,044	26,318	30,518	38,630
Portugal	3,000	11·0	2,900	2,500	2,300	2,200	3,600
Ryssland	88,000	6·7	79,510	63,940	93,750	138,640	134,750
Rumänien	22,000	13·0	18,904	16,096	21,235	21,414	15,370
Serbien	3,000	11·5	2,400	2,800	2,800	3,000	2,600
Bulgarien	10,000	17·0	14,000	14,270	14,110	14,000	10,000
Grekland	2,000	12·0	2,500	2,900	2,700	2,500	1,800
Turkiet	7,000	·	7,000	7,000	7,000	7,000	7,000
Europa	457,439	11·5	475,492	404,824	476,977	517,258	531,281
Kaukasien	20,000	·	20,400	29,100	25,000	24,000	21,400
Främre Asien	23,000	·	24,000	23,000	21,000	23,000	24,000
Ostindien	94,000	9·0	92,720	93,310	75,110	97,614	91,887
Japan	5,036	12·4	4,429	6,441	5,547	5,937	7,157
Egypten	6,400	·	6,400	6,400	6,400	6,400	6,400
Tunis	1,500	7·0	2,500	2,500	2,900	2,500	3,600
Algeriet	8,130	9·0	6,700	6,700	7,000	5,440	7,110
Kapkolonien	1,350	·	720	990	1,000	1,414	1,127
Förenta staterna	154,847	10·3	140,540	215,875	181,818	139,595	162,198
Canada	13,600	17·0	14,800	21,800	17,200	15,100	15,300
Mexiko	5,000	·	4,400	4,400	5,500	6,200	7,300
Uruguay	1,000	11·0	1,000	1,000	1,161	2,010	3,142
Argentina	10,000	12·0	12,000	13,500	20,000	33,000	22,000
Chile	5,300	·	5,200	7,000	6,400	4,700	5,000
Australien	13,307	8·9	11,920	13,050	15,000	15,280	11,440
Totalsumma	819,909	11·0	823,221	849,890	868,013	899,448	920,842
B) Råg.							
Sverige	7,296	19·1	7,847	8,013	8,306	8,603	6,695
Norge	355	24·1	355	355	355	355	355
Danmark	5,883	21·8	5,891	6,736	7,064	6,744	5,694
Finland	4,101	14·5	4,518	4,377	3,243	3,828	4,301
Storbrit. och Irland	600	22·0	600	600	600	600	900
Nederländerna	3,857	19·1	3,916	2,918	4,381	4,363	4,200
Belgien	6,035	21·7	6,969	5,467	7,841	6,766	7,352
Tyska riket	79,330	13·7	80,720	65,790	93,920	102,620	92,480
Österrike	27,715	14·1	28,418	24,596	29,536	27,783	29,938
Ungern	16,242	13·6	18,731	13,889	17,232	20,741	20,401
Bosnien—Herzeg.	110	·	127	127	127	127	127

Tab. 19. (Forts.)

Land.	År. 1881—1890.		1890.	1891.	1892.	1893.	1894.
	Tusental hektol.	Hl. pr har.	Tusental hektoliter.				
Schweiz	650	19'0	650	650	650	650	650
Frankrike	24,401	14'7	24,170	21,589	23,558	22,516	26,407
Italien	1,650	9'3	1,560	1,614	1,498	1,585	1,518
Spanien	7,400	10'0	7,400	7,400	7,400	7,400	7,400
Portugal	2,400	8'0	2,400	2,400	2,400	2,400	2,400
Ryssland	245,000	8'7	253,340	190,160	228,550	277,660	322,500
Rumänien	2,000	12'5	1,665	1,368	1,531	2,714	2,033
Serbien	1,000	·	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
Bulgarien	3,500	·	4,000	4,140	4,380	4,000	4,000
Grekland	300	10'0	300	300	300	300	300
Turkiet	5,000	·	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000
Europa	444,825	10'5	459,577	368,489	448,872	507,755	545,651
Japan	7,898	14'8	5,124	11,533	10,927	11,088	13,195
Tunis	1,000	9'0	1,400	1,400	1,400	1,400	1,400
Förenta staterna ..	9,000	11'0	10,000	10,000	10,000	9,358	9,419
Canada	740	·	740	740	740	740	740
Totalsumma	463,463	10'5	476,841	392,162	471,939	530,341	570,405
C) Korn.							
Sverige	5,377	23'5	5,672	4,891	5,015	4,631	5,201
Norge	1,582	28'5	1,582	1,582	1,582	1,582	1,582
Danmark	7,830	24'8	8,353	8,140	8,967	6,377	7,909
Finland	2,068	17'0	2,312	1,788	1,470	1,781	2,030
Storbrit. o. Irland ..	28,000	30'0	29,360	28,940	27,960	23,892	24,563
Nederländerna	1,682	40'4	1,464	1,575	1,755	1,681	1,500
Belgien	1,350	33'6	1,555	1,250	1,398	1,171	1,276
Tyska riket	35,000	20'5	36,820	40,590	38,420	30,900	38,620
Österrike	18,152	16'6	19,188	19,478	21,804	18,502	21,321
Ungern	17,200	16'0	19,502	20,043	19,073	22,538	20,803
Bosnien—Herzeg. ..	1,000	·	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
Schweiz	300	22'0	300	300	300	300	300
Frankrike	17,657	18'4	17,157	25,420	16,249	12,241	17,074
Italien	3,400	9'0	3,863	3,416	2,797	2,792	2,938
Spanien	17,400	16'0	17,400	17,400	17,400	17,400	17,400
Portugal	700	·	700	700	700	700	700
Ryssland	52,000	8'5	61,830	53,380	66,090	109,580	89,880
Rumänien	8,000	14'0	5,821	7,812	7,321	12,596	5,958
Serbien	1,000	15'5	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100
Bulgarien	3,000	·	4,000	4,380	4,400	4,400	4,400
Grekland	1,000	17'0	1,000	1,000	1,000	1,100	1,100
Turkiet	4,000	·	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000
Europa	227,698	15'5	243,979	248,185	249,801	280,264	270,655
Japan	11,385	18'4	9,773	14,639	12,285	12,983	15,385
Egypten	3,300	·	3,300	3,300	3,300	3,300	3,300
Algeriet	13,000	10'0	13,000	13,000	12,800	11,500	11,429
Tunis	·	·	2,000	2,000	2,600	2,600	3,200
Förenta staterna ..	20,000	19'0	23,000	23,000	23,000	24,622	21,638
Canada	8,300	23'0	7,300	7,900	6,300	5,300	5,960
Chile	1,000	·	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000
Australien	930	19'0	1,010	682	669	816	1,200
Totalsumma	285,613	15'5	305,362	314,706	312,755	343,385	334,767

Tab. 19. (Forts.)

Land.	Årl. 1881—1890.		1890.	1891.	1892.	1893.	1894.
	Tusental hektol.	Hl. pr har.	Tusental hektoliter.				
D) Hafre.							
Sverige	20,238	27·6	25,760	20,841	24,472	20,060	24,639
Norge	3,127	34·9	3,127	3,127	3,127	3,127	3,127
Danmark	11,226	27·6	12,964	11,923	14,059	9,623	13,220
Finland	4,149	21·5	5,518	4,282	4,583	4,858	5,918
Storbrit. o. Irland	59,000	35·0	62,250	60,500	61,117	61,282	69,360
Nederländerna	4,466	38·3	4,666	6,531	5,288	4,345	4,100
Belgien	9,407	37·7	10,865	11,434	9,540	7,300	10,009
Tyska riket	96,440	25·8	109,150	116,540	104,700	71,570	115,900
Österrike	35,005	19·1	36,731	38,569	39,683	31,503	38,659
Ungern	20,800	18·5	20,084	24,179	23,226	25,282	26,564
Bosnien—Herzeg.	700	·	700	700	700	700	700
Schweiz	1,650	32·0	1,650	1,650	1,650	1,650	1,650
Frankrike	86,718	23·5	93,635	106,145	83,991	62,562	91,879
Italien	5,806	13·5	6,700	7,009	6,075	6,430	6,000
Spanien	3,500	·	3,500	3,500	3,500	3,500	3,500
Portugal	200	·	200	200	200	200	200
Ryssland	198,000	12·0	202,300	162,590	168,900	243,190	244,570
Rumänien	2,500	16·0	2,672	2,720	4,096	5,447	3,531
Serbien	1,000	17·0	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
Bulgarien	2,000	·	2,000	2,360	1,860	1,700	2,300
Grekland	60	17·0	60	60	60	60	60
Turkiet	5,000	·	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000
Europa	570,992	18·5	610,482	590,860	566,827	570,389	671,886
Algeriet	1,000	·	1,200	1,200	1,100	1,150	921
Förenta staterna	209,500	22·5	184,524	260,210	232,949	225,132	233,319
Canada	33,000	31·0	29,500	43,000	38,000	35,000	39,000
Australien	6,153	26·0	5,745	6,078	5,735	6,862	6,350
Totalsumma	820,645	19·5	881,451	901,848	844,611	838,533	951,476
E) Majs.							
Österrike	6,102	16·9	6,774	6,756	6,783	5,468	4,861
Ungern	36,300	17·0	36,170	56,890	46,516	52,984	28,382
Bosnien—Herzeg.	2,100	·	2,600	2,600	2,600	2,600	2,600
Frankrike	9,335	16·1	8,393	9,350	9,375	9,186	9,662
Italien	27,705	13·6	26,418	25,539	25,419	29,168	21,004
Spanien	7,800	·	7,800	7,800	7,800	7,800	7,800
Portugal	7,000	14·0	7,000	7,000	7,000	7,000	7,000
Ryssland	9,200	12·0	8,540	10,370	7,720	13,620	6,680
Rumänien	22,000	14·0	21,860	21,137	32,510	25,658	10,554
Serbien	3,800	·	3,800	3,800	3,800	3,800	3,800
Bulgarien	4,000	·	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000
Grekland	1,100	18·0	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500
Turkiet	3,000	·	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000
Europa	139,442	15·0	137,855	159,742	158,023	165,784	109,843
Egypten	4,700	·	4,700	4,700	4,700	4,700	4,700
Förenta staterna	586,878	20·4	525,065	725,998	573,871	570,710	427,380
Canada	4,700	·	5,000	6,400	4,400	5,450	6,250
Chile	1,000	·	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000
Uruguay	1,000	11·5	1,000	1,000	1,234	1,119	1,852
Argentina	6,000	·	7,300	13,000	8,000	7,300	6,000
Australien	2,260	27·0	3,000	3,200	2,700	3,250	3,200
Totalsumma	745,960	18·5	696,920	917,040	755,928	761,313	562,225

Tab. 20. Hela skörden, i samtliga länder, af de viktigaste sädeslagen. I millioner hektoliter. ¹⁾

År.	Hvete.	År.	Hvete.	Råg.	Korn.	Hafre.	Majs.	Summa.
1867.....	570	1882.....	840					
1868.....	720	1883.....	760	408	288	794	694	2,944
1869.....	700	1884.....	830	463	298	798	787	3,176
1870.....	650	1885.....	765	469	265	769	843	3,111
1871.....	520	1886.....	775	465	273	859	742	3,104
1872.....	650	1887.....	860	504	296	857	660	3,177
1873.....	610	1888.....	825	473	295	871	862	3,326
1874.....	740	1889.....	785	417	268	842	919	3,231
1875.....	655	1890.....	823	477	305	831	687	3,123
1876.....	630	1891.....	850	392	315	901	917	3,375
1877.....	730	1892.....	868	472	313	845	756	3,254
1878.....	755	1893.....	899	530	343	839	761	3,372
1879.....	680	1894.....	920	570	335	951	562	3,338
1880.....	770	1895.....	895	525	335	975	930	3,660
1881.....	705							

Tab. 21. Förbrukningen af brödsäd i olika länder, 1881—1890. ²⁾
(Årliga medeltal. 1 deciton = 100 kilogram.)

L a n d.	Medel-folkm. Mill. inb.	S k ö r d. Tusental deciton.		Öfverskott af införsel (+), utförsel (—). Tusental dt.	Utsäde. Tusental deciton.	Förbrukning.	
		Hvete och spelt.	Råg.			Tusental deciton.	Kg. pr inb.
Sverige	4·67	1,000	5,280	+ 2,439	902	7,817	167
Norge	1·95	80	255	+ 2,085	30	2,390	123
Danmark	2·09	1,285	4,220	+ 460	615	5,350	256
Finland	2·22	35	2,940	+ 1,000	480	3,495	157
Storbrit. o. Irland	36·22	21,600	430	+ 39,250	1,650	59,630	165
Nederländerna	4·31	1,575	2,765	+ 4,770	430	8,680	201
Belgien	5·79	6,240	4,330	+ 5,480	900	15,150	262
Tyska riket	47·11	29,642	58,043	+ 10,170	13,200	84,655	180
Österrike—Ungern	39·63	46,050	31,600	— 3,500	9,500	64,650	163
Schweiz	2·90	1,000	465	+ 3,300	150	4,615	159
Frankrike	37·93	84,700	17,500	+ 11,000	15,000	98,200	259
Italien	29·18	33,400	1,200	+ 5,500	4,200	35,900	123
Spanien	17·34	23,300	5,300	+ 1,800	4,000	26,400	152
Portugal	4·95	2,330	1,720	+ 1,050	500	4,600	93
Ryssland	91·65	68,300	175,700	— 35,000	50,000	159,000	173
Rumänien	5·50	17,200	1,500	— 6,200	3,000	9,500	173
Serbien	1·95	2,500	700	— 625	500	2,075	106
Bulgarien	3·00	7,500	2,500	— 1,850	1,500	6,650	222
Grekland	2·14	1,500	200	+ 2,500	300	3,900	182
Turkiet	5·63	5,400	3,500	— 250	1,350	7,300	130
Europa	346·16	354,637	320,148	+ 43,379	108,207	609,957	176
Förenta staterna	57·27	120,160	6,500	— 35,000	16,000	75,660	132

¹⁾ För hvetet åren 1867—82 enligt beräkningar af I. Flodström (i Statsökonomisk Tidskrift 1896), här höjda med 20 % för att ungefärligen motsvara samtliga i tab. 19 upptagna länder. För åren 1883—88 enligt Neumann-Spallart och von Juraschek (med approximativa förhöjningar), för år 1895 efter Corn Trade Year Book (ungefärligt resultat). — ²⁾ Import- och exportsiffrorna mestadels enligt Production and distribution of the principal agricultural products, Washington 1893. Flere af talen i denna tabell äro mycket osäkra. Vid erforderliga reduktioner till vikt har en hl. hvete räknats till 77·6 kg. och en hl. råg till 71·7 kg.

Tab. 22. Utförseln af hvete från de viktigaste exportländerna, åren 1868—1894.¹⁾

År.	Deciton å 100 kg.	År.	Deciton å 100 kg.	År.	Deciton å 100 kg.
Årligen		År 1873	35,306,000	År 1885	79,486,000
1868/70	29,675,000	» 1874	40,184,000	» 1886	70,332,000
1871/75	37,232,000	» 1875	41,139,000	» 1887	81,637,000
1876/80	62,097,000	» 1876	41,247,000	» 1888	94,068,000
1881/85	77,530,000	» 1877	45,329,000	» 1889	81,599,000
1886/90	82,659,000	» 1878	70,028,000	» 1890	85,660,000
1891/94	107,200,000	» 1879	80,415,000	» 1891	107,254,000
År 1868	28,061,000	» 1880	73,466,000	» 1892	101,255,000
» 1869	27,229,000	» 1881	71,525,000	» 1893	105,581,000
» 1870	33,735,000	» 1882	80,481,000	» 1894	114,711,000
» 1871	37,355,000	» 1883	82,451,000		
» 1872	32,178,000	» 1884	73,705,000		

Tab. 23. Skörden af potatis, blandsäd, baljväxter och bohvete, i Europa och Förenta staterna.

Land. (* Potatis-skörden reducerad från vikt, 50 kg. = 1 hl.)	Skörd af potatis. Tusental hektoliter.				Skörd år 1893. Tusental hektoliter.		
	Årligen 1881/90.	1892.	1893.	1894.	Bland- säd.	Balj- växter.	Bohvete.
Sverige	18,138	20,932	22,321	15,889	2,674	759	2
Norge	9,393	9,393	9,393	9,393	531	85	.
Danmark	4,807	6,610	7,536	5,779	3,195	227	319
Finland	5,609	3,801	4,181	6,066	125	114	5
Storbrit. o. Irl.*	75,000	71,551	83,066	59,209	.	3,496	.
Nederländerna	22,239	33,166	31,585	30,000	.	1,614	547
Belgien*	33,739	58,075	51,330	34,282	598	728	247
Tyska riket*	303,776	349,857	403,473	363,115	.	6,000	1,597
Österrike*	107,862	119,145	104,251	120,093	453	2,704	1,275
Ungern*	39,000	43,002	44,612	38,965	3,455	1,058	266
Bosnien—Herz.*	250	450	450	450	130	.	20
Schweiz	18,000	18,000	18,000	18,000	.	50	.
Frankrike*	137,747	169,191	148,018	160,251	3,699	.	8,718
Italien*	9,000	9,584	10,111	7,767	.	4,092	.
Spanien	18,000	18,000	18,000	18,000	.	.	.
Portugal	3,000	3,000	3,000	3,000	.	400	.
Ryssland	160,000	241,940	277,540	251,770	.	14,000	20,000
Rumänien	1,600	1,600	1,600	1,600	.	.	23
Serbien	270	270	270	270	.	.	12
Bulgarien	.	.	.	.	.	.	.
Grekland	40	40	40	40	600	.	120
Turkiet	.	.	.	.	.	.	.
Europa	967,470	1,177,607	1,238,777	1,143,939	15,460	85,327	33,151
Förenta staterna	60,000	.	64,501	60,185	.	.	4,275

¹⁾ Talen, som (utom för år 1894) hemtats ur en artikel af I. Flodström i Statsökonomisk Tidskrift 1896, omfatta Österrike-Ungern, Ryssland, Rumänien, Bulgarien, Brittiska Ostindien, Egypten, Förenta staterna, Canada, Chile, Argentina, Victoria, Sydaustralien och Nya Zeeland. Ett deciton hvete motsvarar ungefär 1·29 hl.

Tab. 24. Kreatursstocken (i tusental), i olika länder.

L a n d.	Hästar.	Kor.	Andra nöt- kreatur.	Summa nöt- kreatur.	Får.	Getter.	Svin.
Sverige, 1894	501	1,683	832	2,515	1,319	76	769
Norge, 1890	151	705	299	1,004	1,412	273	121
Danmark, 1893	411	1,011	685	1,696	1,247	25	829
Finland, 1893	291	949	357	1,306	1,007	14	169
Storbrit. o. Irland, 1895	2,112	3,938	6,816	10,754	29,775	600	4,239
Nederländerna, 1894	264	892	616	1,508	665	168	640
Belgien, 1880	272	796	587	1,383	365	249	646
Tyska riket, 1892	3,836	9,946	7,610	17,556	13,590	3,091	12,174
Österrike, 1890	1,548	4,254	4,390	8,644	3,187	1,036	3,550
Ungern, 1884	1,997	2,000	3,593	5,593	11,181	367	5,554
Boanien-Herzegovina, 1895	233	372	1,044	1,416	3,231	1,447	662
Schweiz, 1886	99	663	549	1,212	342	416	395
Frankrike, 1894	2,807	6,223	6,650	12,879	20,722	1,485	6,038
Italien	720	.	.	5,000	6,900	1,800	1,800
Spanien	461	.	.	2,353	16,939	3,813	2,349
Portugal	80	.	.	698	3,064	973	1,052
Ryssland, 1888	20,838	.	.	27,923	48,220	1,276	10,742
Rumänien, 1890	595	.	.	2,520	5,002	210	926
Serbien, 1895	167	283	620	903	3,051	516	895
Bulgarien, 1893	344	.	.	1,426	6,868	1,264	462
Grekland	95	.	.	374	3,465	2,511	175
Turkiet	600	.	.	1,000	10,000	.	.
Europa	38,422	.	.	109,663	191,552	21,610	54,187
Kina	.	.	.	11,608	.	.	.
Japan, 1893	1,562	658	447	1,105	.	.	67
Brittiska Indien	943	.	.	52,700	30,000	.	500
Nederl. Asien, 1893	529	.	.	2,459	.	.	200
Oranjerepubliken	249	.	.	895	6,620	858	.
Kaplandet och Natal, 1894	399	.	.	2,668	16,124	5,000	290
Algeriet, 1893	214	.	.	1,194	9,502	3,830	86
Tunis, 1892	52	.	.	233	1,223	682	11
Förenta staterna, 1894	15,893	16,505	34,364	50,869	42,294	.	44,166
Mexiko	2,500	.	.	4,500	6,800	.	6,200
Canada (del af), 1894	824	.	.	2,515	2,115	.	1,227
Centralamerika (del af)	169	.	.	1,284	453	30	194
Venezuela, 1888	388	.	.	8,476	.	.	1,930
Columbia, 1883	199	.	.	949	42	610	344
Brasilien, 1891	.	.	.	17,000	.	.	.
Paraguay, 1891	100	.	.	862	63	15	11
Uruguay	408	.	.	8,340	22,990	24	23
Argentina	4,398	.	.	22,218	75,000	1,970	403
Cuba	.	.	.	2,486	78	.	570
Britt. Australien, 1894	1,890	.	.	13,316	121,181	.	1,105
Sammandrag.							
Europa	38,422	.	.	109,663	191,552	21,610	54,187
Del af Asien	3,034	.	.	67,872	30,000	.	767
» » Afrika	914	.	.	4,990	33,469	10,370	387
» » Amerika	24,879	.	.	119,499	149,835	2,649	55,068
» » Australien	1,890	.	.	13,316	121,181	.	1,105
Totalsumma	69,139	.	.	315,340	526,087	34,629	111,514

Ann. Antalet åsnor och mulåsnor uppgifves: i Europa till 3,155,000, i Asien till 1,080,000, i Afrika till 390,000 och i Amerika till 4,058,000, eller sammanlagt 8,683,000.

Tab. 25. Produktionen af guld, silfver, koppar, jernmalm och tackjern äfvensom stenkol, i olika länder.¹⁾

L a n d.	Årl. 1881/90.	1890.	1891.	1892.	1893.	1894.
A) Guld. ¹⁾	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.
Sverige.....	51	88	110	88	93	94
Finland.....	13	18	9	5	4	6
Storbrit. och Irland...	86	63	181	141	120	108
Tyska riket.....	1,130	2,281	2,432	2,553	2,551	3,204
Österrike.....	18	22	15	13	35	62
Ungern.....	1,814	2,131	1,509	1,608	1,698	2,473
Frankrike.....	200	200	200	210	210	376
Italien.....	207	206	284	330	362	209
Ryska riket.....	35,747	39,371	36,356	37,325	39,805	38,053
Kina.....	12,000	8,020	7,908	7,523	12,678	12,875
Korea.....	800	800	836	918	884	703
Japan.....	447	724	723	642	738	737
Brittiska Indien.....	800	3,009	3,754	4,993	5,738	5,999
Afrika.....	4,835	15,432	23,687	36,461	44,096	60,595
Förenta staterna.....	49,145	49,420	49,917	49,654	54,100	59,434
Mexiko.....	1,306	1,154	1,505	1,699	1,964	6,771
Venezuela.....	4,450	2,512	1,505	1,213	1,200	1,281
Columbia.....	4,800	5,416	5,224	5,000	4,253	4,353
Peru.....	170	104	113	110	100	112
Bolivia.....	104	191	100	100	100	100
Brasilien.....	1,075	1,000	1,291	1,308	1,300	3,339
Chile.....	1,500	2,000	2,000	2,000	2,000	698
Canada.....	2,020	2,506	1,392	1,365	1,395	1,568
Brittiska Guyana.....	500	1,693	2,708	3,609	3,863	3,476
Holl. Guyana.....	600	668	816	1,074	1,074	979
Franska Guyana.....	1,700	1,342	1,502	1,478	1,500	4,836
Britt. Australien.....	43,248	45,597	47,245	51,398	53,698	62,836
Diverse länder.....	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,200
Summa	169,766	186,878	194,322	218,818	236,659	276,477
B) Silfver.¹⁾						
Sverige.....	3,097	4,555	3,658	5,211	4,465	2,870
Norge.....	6,170	5,080	4,680	4,810	4,770	4,963
Finland.....	918	818	1,038	920	889	900
Storbrit. och Irland...	9,512	9,075	6,150	5,270	7,786	8,575
Tyska riket.....	160,000	182,086	186,637	212,116	198,270	193,151
Österrike.....	34,352	35,863	36,037	36,658	37,000	38,246
Ungern.....	16,726	17,050	16,737	18,424	23,631	20,794
Frankrike.....	20,000	20,000	20,000	20,000	22,675	26,150
Italien.....	25,000	25,000	25,000	25,000	28,085	27,717

¹⁾ Silfverproduktionen från flere länder uppgifves mycket olika, allteftersom det utdragna silfret föres på det land hvarifrån malmen hemtats, eller på det land hvarest extraktionen försiggått. Ett försök att utreda dessa förhållanden har skett i de båda senaste årgångarna af den officiella franska bergverksstatistiken. Endast från den förstnämnda synpunkten finnas uppgifter från *samtliga* produktionsländer, hvaras ofvanstående tabell upptager förhållandena i enlighet härmed (för Frankrike, Italien och Spanien först i denna årgång). I följande länder eger rum en mera betydande produktion af silfver ur importerade malmer (eller genom extraktion ur andra än silfvermalmer), och utgjorde *samfälda* produktionen år 1894 i dessa länder (alltså med inräkning af de i tabellen här ofvan upptagna talen): i Storbritannien och Irland enligt uppgift ej mindre än 642,940 kg., i Belgien minst 129,000 kg.,

Tab. 25. (Forts.)

Land.	Årligen 1881/90.	1890.	1891.	1892.	1893.	1894.
	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.
Spanien	100,000	200,000	200,000	200,000	209,000	423,670
Ryska riket	10,777	13,748	12,826	13,558	9,228	8,580
Grekland					2,025	35,436
Turkiet	2,000	6,000	6,000	6,000	6,334	7,809
Japan	31,112	52,448	59,191	58,310	57,978	60,869
Förenta staterna	1,286,874	1,695,500	1,814,642	1,975,481	1,866,595	1,539,942
Mexiko	875,000	1,211,646	1,084,000	1,228,994	1,380,116	1,463,361
Centralamerika	48,000	48,000	48,000	48,000	48,000	53,023
Columbia	18,600	19,971	40,871	41,000	52,511	52,511
Peru	77,600	65,791	70,024	59,257	80,000	107,670
Bolivia	281,100	301,112	372,666	473,000	573,000	684,418
Argentina	7,700	14,681	14,918	15,000	22,026	37,334
Chile	147,100	73,700	72,185	70,794	54,899	88,680
Canada	7,500	12,464	9,774	10,748	7,734	26,371
Australien	59,727	258,212	311,100	418,087	637,800	562,263
Summa	3,228,865	4,272,800	4,416,134	4,946,638	5,334,817	5,475,306
C) Koppar. ²⁾	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.
Sverige	803	617	543	745	544	350
Norge	2,140	1,412	1,267	1,433	1,890	1,813
Storbrit. o. Irl.	2,158	950	732	503	432	454
Tyska riket	15,269	17,907	16,408	17,572	16,408	17,462
Österrike	785	1,229	980	1,118	1,234	1,840
Ungern	591	305	290	290	213	315
Pyren. halfön	49,123	52,527	54,778	57,365	54,859	54,729
Italien	2,264	2,235	2,235	2,540	2,540	2,540
Ryssland	4,607	4,877	4,877	4,978	5,080	5,080
Japan	10,251	15,240	17,272	18,288	18,288	20,371
Algeriet	295	122	122	—	—	700
Britt. Afrika	6,142	6,553	5,994	6,045	6,187	6,757
Förenta staterna	74,614	118,186	130,230	155,062	149,565	164,194
Mexiko	1,530	4,394	5,283	7,432	8,616	11,959
Venezuela	4,172	5,730	6,604	3,150	2,896	2,540
Peru	289	152	284	295	467	450
Bolivia	1,782	1,930	2,184	2,906	2,540	2,337
Argentina	267	152	213	203	163	235
Chile	35,350	26,538	20,193	22,926	21,692	21,681
Canada	1,531	3,099	3,556	3,556	5,080	3,700
New Foundland	1,478	1,763	2,073	2,428	2,073	1,930
Australien	10,074	7,620	7,620	6,604	7,620	9,150
Summa	225,515	273,538	283,738	315,439	308,387	330,587

i Tyska riket 444,213, i Ungern 39,068, i Frankrike 96,955, i Italien 58,626, i Förenta staterna 2,195,960 kg., o. s. v. Omvänt lemnar Spaniens hyttidrift endast 192,745 kg. silfver, Mexikos 1,238,286 kg., o. s. v. Den verkliga totalproduktionen af silfver kan för närvarande icke med säkerhet beräknas men torde icke obetydligt öfverstiga summan i tabellen här ofvan. — Samma svårigheter, som här anmärks med afseende å silfret, vidlåda i viss mån äfven uppgifterna angående guld- och kopparproduktionen. Räknaft efter malmen lemnar sålunda Chile mer än 50,000 ton koppar. I fråga om tillverkningen af tackjern äro deremot uppgifterna fullt jemförliga med hvarandra och afse hyttidriften i hvarje land oafsedt ursprungsarten för malmen. — ²⁾ Mestadels efter Henry R. Merton & Cios i London Årsberäkning.

Land.	Årligen 1881/90.	1890.	1891.	1892.	1893.	1894.
D) Jernmalm.¹⁾	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.
Sverige.....	904,939	941,241	987,405	1,293,583	1,483,762	1,926,523
Finland.....	36,574	59,435	58,692	58,210	53,810	68,243
Storbrit. och Irl.	15,702,262	14,001,915	12,982,740	11,494,216	11,383,264	12,565,773
Belgien.....	187,537	172,291	202,204	209,943	238,783	311,222
Tyska riket.....	9,369,632	11,409,625	10,657,521	11,539,133	11,457,533	12,392,065
Österrike.....	943,779	1,361,548	1,231,248	993,290	1,109,112	1,214,736
Ungern.....	620,602	792,241	875,563	920,541	973,432	975,000
Frankrike.....	2,934,120	3,471,718	3,579,286	3,706,748	3,517,438	3,772,101
Italien.....	230,406	220,702	216,486	214,487	191,305	187,728
Spanien.....	4,942,604	6,546,495	4,882,080	5,436,150	5,497,540	5,500,000
Ryssland.....	1,211,534	1,736,283	1,939,816	1,989,968	2,041,183	2,100,000
Algeriet.....	477,365	474,632	404,964	452,603	393,921	343,830
Förenta staterna	10,751,795	16,292,620	14,824,637	16,557,413	11,773,031	12,069,754
Öfriga länder....	409,800	874,000	2,145,000	2,320,000	2,330,000	2,347,000
Summa	48,722,949	58,354,746	54,967,642	57,182,285	52,444,114	55,773,975
E) Tackjern.¹⁾	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.
Sverige.....	437,979	456,103	490,913	485,664	453,421	462,809
Finland.....	20,646	23,750	23,074	24,167	21,356	21,174
Storbrit. och Irl.	8,055,143	8,030,681	7,524,561	6,816,603	7,088,622	7,546,179
Belgien.....	750,317	787,836	684,126	753,268	745,264	818,597
Tyska riket ²⁾	3,812,532	4,658,451	4,641,217	4,937,460	4,986,002	5,380,000
Österrike.....	524,273	666,273	617,145	630,790	663,345	742,372
Ungern.....	209,657	299,107	304,701	309,857	319,407	312,148
Frankrike.....	1,796,074	1,962,196	1,897,389	2,057,389	2,003,096	2,069,714
Spanien.....	150,462	170,782	149,249	134,299	134,563	123,798
Italien.....	17,619	14,346	11,930	12,729	8,038	10,329
Ryssland.....	594,460	926,723	1,004,745	1,014,252	1,159,704	1,312,760
Förenta staterna	5,781,247	9,349,946	8,412,348	9,303,512	7,238,494	6,763,906
Öfriga länder....	334,300	524,000	410,000	437,000	442,000	450,000
Summa	22,484,709	27,870,194	26,171,398	26,916,900	25,263,312	26,013,786
F) Stenkol.	T u s e n t a l t o n .					
Sverige.....	164	188	198	199	200	196
Storbrit. och Irl.	166,902	184,520	188,452	184,700	166,958	191,290
Belgien.....	18,327	20,366	19,676	19,583	19,411	20,534
Tyska riket.....	74,929	89,291	94,252	92,545	95,476	98,806
Österrike-Ungn.	21,380	27,504	28,823	29,224	30,342	30,000
Frankrike.....	21,544	26,083	26,025	26,179	25,651	27,417
Italien.....	253	376	289	296	317	271
Spanien.....	958	1,210	1,288	1,461	1,520	1,702
Ryssland.....	4,618	6,007	6,233	6,922	6,560	7,498
Kina.....	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000
Japan.....	1,328	2,608	3,227	3,200	3,329	3,329
Britt. Indien.....	1,527	2,203	2,366	2,578	2,570	2,621
Förenta staterna	108,093	143,137	152,914	155,871	165,300	154,887
Chile.....	447	356	240	240	992	992
Canada.....	1,914	2,843	3,177	3,036	3,481	3,496
Britt. Australien	3,509	4,277	5,288	5,112	4,728	4,956
Öfriga länder....	270	350	350	350	350	600
Summa	429,163	514,319	535,796	534,496	530,186	551,596

¹⁾ Efter Bidrag till Sveriges officiella statistik C) Bergshandteringen, årg. 1895. — ²⁾ Med Luxemburg.

Tab. 26. Hela produktionen af vissa metaller äfvensom järnmalm och stenkol under olika tider.

Årligen.	Kilogram.	Årligen.	Kilogram.	Årligen.	Kilogram.
A) Guld. ¹⁾					
1493—1520.....	5,800	År 1868.....	165,062	1821—1830.....	460,560
1521—1544.....	7,160	» 1869.....	159,795	1831—1840.....	596,450
1545—1560.....	8,510	» 1870.....	160,848	1841—1850.....	780,415
1561—1580.....	6,840	» 1871.....	160,999	1851—1855.....	886,115
1581—1600.....	7,380	» 1872.....	149,849	1856—1860.....	904,990
1601—1620.....	8,520	» 1873.....	144,487	1861—1865.....	1,101,150
1621—1640.....	8,300	» 1874.....	136,090	1866—1870.....	1,339,085
1641—1660.....	8,770	» 1875.....	146,704	1871—1875.....	1,969,425
1661—1680.....	9,260	» 1876.....	156,084	1876—1880.....	2,450,252
1681—1700.....	10,765	» 1877.....	171,532	1881—1885.....	2,861,709
1701—1720.....	12,820	» 1878.....	179,055	1886—1890.....	3,524,610
1721—1740.....	19,080	» 1879.....	164,008	1891—1895.....	5,165,000
1741—1760.....	24,610	» 1880.....	160,397		
1761—1780.....	20,705	» 1881.....	154,980	År 1861.....	1,013,617
1781—1800.....	17,790	» 1882.....	153,626	» 1862.....	1,025,955
1801—1810.....	17,778	» 1883.....	143,575	» 1863.....	1,105,659
1811—1820.....	11,445	» 1884.....	153,039	» 1864.....	1,172,349
1821—1830.....	14,216	» 1885.....	163,105	» 1865.....	1,189,152
1831—1840.....	20,289	» 1886.....	159,509	» 1866.....	1,357,477
1841—1850.....	54,759	» 1887.....	159,156	» 1867.....	1,448,332
1851—1855.....	199,388	» 1888.....	165,659	» 1868.....	1,341,444
1856—1860.....	201,750	» 1889.....	186,563	» 1869.....	1,269,295
1861—1865.....	185,057	» 1890.....	186,878	» 1870.....	1,378,855
1866—1870.....	195,026	» 1891.....	194,322	» 1871.....	1,903,998
1871—1875.....	173,904	» 1892.....	213,518	» 1872.....	2,034,852
1876—1880.....	172,414	» 1893.....	236,659	» 1873.....	1,967,683
1881—1885.....	149,137	» 1894.....	276,477	» 1874.....	1,719,901
1886—1890.....	171,553	» 1895.....	306,000	» 1875.....	1,939,539
1891—1895.....	245,000			» 1876.....	2,107,210
B) Silfver. ¹⁾					
År 1851.....	107,153	1493—1520.....	47,000	» 1877.....	2,174,619
» 1852.....	198,315	1521—1544.....	90,200	» 1878.....	2,326,432
» 1853.....	233,975	1545—1560.....	311,600	» 1879.....	2,174,531
» 1854.....	191,845	1561—1580.....	299,500	» 1880.....	2,322,999
» 1855.....	203,280	1581—1600.....	418,900	» 1881.....	2,453,581
» 1856.....	222,013	1601—1620.....	422,900	» 1882.....	2,690,109
» 1857.....	200,572	1621—1640.....	393,600	» 1883.....	2,774,227
» 1858.....	187,632	1641—1660.....	366,300	» 1884.....	2,537,564
» 1859.....	187,933	1661—1680.....	337,000	» 1885.....	2,841,572
» 1860.....	164,460	1681—1700.....	341,900	» 1886.....	2,896,882
» 1861.....	171,215	1701—1720.....	355,600	» 1887.....	2,992,451
» 1862.....	162,228	1721—1740.....	431,200	» 1888.....	3,424,771
» 1863.....	160,999	1741—1760.....	533,145	» 1889.....	4,036,147
» 1864.....	170,027	1761—1780.....	652,740	» 1890.....	4,272,800
» 1865.....	180,860	1781—1800.....	879,060	» 1891.....	4,416,134
» 1866.....	182,215	1801—1810.....	894,150	» 1892.....	4,946,638
» 1867.....	156,485	1811—1820.....	540,770	» 1893.....	5,334,817
				» 1894.....	5,475,303
				» 1895.....	5,650,000

¹⁾ Medeltalen för femårs- och längre perioder åren 1493—1885 enligt Ad. Soetbeer. Årsumgifterna för åren 1851—1888 och 1895 enligt Rothwell, Mineral Industry. De båda serierna afvika dock från hvarandra med icke obetydliga belopp. — Åren 1889—94 enligt tab. 25 här ofvan och motsvarande i förra årg.

Tab. 26. (Forts.)

Årligen.	Ton.	Årligen.	Ton.	Årligen.	Ton.
C) Koppar. ¹⁾		År 1886		År 1866	
1879—80.....	155,448	» 1887.....	298,860	» 1867.....	9,655,480
1881—85.....	201,256	» 1888.....	306,093	» 1868.....	10,062,106
1886—90.....	249,774	» 1889.....	321,791	» 1869.....	10,705,455
1891—95.....	316,000	» 1890.....	335,359	» 1870.....	11,949,768
År 1879.....	154,434	» 1891.....	347,206	» 1871.....	12,259,910
» 1880.....	156,462	» 1892.....	363,302	» 1872.....	12,862,276
» 1881.....	166,023	» 1893.....	374,706	» 1873.....	14,842,605
» 1882.....	184,568	» 1894.....	375,191	» 1874.....	15,125,312
» 1883.....	202,636		383,225	» 1875.....	13,915,991
» 1884.....	223,813	F) Jernmalm. ²⁾		» 1876.....	14,119,385
» 1885.....	229,241	1871—75.....	33,326,074	» 1877.....	13,862,450
» 1886.....	220,599	1876—80.....	35,360,809	» 1878.....	14,192,952
» 1887.....	227,419	1881—85.....	45,942,336	» 1879.....	14,536,296
» 1888.....	262,194	1886—90.....	51,503,562	» 1880.....	14,411,319
» 1889.....	265,119	1891—94.....	55,097,004	» 1881.....	18,584,096
» 1890.....	273,538	År 1871.....	30,681,504	» 1882.....	19,818,824
» 1891.....	283,738	» 1872.....	35,961,512	» 1883.....	21,554,865
» 1892.....	315,439	» 1873.....	35,398,387	» 1884.....	21,755,597
» 1893.....	308,387	» 1874.....	32,519,773	» 1885.....	20,463,975
» 1894.....	330,587	» 1875.....	32,069,196	» 1886.....	19,841,955
» 1895.....	340,000	» 1876.....	32,663,620	» 1887.....	20,812,811
D) Tenn. ²⁾		» 1877.....	33,562,523	» 1888.....	22,820,216
1881—85.....	43,306	» 1878.....	33,682,973	» 1889.....	24,031,465
1886—90.....	52,788	» 1879.....	33,490,717	» 1890.....	25,877,199
1891—95.....	69,241	» 1880.....	43,404,212	» 1891.....	27,870,194
År 1880.....	38,934	» 1881.....	44,835,553	» 1892.....	26,171,398
» 1881.....	40,033	» 1882.....	48,721,764	» 1893.....	26,916,990
» 1882.....	40,306	» 1883.....	48,041,110	» 1894.....	25,263,312
» 1883.....	46,477	» 1884.....	44,700,471	» 1895.....	26,013,786
» 1884.....	45,088	» 1885.....	43,412,784		29,868,000
» 1885.....	44,625	» 1886.....	44,041,889	H) Stenkol. ²⁾	
» 1886.....	46,645	» 1887.....	48,464,122	1866—70.....	206,921,000
» 1887.....	52,175	» 1888.....	51,552,612	1871—75.....	266,770,000
» 1888.....	52,888	» 1889.....	55,104,441	1876—80.....	303,576,000
» 1889.....	56,253	» 1890.....	58,354,746	1881—85.....	395,705,000
» 1890.....	55,980	» 1891.....	54,987,642	1886—90.....	466,033,000
» 1891.....	60,415	» 1892.....	57,182,285	1891—95.....	546,000,000
» 1892.....	65,603	» 1893.....	52,444,114	År 1864.....	173,770,000
» 1893.....	68,151	» 1894.....	55,773,975	» 1865.....	182,080,000
» 1894.....	75,496	G) Tackjern. ²⁾		» 1866.....	194,776,000
» 1895.....	76,538	1866—70.....	10,926,544	» 1867.....	200,730,000
E) Zink. ²⁾		1871—75.....	14,171,114	» 1868.....	205,626,000
1883—85.....	293,945	1876—80.....	15,117,423	» 1869.....	215,649,000
1886—90.....	321,862	1881—85.....	20,687,043	» 1870.....	217,823,000
1891—94.....	374,106	1886—90.....	24,282,377	» 1871.....	233,695,000
År 1883.....	284,331	1891—95.....	26,847,000	» 1872.....	261,262,000
» 1884.....	298,614	År 1860.....	7,360,000	» 1873.....	279,269,000
» 1885.....	298,889	» 1865.....	9,099,666	» 1874.....	274,325,000
				» 1875.....	285,300,000
				» 1876.....	284,824,000
				» 1877.....	290,850,000

¹⁾ Efter Henry R. Merton & Co:s i London Årscirculär. — ²⁾ Enligt Rothwell, Mineral Industry (samt tab. 25). — ³⁾ Enligt Bidrag till Sveriges officiella statistik C) Bergshandteringen, årg. 1895 (tackjernet åren 1865—70 samt 1895 enligt Rothwell).

Tab. 26. (Forts.)

Årligen.	Ton.	Årligen.	Ton.	Årligen.	Ton.
År 1878.....	292,046,000	År 1884.....	409,005,000	År 1890.....	514,319,000
» 1879.....	310,792,000	» 1885.....	412,818,000	» 1891.....	535,798,000
» 1880.....	339,370,000	» 1886.....	414,208,000	» 1892.....	534,496,000
» 1881.....	364,825,000	» 1887.....	442,164,000	» 1893.....	590,185,000
» 1882.....	333,302,000	» 1888.....	473,976,000	» 1894.....	551,595,000
» 1883.....	408,577,000	» 1889.....	485,500,000	» 1895.....	578,000,000

Tab. 27. Hela produktionen af guld och silfver i olika länder, åren 1493—1894.¹⁾

L a n d.	Kilogram.	L a n d.	Kilogram.	L a n d.	Kilogram.
A) Guld.		Brasilien	1,060,000	Ryska riket.....	7,589,000
Österrike-Ung. ..	495,000	Chile	287,000	Div. europ. länd.	6,279,000
Ryska riket	1,743,000	Australien	2,686,000	Förenta staterna	30,262,000
Afrika	952,000	Diverse länder ..	593,000	Mexiko	93,462,000
Förenta staterna	3,050,000	Summa	12,930,000	Peru	32,715,000
Mexiko	297,000	B) Silfver.		Bolivia.....	43,482,000
Columbia	1,304,000	Tyskland.....	11,095,000	Chile	4,867,000
Peru	167,000	Österrike-Ung.	8,748,000	Div. länder.....	6,704,000
Bolivia	296,000			Summa	245,208,000

Tab. 28. Silfrets värde under olika tider.²⁾

S = värdet i kronor af 1 kg. silfver. G = guldets värde i förhållande till silfreta (silfret = 1). — Ett kg. guld antages under hela tiden till ett värde af 2,480 kronor.

Åren.	S.	G.	Åren.	S.	G.	Åren.	S.	G.
1493/1520.....	231	10·75	1841/1850.....	156	15·83	År 1878.....	138	17·96
1521/1544.....	220	11·25	1851/1855.....	161	15·41	» 1879.....	135	18·39
1545/1560.....	220	11·30	1856/1860.....	162	15·30	» 1880.....	137	18·06
1561/1580.....	216	11·50	1861/1865.....	161	15·40	» 1881.....	136	18·24
1581/1600.....	210	11·80	1866/1870.....	159	15·55	» 1882.....	136	18·27
1601/1620.....	203	12·25	1871/1875.....	156	15·98	» 1883.....	133	18·65
1621/1640.....	177	14·00	1876/1880.....	139	17·81	» 1884.....	133	18·63
1641/1660.....	171	14·50	1881/1885.....	133	18·63	» 1885.....	128	19·39
1661/1680.....	165	15·00	1886/1890.....	117	21·12	» 1886.....	119	20·78
1681/1700.....	165	15·00	1891/1895.....	94	26·83	» 1887.....	117	21·13
1701/1720.....	163	15·21				» 1888.....	113	21·99
1721/1740.....	164	15·08	År 1870.....	159	15·57	» 1889.....	112	22·10
1741/1760.....	168	14·75	» 1871.....	159	15·57	» 1890.....	126	19·76
1761/1780.....	169	14·72	» 1872.....	159	15·63	» 1891.....	119	20·92
1781/1800.....	164	15·09	» 1873.....	156	15·92	» 1892.....	105	23·72
1801/1810.....	159	15·61	» 1874.....	153	16·17	» 1893.....	94	26·43
1811/1820.....	160	15·51	» 1875.....	149	16·59	» 1894.....	76	32·81
1821/1830.....	157	15·80	» 1876.....	139	17·80	» 1895.....	78	31·65
1831/1840.....	157	15·75	» 1877.....	144	17·19			

¹⁾ För åren 1493—1875 efter Ad. Soetbeer. — ²⁾ Efter Ad. Soetbeer samt Rothwell.

Tab. 29. In- och utförseln i olika länder. I millioner kronor.¹⁾

L a n d. (Inf. = införsel, Utf. = utförsel.)		1889.	1890.	1891.	1892.	1893.	1894.
Europa.							
Sverige ²⁾	{ Inf.	377·0	377·2	369·7	360·3	332·7	351·2
	{ Utf.	301·7	304·6	323·5	329·3	323·3	298·6
Norge	{ Inf.	191·6	208·7	223·0	200·0	204·6	206·0
	{ Utf.	125·9	124·4	124·1	118·8	126·7	124·0
Danmark	{ Inf.	304·3	307·1	334·6	324·7	320·3	349·0
	{ Utf.	173·4	195·1	208·6	208·2	198·3	221·7
Island och Färöarna	{ Inf.	0·4	3·5	3·8	3·6	3·5	3·4
	{ Utf.	0·4	2·8	2·9	3·0	3·0	3·6
Finland	{ Inf.	96·1	101·3	105·5	104·8	90·9	99·0
	{ Utf.	74·0	66·6	75·0	67·5	82·7	97·9
Storbrit. och Irland	{ Inf.	7,757·4	7,644·3	7,908·5	7,696·8	7,350·1	7,415·5
	{ Utf.	4,505·9	4,786·5	4,490·4	4,124·2	3,961·1	3,919·8
Malta	{ Inf.	0·6	0·6	0·6	0·6	0·6	13·3
	{ Utf.	0·5	0·5	0·5	0·5	0·5	0·6
Nederländerna	{ Inf.	1,861·4	1,937·3	2,002·3	1,900·0	2,081·3	2,191·3
	{ Utf.	1,617·1	1,622·4	1,705·8	1,694·3	1,668·0	1,672·1
Belgien	{ Inf.	1,120·8	1,204·1	1,304·9	1,106·4	1,134·2	1,133·7
	{ Utf.	1,050·3	1,034·7	1,093·8	986·1	976·4	938·7
Tyska riket	{ Inf.	3,569·4	3,700·1	3,690·1	3,572·4	3,521·6	3,523·4
	{ Utf.	2,815·2	2,958·7	2,822·7	2,626·2	2,748·8	2,632·8
Österrike-Ungern...	{ Inf.	1,047·5	1,085·9	934·4	947·9	1,013·6	1,061·7
	{ Utf.	1,362·3	1,371·5	1,190·2	1,093·6	1,217·4	1,209·1
Schweiz	{ Inf.	652·8	686·3	671·4	626·7	595·9	594·7
	{ Utf.	500·7	506·7	483·8	473·6	465·5	447·3
Frankrike	{ Inf.	3,108·5	3,185·3	3,433·1	3,015·8	2,775·0	2,772·3
	{ Utf.	2,667·2	2,678·6	2,570·7	2,492·0	2,390·5	2,216·2
Italien	{ Inf.	1,001·4	948·1	811·2	842·7	857·8	788·1
	{ Utf.	684·4	630·7	631·4	689·8	694·3	739·1
Spanien	{ Inf.	503·0	677·7	715·4	590·6	515·0	542·7
	{ Utf.	569·3	675·3	681·9	511·0	475·4	452·5
Portugal ³⁾	{ Inf.	168·9	180·1	159·6	124·5	154·5	153·1
	{ Utf.	94·6	86·9	175·2	98·8	94·2	96·5
Ryssland ⁴⁾	{ Inf.	1,259·7	1,198·4	1,092·6	1,163·3	1,335·0	1,611·8
	{ Utf.	2,205·6	2,030·9	2,078·4	1,409·9	1,767·7	1,971·6
Rumänien	{ Inf.	265·0	261·3	314·4	275·0	310·0	303·9
	{ Utf.	197·4	198·7	197·8	216·2	266·9	211·8

¹⁾ Mestadels efter von Jurascheks Geographisch-Statistische Tabellen. Reduktionen från främmande myntsorter har skett enligt de nominella värdena (äfvén in fråga om länder med silfvermyntföt). Talen i denna tabell skulle egentligen afse den s. k. »commerce spéciale», d. v. s. införsel för egen förbrukning (eller förädling) och utförsel af egna produkter (iuraknadt inom landet förädlade af utländska råämnena). För Storbritannien och Irland afse de meddelade siffrorna för införseln dock den samfölda importen (»commerce générale»), och detsamma är förmodligen fallet för åtskilliga andra länder med afseende å så väl import som export. — ²⁾ Minskningen af den svenska exportens värde år 1894 är endast skenbar, såsom framkallad helt och hållet af nedsättningar af vissa i handelsstatistiken förut för högt upptagna varuvärden. — ³⁾ Utförselns stigning år 1891 faller på artikeln guld och silfver. — ⁴⁾ Talen omfatta såväl europeiska som asiatiska Ryssland, dock ej lydstaterna Kiva och Bokara.

Tab. 29. (Forts.)

L a n d. (Inf. = införsel, Utf. = utförsel.)		1889.	1890.	1891.	1892.	1893.	1894.
Serbien	{Inf. {Utf.	25·1 28·1	27·4 33·0	30·8 37·8	33·0 33·4	29·4 34·9	25·2 33·2
Bulgarien	{Inf. {Utf.	52·5 58·1	60·9 51·2	58·6 51·2	46·8 53·8	65·4 65·9	71·5 52·5
Montenegro	{Inf. {Utf.	0·2 0·1	0·2 0·1	0·2 0·1	0·2 0·1	2·1 0·2	2·1 0·2
Grekland	{Inf. {Utf.	95·6 77·6	86·9 69·0	101·1 77·3	85·9 59·3	65·9 63·4	79·1 53·5
Turkiet	{Inf. {Utf.	311·3 216·8	348·0 250·9	379·5 212·1	405·9 254·2	401·1 255·2	401·1 255·2
Asien.							
Persien	{Inf. {Utf.	53·4 38·4	77·0 45·3	77·0 45·3	74·1 50·9	104·7 79·3	104·7 79·3
Afganistan	{Inf. {Utf.	43·2 10·2	45·1 11·8	21·2 13·0	6·2 11·8	6·0 11·8	7·0 5·5
Siam	{Inf. {Utf.	29·0 49·9	47·7 58·3	26·1 30·8	35·2 37·6	38·0 75·7	46·8 85·9
Kina	{Inf. {Utf.	478·1 418·0	597·7 409·8	595·6 448·7	534·5 405·8	540·9 416·5	469·7 371·2
Korea	{Inf. {Utf.	12·6 4·6	17·7 13·2	19·6 12·5	17·2 9·2	14·5 9·9	21·8 12·9
Japan	{Inf. {Utf.	246·8 258·8	305·0 211·3	235·0 207·1	296·9 353·9	329·6 335·0	475·9 443·2
Oman	{Inf. {Utf.	7·5 5·2	7·4 5·3	7·8 5·8	7·8 5·1	7·7 6·4	14·5 6·1
Himalajastaterna....	{Inf. {Utf.	20·1 25·8	22·5 29·7	23·1 26·9	14·5 16·4	14·0 19·3	15·4 22·3
Brittiska Indien....	{Inf. {Utf.	1,181·5 1,701·5	1,299·9 1,717·6	1,262·3 1,836·9	801·2 1,289·2	983·9 1,332·3	948·5 1,368·2
Ceylon	{Inf. {Utf.	67·7 57·5	76·9 68·4	78·1 59·5	73·6 71·7	68·6 70·8	68·8 71·5
Straits Settlements	{Inf. {Utf.	388·7 324·3	397·4 325·5	406·7 311·6	334·2 297·1	331·2 290·1	328·0 283·4
Hongkong	{Inf. {Utf.	54·5 23·6	46·0 22·3	46·0 20·0	32·7 15·2	33·1 16·8	32·7 11·5
Aden	{Inf. {Utf.	57·3 45·7	57·3 45·7	60·1 48·7	60·1 48·7	46·1 37·6	46·1 37·6
Öfriga Brittiska bi- länder	{Inf. {Utf.	17·5 15·1	26·1 29·2	33·4 33·8	33·9 31·6	50·1 51·2	106·0 150·0
Java	{Inf. {Utf.	140·1 217·4	139·9 189·2	165·0 237·1	168·3 230·1	180·9 225·3	177·4 231·1
Öfriga Nederländska biländer	{Inf. {Utf.	77·2 78·4	81·1 75·0	83·4 79·1	78·9 76·5	68·2 61·8	70·6 67·7
Franska biländer ...	{Inf. {Utf.	67·3 84·3	65·2 70·1	73·7 75·1	51·7 60·6	57·1 78·5	52·5 86·9

Tab. 29. (Forts.)

L a n d. (Inf. = införsel, Utf. = utförsel.)		1899.	1900.	1901.	1902.	1903.	1904.
Spanska biländer...	{Inf. Utf.	72·0 119·0	69·2 119·1	90·0 92·7	96·9 120·2	93·8 113·9	93·3 113·9
Portugisiska biländer	{Inf. Utf.	0·1 0·2	0·1 0·3	0·0 0·2	0·0 0·2	0·2 0·4	0·2 0·4
Byska lydstaten	{Inf. Utf.	48·0 43·3	48·0 43·3	48·0 43·3	48·0 43·3	48·0 43·3	48·0 43·3
Samos	{Inf. Utf.	2·5 2·8	3·3 2·8	3·2 2·8	3·2 2·5	2·9 2·7	4·2 2·6
Afrika.							
Marocko	{Inf. Utf.	28·8 30·5	32·3 29·1	33·4 31·4	34·0 28·0	36·2 28·2	34·7 28·2
Kongostaten	{Inf. Utf.	· 3·1	1·4 5·6	1·4 3·8	1·4 3·8	5·8 4·4	8·1 6·2
Liberia	{Inf. Utf.	2·8 1·9	2·8 1·9	2·8 1·9	2·8 1·9	2·8 1·9	2·8 1·9
Sydafrikanska republiken ¹⁾	{Inf. Utf.	90·9 30·0	99·9 30·0	99·2 52·6	63·6 84·3	97·5 99·4	117·0 134·2
Kaplandet	{Inf. Utf.	158·1 153·4	125·7 158·2	155·8 151·4	172·3 143·1	206·0 139·8	209·7 122·7
Natal	{Inf. Utf.	82·1 19·9	80·3 18·6	64·2 22·8	57·9 20·9	45·1 18·2	39·4 15·9
Zanzibar	{Inf. Utf.	· ·	· ·	22·2 25·1	32·0 24·8	22·1 19·5	26·7 23·9
Öfriga Brittiska biländer	{Inf. Utf.	48·8 80·0	25·4 77·4	65·2 65·3	77·4 63·7	94·4 94·4	118·2 126·2
Tyska biländer	{Inf. Utf.	4·0 4·1	5·1 3·2	13·3 12·2	15·7 14·2	12·7 12·1	14·1 10·8
Algeriet	{Inf. Utf.	171·0 165·4	187·6 187·6	193·8 160·5	172·5 164·3	166·7 121·2	186·7 174·3
Tunis	{Inf. Utf.	21·3 15·1	22·5 26·9	27·5 31·6	28·3 26·8	27·6 21·4	30·2 26·7
Franska Senegal, Sudan m. m.	{Inf. Utf.	16·2 14·5	16·2 14·5	16·4 16·4	16·4 16·4	23·9 20·1	23·9 20·1
Réunion, Madagaskar m. m.	{Inf. Utf.	28·2 19·2	28·2 19·2	28·2 19·2	22·4 18·0	26·8 16·9	26·8 16·9
Italienska biländer	{Inf. Utf.	· ·	10·0 ·	8·8 ·	7·6 ·	6·5 ·	6·9 ·
Spanska biländer	{Inf. Utf.	15·1 7·2	15·1 7·2	15·1 7·2	15·1 7·2	15·1 7·2	5·9 3·0
Portugisiska biländer	{Inf. Utf.	14·0 11·6	14·0 3·1	16·3 20·4	16·3 20·4	20·4 29·6	20·4 29·6
Egypten	{Inf. Utf.	129·5 220·4	149·1 219·0	171·8 259·1	162·4 248·9	160·8 235·9	171·0 219·4
Tripolis	{Inf. Utf.	5·7 4·8	5·5 10·6	5·5 10·6	8·0 0·6	7·9 7·8	7·9 7·8

¹⁾ Telen för införseln omfatta blott förtullade varor och för utförseln endast artikeln guld.

Tab. 29. (Forts.)

L a n d.		1889.	1890.	1891.	1892.	1893.	1894.
(Inf. = införsel, Utf. = utförsel.)							
Amerika.							
Förenta staterna....	{Inf. 2,950·9 {Utf. 2,877·0	3,074·4 3,158·8	3,092·7 3,623·7	3,271·5 3,447·0	2,898·4 3,191·2	2,525·2 3,014·3	
Mexiko	{Inf. 144·4 {Utf. 79·8	171·6 100·9	171·6 98·2	171·6 115·7	118·4 148·1	126·9 172·0	
Guatemala	{Inf. 25·5 {Utf. 47·7	27·5 51·8	28·1 51·0	21·6 53·5	22·9 68·7	25·0 73·6	
Salvador	{Inf. 10·4 {Utf. 19·7	8·6 27·3	11·6 25·4	8·4 24·6	6·9 27·9	7·8 23·8	
Honduras	{Inf. 7·1 {Utf. 12·2	7·1 9·2	7·1 6·7	5·0 4·7	5·0 4·7	5·0 4·7	
Nikaragua	{Inf. 10·8 {Utf. 12·6	9·7 8·5	9·9 8·5	9·9 8·5	21·6 8·5	9·9 8·5	
Costarica	{Inf. 22·7 {Utf. 25·1	22·8 37·1	30·0 34·8	19·4 33·1	21·0 34·6	21·0 34·6	
Haiti	{Inf. 16·4 {Utf. 11·4	16·4 11·4	16·4 11·4	16·4 11·4	16·4 11·4	16·4 11·4	
Republiken Domi- nique	{Inf. 7·2 {Utf. 9·4	7·2 9·4	9·1 8·2	9·1 8·2	9·1 8·2	9·1 8·2	
Venezuela	{Inf. 58·6 {Utf. 70·1	60·2 72·6	60·2 72·6	60·2 72·6	60·2 72·6	60·2 72·6	
Columbia	{Inf. 42·4 {Utf. 58·3	48·1 73·6	52·5 45·1	43·0 57·2	48·3 52·5	48·3 52·5	
Ecuador	{Inf. 34·8 {Utf. 28·5	28·4 27·8	39·0 31·7	26·0 26·5	23·9 32·8	23·9 32·8	
Peru	{Inf. 34·0 {Utf. 7·6	34·0 7·6	53·1 46·3	53·1 46·3	53·1 46·3	53·1 46·3	
Bolivia	{Inf. 22·1 {Utf. 37·8	22·1 37·8	22·1 37·8	24·5 47·9	10·3 35·6	10·3 35·6	
Brasilien	{Inf. 359·1 {Utf. 500·7	431·2 514·9	431·2 514·9	431·2 514·9	431·2 514·9	431·2 514·9	
Paraguay	{Inf. 11·5 {Utf. 7·7	9·9 12·8	6·5 11·4	7·9 8·2	9·2 5·7	8·0 6·7	
Uruguay	{Inf. 142·4 {Utf. 100·4	125·1 112·5	73·1 104·0	71·3 100·4	76·1 107·0	91·2 129·4	
Argentina	{Inf. 592·5 {Utf. 442·1	511·2 363·0	242·0 371·6	329·4 408·1	346·4 338·8	333·8 364·6	
Chile	{Inf. 234·4 {Utf. 237·6	244·4 246·3	179·4 185·2	219·8 180·9	192·3 203·5	154·3 203·0	
Danska biländer	{Inf. 0·2 {Utf. 0·8	0·5 1·0	0·6 0·6	0·5 1·0	0·6 0·9	0·7 0·9	
Brittiska Nordame- rika	{Inf. 386·4 {Utf. 325·4	451·3 352·0	472·5 391·9	494·0 446·6	472·6 453·7	440·5 446·3	
Brittiska Guyana....	{Inf. 32·7 {Utf. 42·5	33·6 34·9	30·5 38·4	47·7 36·9	34·4 33·5	29·9 27·6	
Brittiska Vestindien	{Inf. 99·1 {Utf. 104·5	115·4 109·8	110·3 102·3	109·0 107·8	118·4 118·3	117·4 99·6	

Tab. 29. (Forts.)

L a n d.		1890.	1890.	1891.	1892.	1893.	1894.
(Inf. = införsel, Utf. = utförsel.)							
Öfriga Brittiska bi- länder	{ Inf. 35·3 Utf. 30·2	35·3 30·2	35·6 32·3	11·6 9·5	11·2 7·6	10·0 8·3	8·5 7·6
Nederländska bilän- der	{ Inf. 12·5 Utf. 6·2	12·5 6·2	13·6 7·6	14·9 7·1	14·0 6·9	14·8 8·6	14·3 8·6
Franska biländer ...	{ Inf. 50·9 Utf. 51·3	50·9 51·3	54·3 47·7	57·0 40·1	57·0 40·1	50·3 36·9	50·3 36·9
Cuba	{ Inf. 198·2 Utf. 278·4	198·2 278·4	174·7 254·5	184·1 269·3	216·9 341·4	216·9 341·4	216·9 341·4
Portorico	{ Inf. 51·1 Utf. 39·8	51·1 39·8	65·6 38·5	60·7 35·6	60·7 35·6	60·7 35·6	60·7 35·6
Australien.							
Hawai	{ Inf. 20·3 Utf. 52·5	20·3 52·5	26·0 48·6	27·7 41·5	14·5 28·6	20·0 40·4	20·5 32·9
Samoa	{ Inf. 1·3 Utf. 0·5	1·3 0·5	1·3 0·5	1·2 0·7	1·2 0·5	1·2 0·5	1·6 1·2
Tongaöarna	{ Inf. 0·9 Utf. 1·5	0·9 1·5	0·5 0·8	1·0 1·3	0·7 0·9	1·2 1·4	1·5 1·3
Australiska fastlan- det	{ Inf. 1,033·0 Utf. 783·0	1,033·0 783·0	1,077·5 819·8	1,077·8 954·8	773·8 853·1	679·4 815·5	657·5 760·0
Nya Zeeland	{ Inf. 108·4 Utf. 152·5	108·4 152·5	107·7 160·0	116·8 155·2	122·5 148·4	118·0 140·8	108·8 151·1
Öfriga Brittiska bi- länder	{ Inf. 32·5 Utf. 31·6	32·5 31·6	36·2 31·0	39·2 30·6	32·6 28·5	24·4 26·1	22·8 30·0
Tyska biländer	{ Inf. 0·4 Utf. 0·0	0·4 0·0	0·2 0·2	8·0 6·7	8·0 6·7	8·0 6·7	8·0 6·7
Franska biländer	{ Inf. 9·6 Utf. 6·8	9·6 6·8	10·8 7·4	11·1 7·6	10·8 9·2	9·2 9·2	8·1 6·8
Sammandrag.							
Europa	{ Inf. 23,770·5 Utf. 19,326·6	23,770·5 19,326·6	24,230·7 19,679·8	24,645·3 19,235·2	23,427·9 17,543·8	23,160·5 17,825·3	23,693·1 17,648·5
Asien	{ Inf. 3,065·1 Utf. 3,524·0	3,065·1 3,524·0	3,430·5 3,493·2	3,355·3 3,630·9	2,769·1 3,177·6	3,019·0 3,278·6	3,132·1 3,494·5
Afrika	{ Inf. 816·5 Utf. 781·1	816·5 781·1	821·1 812·1	940·9 891·5	906·1 887·3	977·8 878·0	1,050·4 967·8
Amerika	{ Inf. 5,593·6 Utf. 5,464·8	5,593·6 5,464·8	5,804·5 5,761·6	5,477·8 6,183·3	5,810·3 6,193·6	5,349·4 5,950·2	4,900·3 5,814·0
Australien	{ Inf. 1,206·4 Utf. 1,028·4	1,206·4 1,028·4	1,260·2 1,068·3	1,282·9 1,198·3	964·1 1,076·1	861·4 1,040·6	828·8 990·0
Totalsumma.							
Införsel		34,452·1	35,547·0	35,702·2	33,877·5	33,368·1	33,604·7
Utförsel		30,124·9	30,815·0	31,139·2	28,878·4	28,972·7	28,914·8

Tab. 30. Totalsumman af införseln och af utförseln i samtliga länder, åren 1867—1894. I millioner kronor. ¹⁾

År.	Införsel.	Utförsel.	Summa.	År.	Införsel.	Utförsel.	Summa.
1867/68.....	20,726	18,580	39,306	1884.....	30,810	27,050	57,860
1869/70.....	21,626	19,570	41,196	1885.....	29,229	25,616	54,845
1872/73.....	27,637	23,716	51,353	1886.....	28,084	24,407	52,491
1874/75.....	25,786	22,930	48,716	1887.....	28,961	25,292	54,253
1876.....	26,553	23,060	49,613	1888.....	30,065	26,321	56,386
1877.....	26,187	24,099	50,286				
1878.....	26,824	24,170	50,994	1889.....	34,452	30,125	64,577
1879.....	27,937	24,091	52,028	1890.....	35,547	30,815	66,362
1880.....	30,459	26,280	56,739	1891.....	35,702	31,139	66,841
1881.....	30,384	26,860	57,244	1892.....	33,878	28,878	62,756
1882.....	31,944	27,731	59,675	1893.....	33,368	28,973	62,341
1883.....	32,293	28,039	60,332	1894.....	33,605	28,915	62,520

Tab. 31. Värdet af handelsomsättningen inbördes mellan de viktigaste länderna, år 1894. I millioner kronor. ²⁾

L a n d.	Införsel.	Utförsel.	L a n d.	Införsel.	Utförsel.
Sverige.			Finland.		
Norge.....	26·9	15·3	Sverige.....	6·4	3·6
Danmark.....	39·9	38·3	Norge.....	0·6	0·0
Finland.....	5·3	5·8	Danmark.....	2·8	13·6
Storbritannien o. Irland.....	97·8	124·1	Storbritannien o. Irland.....	12·7	23·6
Nederländerna.....	8·7	17·8	Tyska riket.....	35·3	6·5
Tyska riket.....	119·8	39·2	Frankrike.....	1·5	8·3
Frankrike.....	8·5	32·2	Ryssland.....	34·3	31·4
Ryssland.....	14·7	4·9	Öfriga länder.....	5·4	10·9
Öfriga länder.....	29·6	21·0			
Summa.....	351·2	298·6	Summa.....	99·0	97·9
Norge. ⁴⁾			Storbrit. o. Irland. ⁴⁾		
Sverige.....	29·4	21·2	Sverige och Norge.....	217·7	119·1
Danmark.....	9·1	4·4	Danmark.....	173·3	55·2
Finland.....	0·0	0·5	Nederländerna.....	501·3	126·0
Storbritannien o. Irland.....	57·5	45·4	Belgien.....	309·7	236·8
Tyska riket.....	56·3	15·2	Tyska riket.....	488·0	530·6
Spanien.....	0·8	12·9	Frankrike.....	789·1	358·7
Öfriga länder.....	52·9	32·4	Spanien.....	191·5	80·0
Summa.....	206·0	132·0	Ryssland.....	428·6	209·5
Danmark. ⁴⁾			Förenta staterna.....	1,627·3	558·9
Sverige.....	50·5	22·9	Brasilien.....	71·6	142·2
Norge.....	4·7	8·1	Argentina.....	112·0	84·1
Storbritannien o. Irland.....	68·7	152·6	Brittiska Indien ³⁾	659·8	608·4
Tyska riket.....	119·0	66·0	Brittiska Nordamerika.....	234·4	134·0
Ryssland ³⁾	42·6	2·4	Brittiska Australien.....	578·6	326·3
Öfriga länder.....	63·5	11·7	Öfriga kolonier.....	232·6	358·4
Summa.....	349·0	263·7	Öfriga länder.....	800·0	1,043·8
			Summa.....	7,415·5	4,972·0

¹⁾ Efter von Neumann-Spallart och von Juraschek; för åren 1889—94 enligt tab. 29 här ofvan. Åren 1867—88 äro för länder med silfvermyntfot talen reducerade efter kurs, men för åren 1889—94 upptagna till sitt nominela värde. Slutsummorna för år 1889 enligt kursberäkning utgöra: införseln 32,655, utförseln 28,146, summa 60,801 mill. kr. — ²⁾ Efter Statistical Abstract. — ³⁾ Med Finland. — ⁴⁾ »Commerce général», jfr anm. 1 till tab. 29. — ⁵⁾ Med Ceylon och Straits Settlements.

L a n d.	Införsel.	Utförsel.	L a n d.	Införsel.	Utförsel.
Nederländerna.			Schweiz. ¹⁾		
Storbritannien o. Irland	369·2	390·4	Storbritannien o. Irland	31·1	84·9
Belgien	241·6	232·8	Tyska riket	178·4	118·5
Tyska riket	431·2	835·2	Österrike-Ungern	61·9	28·9
Frankrike	32·3	17·8	Frankrike	98·9	64·4
Ryssland	262·9	7·7	Italien	115·4	46·0
Rumänien	50·3	0·2	Ryssland	40·1	16·1
Brittiska Indien	65·8	1·0	Förenta staterna	25·3	51·7
Nederländska Indien	337·5	80·6	Öfriga länder	83·1	74·1
Förenta staterna	198·1	33·3	Summa	634·2	494·6
Öfriga länder	202·4	73·1			
Summa	2,191·3	1,672·1	Frankrike.		
Belgien.			Storbritannien o. Irland	345·7	657·3
Storbritannien o. Irland	127·9	169·5	Belgien	267·7	344·2
Nederländerna	125·5	111·3	Tyska riket	223·4	233·7
Tyska riket	133·0	211·8	Schweiz	48·0	93·5
Frankrike	203·0	205·5	Italien	87·6	70·6
Ryssland	75·9	15·6	Spanien	126·9	78·3
Rumänien	49·4	8·3	Ryssland	203·0	17·1
Brittiska Indien	54·9	11·4	Brittiska Indien	152·4	9·6
Kongostaten	9·3	6·2	Algeriet	149·5	143·5
Förenta staterna	90·7	30·4	Öfriga franska kolonier	123·4	72·2
Argentina	64·5	9·8	Förenta staterna	235·4	133·7
Öfriga länder	199·6	158·9	Argentina	121·1	36·3
Summa	1,133·7	968·7	Öfriga länder	688·2	336·2
Tyska tullföreningen.			Summa	2,772·3	2,216·2
Storbritannien o. Irland	455·7	561·7	Italien.		
Nederländerna	167·0	216·5	Storbritannien o. Irland	179·6	87·5
Belgien	151·5	133·2	Tyska riket	100·7	102·7
Österrike-Ungern	511·8	313·7	Österrike-Ungern	83·1	90·8
Schweiz	120·5	164·2	Schweiz	31·2	145·9
Frankrike	187·8	166·8	Frankrike	94·3	103·7
Italien	125·3	71·8	Ryssland	51·8	10·0
Ryssland	391·0	151·7	Brittiska Indien	53·7	9·7
Brittiska Indien	145·9	34·8	Förenta staterna ²⁾	79·1	65·7
Förenta staterna	400·0	241·0	Öfriga länder	114·6	123·1
Argentina	92·3	26·9	Summa	788·1	739·1
Öfriga länder	774·6	550·5	Spanien. ³⁾		
Summa	3,523·4	2,632·8	Storbritannien o. Irland	110·5	127·6
Österrike-Ungern.			Frankrike	148·5	125·8
Storbritannien o. Irland	113·2	108·1	Portugal	21·8	21·0
Tyska riket	392·4	634·5	Ryssland	32·3	·
Schweiz	34·3	63·9	Förenta staterna	67·9	9·7
Frankrike	36·1	50·1	Cuba	27·1	84·1
Italien	75·8	79·5	Portorico	15·5	20·6
Ryssland	65·3	44·5	Öfriga länder	155·8	95·7
Rumänien	16·0	43·6	Summa	579·4	484·5
Brittiska Indien	66·7	10·4	Portugal, 1893.		
Förenta staterna	47·6	19·5	Storbritannien o. Irland	43·8	26·4
Brasilien	46·4	2·9	Förenta staterna	29·7	3·4
Öfriga länder	167·9	152·1	Brasilien	9·8	28·8
Summa	1,061·7	1,209·1	Öfriga länder	71·2	35·6
			Summa	154·5	94·2

¹⁾ Med inräkning af guld och silver, hvilket förklarar skillnaden mot tab. 29. —²⁾ Jemte Canada. — ³⁾ »Commerce général», jfr anm. 1 till tab. 29.

L a n d.	Införsel.	Utförsel.	L a n d.	Införsel.	Utförsel.
Ryssland, 1893. ¹⁾			Förenta staterna. ²⁾		
Storbritannien o. Irland	320·6	413·1	Storbritannien o. Irland	400·5	1,581·4
Tyska riket	290·6	377·9	Nederländerna	33·9	160·7
Österrike-Ungern	64·4	90·6	Belgien	32·1	100·4
Frankrike	78·9	179·2	Tyska riket	258·8	335·9
Italien	33·0	76·5	Frankrike	177·4	197·3
Kina	38·7	·	Italien	67·2	51·6
Egypten	46·8	5·0	Kina	63·9	21·9
Förenta staterna	90·6	·	Japan	72·5	14·8
Öfriga länder	174·3	356·4	Brittiska Nordamerika ³⁾	116·8	192·8
Summa	1,137·9	1,498·7	Spanska Vestindien	294·0	84·2
Japan.			Mexiko ³⁾	107·2	46·4
Storbritannien o. Irland	164·1	23·1	Brasilien	296·0	51·6
Frankrike	16·9	75·9	Öfriga länder	516·8	403·2
Kina	68·1	34·3	Summa	2,443·1	3,242·1
Brittiska Indien	41·1	14·3	Argentina.		
Hongkong	35·0	63·0	Storbritannien o. Irland	119·5	73·5
Förenta staterna	42·7	168·5	Frankrike	36·6	67·8
Öfriga länder	108·0	64·1	Öfriga länder	177·7	223·3
Summa	475·9	443·2	Summa	333·8	364·6

Tab. 32. Införseltullarnas belopp i Europa och Förenta staterna. ⁴⁾

L a n d.	Folk- mängd 1894. Mill.	Införseltullarnas belopp. Tusental kronor.				
		1890.	1891.	1892.	1893.	1894.
Sverige	4·87	41,940	37,260	36,590	36,380	37,880
Norge	2·04	21,560	20,910	19,380	19,230	20,130
Danmark	2·25	23,540	24,590	22,880	24,060	23,950
Finland	2·48	14,260	13,780	13,210	12,810	15,040
Storbritannien och Irland	39·34	361,040	359,750	362,810	358,990	367,090
Nederländerna	4·80	8,550	8,680	8,640	8,750	8,960
Belgien	6·34	22,880	23,470	23,490	24,640	25,070
Tyska riket	51·30	341,640	350,480	365,800	340,130	327,980
Österrike-Ungern	44·43	61,740	63,560	70,920	73,510	77,720
Schweiz	2·99	22,190	22,410	25,630	27,310	29,340
Frankrike	38·35	260,240	283,390	310,140	325,780	335,750
Italien	30·91	169,130	152,690	159,860	163,440	148,280
Spanien	18·00	70,250	70,740	74,160	91,390	94,000
Portugal	5·23	59,810	53,870	42,350	56,110	54,810
Ryssland	102·00	235,300	226,390	234,290	294,080	317,000
Rumänien	5·85	16,220	19,730	21,190	24,770	24,350
Serbien ⁵⁾	2·28	2,160	2,590	2,660	2,660	4,320
Bulgarien	3·35	5,920	5,170	5,130	6,530	7,000
Grekland	2·35	17,570	18,760	19,260	16,060	16,000
Turkiet	5·80	25,700	27,900	28,000	28,000	28,000
Summa	374·96	1,781,640	1,786,120	1,846,390	1,934,650	1,962,670
Förenta staterna	68·28	844,990	808,980	649,480	742,810	483,260

¹⁾ Europeiska Ryssland. — ²⁾ Juli 1893—juni 1894, medan tab. 29 afser kalenderår.

— ³⁾ Uppgifterna om utförseln äro mycket ofullständiga. — ⁴⁾ Mestadels efter Statistical Abstract, foreign countries, med reduktion från pund sterling, som antagits till jemnt 18 kr.

— ⁵⁾ Enligt budgeterna för angifna år.

Tab. 33. Medelvärde af vissa varor i Hamburg, 1851—1890.¹⁾

V a r o r.	1851/55.	1856/60.	1861/65.	1866/70.	1871/75.	1876/80.	1881/85.	1886/90.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Hvete, pr dt	20.72	20.13	18.10	20.83	21.11	19.60	16.63	13.10
Hvetemjöl, pr dt	30.54	29.16	25.53	27.98	29.51	27.71	25.17	19.62
Råg, pr dt	15.91	14.31	13.14	16.18	15.63	14.61	13.62	9.86
Rågmjöl, pr dt	19.92	21.73	17.84	20.83	20.90	20.84	17.72	14.82
Kaffe, brasilianskt, pr kg ...	0.73	0.87	1.11	0.85	1.37	1.25	0.81	1.22
Te, pr kg	2.53	2.89	2.81	2.75	2.52	2.19	1.89	1.76
Socket, raffinad, pr kg	0.50	0.67	0.58	0.59	0.62	0.55	0.46	0.39
Cigarrer, havanna-, pr kg ...	15.18	18.84	20.89	22.64	28.75	31.27	26.46	30.36
Ingefära, torr, pr kg	0.37	0.40	0.92	0.64	0.90	0.69	0.72	0.50
Kanel, pr kg	3.09	2.30	2.45	3.53	3.29	2.49	1.55	1.05
Peppar, pr kg	0.70	0.77	0.64	0.64	1.13	0.71	1.15	1.25
Fikon, pr kg	0.39	0.46	0.40	0.39	0.43	0.40	0.42	0.32
Mandel, pr kg	1.15	1.15	1.06	1.33	1.11	1.42	1.28	1.27
Russin, pr kg	0.41	0.63	0.46	0.50	0.52	0.43	0.47	0.37
Silke, rått o. tvinn., pr kg..	31.74	31.39	31.42	42.25	38.59	31.73	27.66	23.05
Ull, får- o. lam-, pr kg	3.25	3.71	3.37	2.73	2.97	2.52	2.13	1.53
Bomull, pr kg	0.89	1.00	2.51	1.75	1.33	1.01	0.94	0.87
Lin, pr kg	0.82	0.98	1.21	1.46	1.10	1.10	1.14	0.81
Garn, ull- o. halfylle-, pr kg	4.56	5.03	6.88	5.78	6.33	4.93	4.15	3.61
Garn, bomulls-, pr kg	1.55	1.87	4.10	3.36	3.39	2.46	2.45	2.89
Siden- o. halvesidenvaror, pr kg	37.27	37.53	35.76	39.61	34.80	28.36	20.20	17.93
Ylle- o. halfyllevaror, pr kg	9.71	10.22	9.62	9.01	7.86	6.99	7.10	6.63
Bomullsvaror, pr kg	5.48	5.38	7.38	5.88	5.16	4.72	4.32	3.59
Linne, pr kg	3.12	3.22	3.24	2.60	1.87	1.59	1.69	1.39
Läder, pr kg	2.82	3.65	3.65	3.22	3.05	2.58	3.02	2.36
Linolja, pr kg	0.61	0.61	0.67	0.64	0.59	0.52	0.46	0.39
Fotogen o. andra gasolj., pr kg	0.69	0.66	0.53	0.43	0.39	0.35	0.33	0.24
Träbjära, pr kg	0.14	0.12	0.16	0.12	0.17	0.14	0.13	0.16
Lim o. gelatin, pr kg	0.72	0.96	0.84	0.86	1.12	0.84	0.92	0.88
Vax, pr kg	2.71	2.77	2.66	2.78	2.21	1.90	1.62	1.27
Ljus, stearin-, pr kg	1.89	1.89	1.51	1.37	1.30	1.16	1.02	0.81
Oljekakor, pr kg	0.10	0.11	0.11	0.13	0.14	0.14	0.12	0.11
Linfrö, pr kg	0.23	0.24	0.26	0.26	0.25	0.23	0.21	0.20
Kalk, pr dt	2.62	2.78	2.78	2.40	2.90	3.00	2.56	3.70
Krita, pr dt	3.10	2.56	1.66	2.46	2.97	2.68	2.67	2.87
Salt, pr dt	2.99	3.42	2.62	1.76	2.81	2.32	1.81	1.74
Stenkol o. koks, pr dt	1.55	1.44	1.44	1.39	1.89	1.29	1.12	1.13
Tack- o. smältjern, pr dt ...	7.00	6.78	6.19	6.09	9.36	6.03	5.16	4.85
Stångjern, ²⁾ svenskt, pr dt.	22.91	26.06	22.27	20.51	28.87	21.15	18.49	15.62
Stångjern, ²⁾ engelskt, pr dt.	17.89	17.62	16.71	16.13	23.41	15.42	12.53	12.24
Stål, pr dt	52.01	55.70	53.13	44.16	47.44	39.89	32.11	36.89
Jernvaror, grofva, pr dt	31.72	30.44	28.09	26.49	34.80	28.71	26.74	25.28
Jernvägsskenor, pr dt	15.17	15.81	13.88	14.79	19.14	15.15	14.45	13.91
Spik, pr dt	38.23	41.55	34.55	32.36	40.98	31.99	39.13	35.47
Jerntråd, pr dt	33.54	35.35	32.41	33.00	42.60	28.29	23.80	21.10
Ståltråd, pr kg	5.03	4.70	4.07	3.40	2.95	1.73	0.49	0.60
Koppar, pr kg	1.86	1.91	1.66	1.45	1.60	1.37	1.16	1.00

¹⁾ Efter E. Sidenbladh, i Statistisk Tidskrift häftet 96. Uppgifterna afse Hamburgs börspriser, med reduktion till svenskt mynt.

²⁾ Stång-, band- och plattjern.

Tab. 34. Angifna värdet af vissa importerade varor i Storbritannien och Irland, 1881—1895.¹⁾

V a r o r.	1881/85.	1886/90.	1891/95.	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Hvete, pr dt.....	17 08	13 71	12 10	15 88	13 70	11 51	9 57	9 85
Hvetemjöl, pr dt.....	26 21	20 29	17 72	21 78	19 85	17 11	14 95	14 95
Korn, pr dt.....	12 44	10 17	9 71	12 16	10 80	9 05	8 12	8 39
Hafre, pr dt.....	12 05	9 78	10 42	11 78	11 44	11 05	9 31	8 58
Majs, pr dt.....	11 16	8 74	9 12	11 21	9 53	8 58	8 05	8 22
Oxar och tjurar, pr styck	391 00	326 00	327 00	334 00	336 00	335 00	317 00	314 00
Kalfvar, pr styck.....	84 60	70 10	74 10	66 70	71 00	78 10	92 80	61 60
Får och lam, pr styck ..	41 10	33 30	30 00	35 00	28 90	25 70	30 20	30 40
Oxkött, färskt, pr kg...	0 97	0 80	0 74	0 75	0 76	0 76	0 72	0 70
Oxkött, saltadt, pr kg...	0 73	0 54	0 50	0 51	0 50	0 50	0 51	0 47
Fårkött, färskt, pr kg...	1 05	0 74	0 69	0 71	0 73	0 71	0 68	0 63
Fläsk, pr kg.....	0 68	0 62	0 66	0 60	0 61	0 72	0 68	0 66
Smör, pr kg.....	1 87	1 89	1 91	1 94	1 96	1 96	1 87	1 80
Margarin, pr kg.....	1 08	1 08	1 00	1 03	1 02	1 00	0 98	0 97
Öst, pr kg.....	0 94	0 84	0 85	0 84	0 87	0 89	0 87	0 78
Ägg, pr dusin.....	0 64	0 61	0 60	0 60	0 62	0 64	0 58	0 57
Fisk, färsk, pr kg.....	0 38	0 27	0 21	0 22	0 22	0 22	0 18	0 20
Fisk, rökt ell. salt., pr kg	0 66	0 68	0 66	0 70	0 63	0 65	0 65	0 67
Kaffe, pr kg.....	1 27	1 42	1 71	1 69	1 66	1 72	1 72	1 74
Te, pr kg.....	2 06	1 83	1 66	1 78	1 68	1 62	1 60	1 61
Socket, oraffin. bet., pr kg	0 32	0 23	0 22	0 23	0 23	0 26	0 20	0 17
Tobak, oarb., pr kg.....	1 27	1 22	1 27	1 43	1 36	1 24	1 15	1 15
Råsidan, pr kg.....	31 44	27 16	26 06	27 00	26 18	25 76	26 12	25 28
Ull, af får, pr kg.....	2 01	1 64	1 45	1 56	1 46	1 45	1 42	1 35
Bomull, pr kg.....	1 03	0 92	0 82	0 93	0 85	0 87	0 74	0 69
Lin, pr kg.....	0 72	0 65	0 64	0 63	0 61	0 67	0 66	0 61
Ullgarn, pr kg.....	4 96	4 66	4 22	4 44	4 42	4 25	4 03	3 98
Bomullsgarn, pr kg.....	2 26	2 20	2 08	2 14	2 10	2 10	2 04	2 04
Linnegarn, pr kg.....	1 81	1 58	1 57	1 59	1 55	1 57	1 57	1 56
Läder, pr kg.....	2 86	2 63	2 32	2 45	2 36	2 32	2 22	2 27
Skodon, pr par.....	5 58	4 87	4 68	4 78	4 77	4 69	4 57	4 57
Trävaror, huggna, pr load	36 14	29 24	25 79	27 24	27 24	25 42	24 33	24 70
Trävaror, sågade, pr load	45 04	41 40	38 93	38 86	39 59	38 86	39 41	37 95
Trämassa, pr dt.....	.	10 64	9 48	9 73	9 19	9 80	9 15	9 48
Koppar, pr dt.....	55 37	50 19	43 65	47 86	43 88	42 66	40 09	43 75
Bly, pr dt.....	23 07	23 39	18 88	22 53	19 33	17 63	16 74	18 15
Zink, pr dt.....	27 84	31 75	32 81	40 62	37 35	31 65	27 71	26 71
Stångjern, pr dt.....	18 74	16 49	16 00	17 36	16 31	16 11	15 70	14 50

¹⁾ Enligt Statistical Abstract for the United Kingdom. Talen utgöras s. k. deklarerade, eller af importörerna angifna värden. Reduktionerna från engelskt mynt och mått äro utförda enligt följande reduktionstal. Ett pund sterling å 20 shillings å 12 pence = 18 16 kronor. Ett pound (lb) = 0 45359 kg. Ett centweight å 112 lbs = 50 8 kg. Ett engl. ton å 20 cwt = 1,016 kg. En gallon = 4 544 liter. Ett pund sterling pr cwt = 35 75 kr. pr deciton å 100 kg. Ett pund sterling pr engl. ton = 17 88 kr. pr metrisk ton å 1,000 kg. En shilling pr lb = 2 00 kr. pr kg. En shilling pr cwt = 1 788 kr. pr deciton. En penny pr lb = 0 167 kr. pr kg. En penny pr gallon = 0 167 kr. pr liter.

Tab. 35. Verldens handelsflottor, vid slutet af år 1892. ¹⁾

Land.	Ångfartyg.		Segelfartyg.		Samtliga fartyg.		
	Antal.	Ton.	Antal.	Ton.	Antal.	Ton.	Förmedladt tontal. ²⁾
Sverige	429	145,600	1,506	325,000	1,935	470,600	761,800
Norge	542	246,100	3,559	1,420,500	4,101	1,666,600	2,158,800
Danmark	240	122,600	885	158,100	1,125	280,700	525,900
Finland	76	20,900	770	187,800	846	208,700	250,500
Storbrit. och Irl.	5,941	6,187,100	7,787	2,901,200	13,728	9,088,300	21,462,500
Nederländerna	150	177,600	447	121,400	597	299,000	654,200
Belgien	47	69,400	6	1,000	53	70,400	209,200
Tyska riket	867	783,300	1,427	686,900	2,294	1,470,200	3,036,800
Österrike-Ung.	132	118,100	241	96,700	373	214,800	451,000
Frankrike	599	621,500	1,634	288,400	2,233	909,900	2,152,900
Italien	224	223,600	1,738	529,700	1,962	753,300	1,200,500
Spanien	367	302,400	733	138,500	1,100	440,900	1,045,700
Portugal	51	42,600	211	44,600	262	87,200	172,400
Ryssland	201	108,300	1,649	213,200	1,850	321,500	538,100
Rumänien	1	100	21	3,700	22	3,800	4,000
Montenegro	1	1,200	10	2,100	11	3,300	5,700
Grekland	118	80,100	852	192,900	970	273,000	433,200
Turkiet ³⁾	63	39,500	650	125,200	713	164,700	243,700
Europa	10,049	9,290,000	24,126	7,436,900	34,175	16,726,900	35,306,900
<i>Britt. biländer.</i>							
I Asien	162	78,400	372	60,500	534	138,900	295,700
» Afrika	15	2,200	31	5,100	46	7,300	11,700
» Amerika	300	80,900	3,416	761,900	3,716	842,800	1,004,600
» Australien	533	181,500	751	169,500	1,284	351,000	714,000
Summa	1,010	343,000	4,570	997,000	5,580	1,340,000	2,026,000
<i>Danska biländer</i>							
Nederl. »	61	30,500	158	35,200	219	65,700	126,700
Franska »	20	4,400	172	13,400	192	17,800	26,600
Spanska »	107	34,700	500	55,900	607	90,600	160,000
Portugis. »	3	500	34	3,500	37	4,000	5,000
Summa	191	70,100	872	109,500	1,063	179,600	319,800
<i>Japan</i>	<i>307</i>	<i>108,300</i>	<i>1,077</i>	<i>96,400</i>	<i>1,384</i>	<i>204,700</i>	<i>421,300</i>
<i>Förenta staterna</i>	<i>2,372</i>	<i>825,700</i>	<i>4,853</i>	<i>1,573,700</i>	<i>7,225</i>	<i>2,399,400</i>	<i>4,050,800</i>
<i>Mexiko</i>	<i>9</i>	<i>2,500</i>	<i>52</i>	<i>9,100</i>	<i>61</i>	<i>11,600</i>	<i>16,600</i>
<i>Centralamerika</i>	<i>6</i>	<i>2,800</i>	<i>40</i>	<i>13,900</i>	<i>46</i>	<i>16,700</i>	<i>22,300</i>
<i>Ön Haiti</i>	<i>5</i>	<i>900</i>	<i>21</i>	<i>3,500</i>	<i>26</i>	<i>4,400</i>	<i>6,200</i>
<i>Peru</i>	<i>3</i>	<i>1,900</i>	<i>35</i>	<i>19,200</i>	<i>38</i>	<i>21,100</i>	<i>24,900</i>
<i>Brasilien</i>	<i>176</i>	<i>81,100</i>	<i>282</i>	<i>65,200</i>	<i>458</i>	<i>146,300</i>	<i>308,500</i>
<i>Argentina</i>	<i>60</i>	<i>22,200</i>	<i>115</i>	<i>29,200</i>	<i>175</i>	<i>51,400</i>	<i>95,800</i>
<i>Chile</i>	<i>36</i>	<i>28,700</i>	<i>149</i>	<i>76,500</i>	<i>185</i>	<i>105,200</i>	<i>162,600</i>
<i>Öfriga i Amerika</i>	<i>30</i>	<i>6,100</i>	<i>72</i>	<i>20,800</i>	<i>102</i>	<i>26,900</i>	<i>39,100</i>
Summa.							
Europa med bil.	11,250	9,703,100	29,568	8,543,400	40,818	18,246,500	37,652,700
Öfriga länder	3,004	1,080,200	16,696	1,907,500	9,700	2,987,700	5,148,100
Totalsumma	14,254	10,783,300	36,264	10,450,900	50,518	21,234,200	42,800,800

¹⁾ Tabellen, som i sin helhet är återgifven efter A. N. Kiser, omfattar fartyg om 50 ton och deröfver, med reduktion till »internationela nettoton» (d. ä. registerton med den s. k. tyska regeln i fråga om ångare). De officiella talen från de särskilda länderna äro ej med hvarandra jemförliga och hafva derför ej kunnat här användas. — ²⁾ D. v. s. segelfartygens tontal + 3 gånger ångfartygens.

Tab. 36. Verldens handelsflottor (tontal), åren 1815—1892.¹⁾

Vid slutet af år	Ångfartygens tontal.	Segelfartygens tontal.	Summa.		Ångfartygstonnaget i % af det hela.	
			Verkliga tontalet.	Förmedlade tontalet. ¹⁾	Verkliga tontalet.	Förmedlade tontalet.
1815.....	1,500	3,415,100	3,416,600	3,419,600	0·0	0·1
1820.....	6,800	3,141,900	3,148,700	3,162,300	0·2	0·6
1825.....	19,000	3,069,300	3,088,300	3,126,300	0·6	1·8
1830.....	32,200	3,816,600	3,848,800	3,913,200	0·8	2·5
1835.....	56,800	4,237,100	4,293,900	4,407,500	1·3	3·9
1840.....	105,100	4,780,600	4,885,700	5,095,900	2·2	6·2
1845.....	140,000	5,457,000	5,597,000	5,877,000	2·5	7·1
1850.....	263,700	7,544,200	7,807,900	8,335,300	3·4	9·5
1855.....	575,900	9,534,600	10,110,500	11,262,300	5·7	15·3
1860.....	803,000	10,724,700	11,527,700	13,133,700	7·0	18·3
1865.....	1,434,000	11,954,900	13,388,900	16,256,900	10·7	26·5
1870.....	1,953,100	12,200,100	14,153,200	18,059,400	13·8	32·4
1875.....	3,315,500	12,548,600	15,864,100	22,495,100	20·9	44·2
1880.....	5,006,100	12,885,800	17,891,900	27,904,100	28·0	53·8
1885.....	7,637,300	11,786,700	19,424,000	34,698,600	39·3	66·0
1889.....	9,043,200	10,508,500	19,551,700	37,638,100	46·3	72·1
1892.....	10,783,300	10,450,900	21,234,200	42,800,800	50·8	75·6

Tab. 37. Sammanlagda tontalet af in- och utklarerade fartyg, i utrikes fart, inom Europa och Förenta staterna. (Tusental ton).³⁾

Land.	Årl. 1881/90.	1890.	1891.	1892.	1893.	1894.
Sverige.....	9,150	10,767	11,285	11,446	11,705	12,689
Norge.....	4,791	5,354	5,775	5,803	5,805	5,479
Danmark.....	6,288	8,032	7,978	7,898	7,952	8,786
Finland ²⁾	3,507	4,028	4,035	2,618	2,895	3,284
Storbritannien o. Irland.....	65,565	74,284	74,813	75,867	74,633	80,536
Nederländerna.....	8,854	10,837	11,409	11,846	12,399	13,751
Belgien.....	8,845	11,589	12,086	11,584	11,941	13,057
Tyska riket.....	17,016	21,107	23,150	22,406	23,000	24,499
Österrike.....	3,278	3,746	3,758	3,346	3,557	3,627
Ungern.....	915	1,000	1,000	988	1,310	1,300
Frankrike.....	27,014	28,968	31,603	28,121	28,032	28,539
Italien.....	12,006	14,217	14,072	13,944	14,737	16,158
Spanien ⁴⁾	13,000	15,500	15,200	14,900	15,600	16,800
Portugal ⁴⁾	6,300	7,900	8,300	8,300	8,700	8,700
Ryssland.....	11,387	12,073	11,643	9,320	12,752	17,076
Rumänien.....	2,218	3,079	3,024	2,854	3,787	3,240
Grekland.....	5,000	4,887	5,000	5,130	4,417	5,082
Turkiet ⁵⁾	25,000					
Europa (utom Turkiet).....	205,134	237,398	244,131	236,371	243,222	262,608
Förenta staterna ⁶⁾	27,198	30,805	36,439	33,504	34,331	

¹⁾ Efter A. N. Kier. Fartyg om 50 ton och deröfver, dräktigheten uti internationela nettoton (se tab. 35). Åren 1830, 1845, 1850, 1865 och 1880 äro i summorna intagna nya länder. »Förmedlade» tontalet, se tab. 35. — ²⁾ Efter Statistical Abstract och A. N. Kier. Talen afse olika mätningssätt (stundom äfven i samma land, såsom i Norge från och med 1894). — ³⁾ Från och med 1892 ny anordning af sjöfartstatistiken. — ⁴⁾ För Spanien 65 % och för Portugal under de senare åren 75 % af de officiella talen (dubbelräkningar). — ⁵⁾ Till större delen transiterande fartyg. — ⁶⁾ Juli angifna år till och med juni det följande; samfärdseln med Canada öfver sjöarna ingår ej.

Tab. 38. Sammanlagda tontalet af in- och utklarerade fartyg, i utrikes fart. Summor för samtliga länder och för Europa.¹⁾

År.	Tusental ton.	År.	Tusental ton.	År.	Tusental ton.
A) Samtliga länder.¹⁾		1883.....	273,188	B) Europa.¹⁾	
1872.....	137,227	1884.....	278,624	1881.....	172,015
1873.....	146,201	1885.....	283,635	1882.....	188,126
1874.....	152,147	1886.....	286,144	1883.....	199,464
1875.....	153,238	1887.....	303,927	1884.....	196,179
1876, a.....	166,538	1888.....	321,627	1885.....	197,739
		1889, a.....	342,658	1886.....	196,727
1876, b.....	189,785	1889, b.....	360,971	1887.....	211,046
1877.....	195,354	1890.....	373,367	1888.....	221,824
1878.....	209,640	1891.....	386,358	1889.....	230,821
1879.....	220,315	1892.....	382,481	1890.....	237,398
1880.....	237,204	<i>Anm. Talen under a äro jemförliga med föreg. år, talen under b — som innehålla tillkomna nya länder — med efterfölj. år.</i>		1891.....	244,131
1881.....	237,290			1892.....	236,371
1882.....	256,201			1893.....	243,222
				1894.....	262,603

Tab. 39. Specifikationer rörande utrikes sjöfarten i Europa och Förenta staterna, år 1894.²⁾

L a n d.	Ankomna och afgångna fartyg. Tusental ton.	Deraf tusental ton för		Lastade fartyg. Tusental ton.			
		Inhemsk fartyg.	Främmande fartyg.	Ankomna.		Afgångna.	
				Inhemsk.	Främmande.	Inhemsk.	Främmande.
Sverige.....	12,689	4,294	8,395	1,379	1,511	1,835	3,019
Norge.....	5,479	3,612	1,867	1,069	651	1,434	712
Danmark ³⁾	8,786	4,665	4,121	999	1,314	345	176
Finland.....	3,284	1,458	1,826	455	264	682	853
Storbrit. o. Irland.....	80,536	58,682	21,854	22,727	8,415	26,683	9,095
Nederländerna.....	13,751	3,794	9,957	1,857	4,820	1,672	2,134
Belgien.....	13,057	2,501	10,556	444	5,031	398	3,804
Tyska riket.....	24,499	10,167	14,332	4,870	6,906	3,968	3,785
Österrike.....	3,627	1,974	1,653	898	653	915	642
Ungern.....	1,300	.	.	.	.	.	.
Frankrike.....	28,539	8,260	20,279	3,892	9,602	3,734	5,352
Italien.....	16,158	3,987	12,171	1,649	4,735	1,413	2,956
Spanien.....	16,800	8,100	8,700	2,900	2,000	3,600	3,800
Portugal, 1893.....	8,700	1,000	7,700	400	3,100	400	3,250
Ryssland.....	17,076	1,229	15,847	495	2,594	552	7,061
Rumänien.....	3,240	.	3,240	.	1,620	.	1,620
Grekland.....	5,082	630	4,452	300	2,000	300	2,000
Turkiet, 1888/89 ⁴⁾	26,582	2,390	24,192	.	.	.	.
Europa (utom Turk.)⁵⁾	262,603	115,003	147,600	44,334	55,216	47,931	50,279
Förenta staterna⁶⁾	34,331	7,396	26,935	3,099	10,552	3,001	12,839

¹⁾ För »Samtliga länder» (för hvilka uppgifter föreligga) enl. A. N. Kiær; uppgifterna afse internationela nettoton, jfr tab. 35. För Europa (utom Turkiet) enl. tab. 37, således utan reduktion af de olika mätningssätten. — ²⁾ Metadels enligt Statistical Abstract, foreign countries. — ³⁾ Tontalen för lastade fartyg afse endast lasten. — ⁴⁾ Till större delen transiterande fartyg. — ⁵⁾ Af Ungerns tontal är hälften förd på inhemsk fartyg. — ⁶⁾ Juli 1893—juni 1894. Samfärdseln med Canada öfver sjöarna ingår ej.

Tab. 40. Jernvägarnes längd, i kilometer, i olika länder, vid slutet af åren 1884 och 1894.¹⁾

L a n d.	År 1884.	År 1894.	L a n d.	År 1884.	År 1894.
Europa.			Natal	187	643
Sverige.....	6,600	9,234	Mauritius	148	169
Norge.....	1,562	1,726	Algeriet.....	1,688	2,933
Danmark.....	1,807	2,258	Tunis.....	212	369
Finland.....	1,191	2,275	Franska Senegal.....	33	394
Storbrit. o. Irland.....	30,352	33,648	Réunion.....	89	126
Jersey och Man.....	80	96	Italienska biländer.....	—	27
Malta.....	—	13	Portugis. biländer.....	—	378
Nederländerna.....	2,247	2,661	Egypten.....	1,518	2,027
Luxemburg.....	361	434			
Belgien.....	4,366	5,545	Summa.....	6,389	13,138
Tyska riket.....	36,779	45,462	Amerika.		
Österrike.....	13,159	16,349	Förenta staterna.....	201,735	288,520
Ungern.....	8,714	13,142	Mexiko.....	5,456	10,473
Bosnien—Herzegovina.....	370	696	Centralamerika.....	566	941
Schweiz.....	2,890	3,462	Dominik. republiken.....	80	115
Frankrike.....	30,995	39,984	Venezuela.....	138	1,020
Italien.....	10,067	14,944	Columbia.....	265	452
Spanien.....	8,684	12,147	Ecuador.....	69	300
Portugal.....	1,527	2,340	Peru.....	1,309	1,667
Ryssland.....	25,010	33,318	Bolivia.....	56	1,000
Rumänien.....	1,602	2,573	Brasilien.....	6,115	12,064
Serbien.....	245	540	Paraguay.....	72	253
Bulgarien.....	224	838	Uruguay.....	431	1,604
Grekland.....	175	918	Argentina.....	4,905	13,961
Turkiet.....	1,170	1,447	Chile.....	2,275	3,166
Summa.....	190,177	246,050	Domin. of Canada.....	15,540	25,387
Asien.			New Foundland.....	80	596
Persien.....	—	54	Britt. Vestindien.....	122	314
Siam.....	—	144	Britt. Guyana.....	35	35
Kina.....	13	200	Franska Vestindien.....	38	224
Japan.....	510	3,408	Cuba.....	1,600	1,731
Kejsardömet Indien.....	18,550	30,220	Portorico.....	18	18
Ceylon.....	285	436	Summa.....	240,905	363,841
Malajiska staterna ²⁾	—	227	Australien.		
Malakka ³⁾	—	92	Hawai.....	51	106
Nederl. biländer.....	924	1,613	Austral. fastlandet.....	9,192	17,711
Franska biländer.....	83	123	Tasmanien.....	346	764
Portugis. biländer.....	—	82	Nya Zeeland.....	2,527	3,488
Ryska Centralasien ⁴⁾	231	1,733	Summa.....	12,116	22,069
Sibirien.....	—	1,618	Sammandrag.		
Turkiska biländer.....	372	1,667	Europa.....	190,177	246,050
Summa.....	20,968	41,617	Asien.....	20,968	41,617
Afrika.			Afrika.....	6,389	13,138
Kongostaten.....	—	150	Amerika.....	240,905	363,841
Sydafrikanska republ.....	—	990	Australien.....	12,116	22,069
Oranjerepubliken.....	—	1,000			
Kapkolonien.....	2,514	3,932	Totalsumma.....	470,555	686,715

¹⁾ Kilometertalet för år 1893 i föreg. årgång ändras till: för Nederländska biländerna i Asien 1,547, för Franska biländerna i Asien 111, för Förenta staterna 285,621 och för Mexiko 10,532 km. (eller 59 km. mer än år 1894). — ²⁾ Brittiska skyddsstater. — ³⁾ Brittisk besittning. — ⁴⁾ Med Bokara.

Tab. 41. Jernvägarnes längd, i kilometer. Summor för verdensdelarna, åren 1830—1894.¹⁾

Vid slutet af år	Europa.	Asien.	Afrika.	A m e r i k a.			Austra- lien.	Total- summa.
				Förenta staterna.	Öfriga länder.	Summa.		
1830.....	245	—	—	87	—	87	—	332
1835.....	646	—	—	1,773	—	1,773	—	2,419
1840.....	3,103	—	—	5,344	194	5,538	—	8,641
1845.....	9,159	—	—	7,454	194	7,648	—	16,807
1850.....	24,083	—	—	13,828	532	14,360	—	38,443
1855.....	34,052	350	144	29,564	2,129	31,693	38	66,277
1860.....	51,895	1,354	446	49,255	4,696	53,951	265	107,911
1865.....	75,149	5,568	837	56,462	6,283	62,735	825	145,114
1870.....	102,987	7,784	1,782	85,288	8,192	93,480	1,569	207,602
1875.....	142,807	12,302	2,279	119,220	14,694	133,914	2,890	294,122
1880.....	168,825	15,942	4,531	145,835	24,704	170,539	7,799	367,636
1885.....	195,574	22,285	7,032	206,583	42,713	249,246	12,947	487,084
1890.....	223,980	33,306	9,286	268,409	62,346	330,755	18,971	616,298
1893.....	239,327	38,333	12,523	285,621	72,003	357,624	21,090	668,837
1894.....	246,050	41,617	13,138	288,520	75,321	363,841	22,069	686,715

Tab. 42. Jernvägarnes längd. Totalsummor för hvarje år, 1870—1894.

Vid slutet af år	Kilo- meter.	Vid slutet af år	Kilo- meter.	Vid slutet af år	Kilo- meter.	Vid slutet af år	Kilo- meter.
1870.....	207,602	1877.....	322,517	1884.....	470,565	1891.....	637,331
1871.....	235,375	1878.....	334,666	1885.....	487,084	1892.....	656,202
1872.....	251,032	1879.....	350,031	1886.....	514,513	1893.....	668,837
1873.....	270,071	1880.....	367,636	1887.....	550,006	1894.....	686,715
1874.....	283,090	1881.....	394,131	1888.....	571,771		
1875.....	294,122	1882.....	423,440	1889.....	596,084		
1876.....	309,641	1883.....	442,199	1890.....	616,298		

Tab. 43. Anläggningskostnaden för samtliga jernvägar. I millioner kronor.²⁾

Vid slutet af	Europa.	Öfriga verlds- delar.	Summa.	Vid slutet af	Europa.	Öfriga verlds- delar.	Summa.
År 1860.....	13,550	.	.	År 1885.....	52,683	39,953	92,636
» 1865.....	22,340	.	.	» 1886.....	53,308	43,426	96,734
» 1868.....	25,060	8,090	33,150	» 1887.....	54,887	46,493	101,380
» 1873.....	33,635	18,420	52,055	» 1888.....	56,412	51,535	107,947
» 1875.....	38,710	19,295	58,005	» 1889.....	59,986	54,206	114,192
» 1877.....	43,038	23,572	66,610	» 1890.....	60,196	56,162	116,358
» 1880.....	45,956	28,548	74,504	» 1891.....	61,508	58,178	119,686
» 1882.....	46,551	34,624	81,175	» 1892.....	64,608	58,892	123,500
» 1884.....	50,878	38,461	89,339	» 1893.....	66,392	60,874	127,266

Anm. År 1892, enligt von Juraschek, för jernvägarna i Asien 5,162 mill., i Afrika 1,402, i Amerika 50,048 och i Australien 2,280 millioner kr.

¹⁾ Efter G. Stürmer m. fl. I fråga om året 1893 se anm. 1 till tab. 40. — ²⁾ Efter von Neumann-Spallart och von Juraschek samt Archiv für Eisenbahnenwesen. Kapitalrabatt synas i en del fall vara inbegripen. Uppgifterna gälla icke alltid årsslutet.

Tab. 44. Anläggningskostnaden för jernvägarne i Europas olika länder samt i Förenta staterna, år 1894.

L a n d.	Kilom.	Mill. kr.	L a n d.	Kilom.	Mill. kr.
Sverige.....	9,284	603'65	Italien, 1890.....	13,149	2,470'00
Norge.....	1,726	142'61	Spanien, 1889.....	9,774	2,020'00
Danmark, 1892.....	1,525	170'00	Ryssland, 1892.....	29,677	5,757'00
Finland.....	2,242	126'45	Rumänien, 1892.....	2,438	431'00
Storbrit. o. Irland..	33,648	17,894'63	Serbien, 1893.....	540	71'25
Nederländerna.....	1,554	399'20	Grekland.....	971	45'00
Belgien.....	3,290	1,002'65			
Tyska riket.....	45,462	10,009'00	Summa.....	228,249	58,858'12
Österrike.....	16,349	3,945'87	Återst., approx.	17,801	3,560'20
Ungern.....	13,142	1,577'54			
Schweiz ²⁾	3,544	772'27	Europa, 1894.....	246,050	62,418'32
Frankrike.....	39,984	11,420'00	Förenta stat., 1894	288,520	36,152'00

Tab. 45. Jernvägstrafiken inom Europa och Förenta staterna.

L a n d.	Trafik- rad me- dellängd. Kilom. (Baser med känd trafik).	Persontrafik.		Godstrafik.		Inkomstero. utgifter. Mill. kronor.	
		Tusental resande.	Millioner person- km.	Tusen- tal ton.	Millioner tonkm.	Inkom- ster.	Utgifter.
Sverige, 1894.....	8,859	16,334	466'3	12,685	695'4	54'08	32'52
Norge, 1894 *.....	1,709	6,335	146'0	1,434	96'1	9'73	7'56
Danmark, 1894 * ..	1,729	11,741	336'2	1,958	154'6	18'84	14'93
Finland, 1894.....	2,122	2,535	136'2	1,104	149'8	10'30	6'61
Storb. o. Irl., 1894 ¹⁾	33,434	911,413	15,894'0	329,649	17,007'0	1,531'09	857'30
Nederlän., 1894 ²⁾	2,959	24,387	709'2	8,743	793'4	51'03	47'35
Belgien, 1894 ¹⁾	4,534	96,939	1,900'0	46,160	2,200'0	139'44	76'77
Tyska riket, 1894 *	45,151	537,000	12,923'6	244,000	24,400'8	1,259'67	768'78
Österrike, 1894.....	16,059	102,898	3,670'3	92,865	8,397'5	368'46	206'38
Ungern, 1894.....	12,980	49,579	2,026'9	40,790	4,548'3	163'62	90'86
Schweiz, 1894.....	3,515	42,715	786'2	10,579	614'4	76'88	44'73
Frankrike, 1894.....	39,163	353,677	10,466'9	102,423	12,826'1	899'32	504'46
Italien, 1890.....	12,808	50,856	2,212'8	17,458	2,037'9	184'09	124'83
Spanien, 1889 ¹⁾	9,680	24,786	1,125'0	10,648	1,450'0	123'43	56'59
Portugal, 1888 ¹⁾	1,871	4,418	250'0	1,179	200'0	20'10	8'31
Ryssland, 1890 ¹⁾	28,700	44,303	5,000'0	68,244	7,400'0	517'00	312'00
Rumänien, 1888 ¹⁾ ..	1,428	1,607	135'0	1,592	225'0		
Serbien, 1893.....	540	535	39'8	332	37'0	3'91	2'36
Summa.....	227,241	2,282,508	58,224'4	991,843	83,233'3	5,435'99	3,162'34
Återst., approx. ²⁾	15,448	77,833	1,985'4	33,822	2,838'3	203'81	118'30
Europa, 1894.....	242,689	2,360,341	60,209'8	1,025,665	86,071'6	5,639'30	3,280'64
D:o 1893.....	236,015	2,252,939	58,402'3	969,551	83,678'7	5,488'23	3,210'00
Förenta stat., 1894	287,000	583,248	21,883'3	685,932	134,543'0	3,982'31	2,438'40

¹⁾ Antalet person- och tonkilometer har approximativt beräknats, på det sätt, att 1 francs inkomst af persontrafiken antagits motsvara i Spanien och Portugal 20, i Belgien 30 och i Ryssland 40 personkm., samt 1 francs inkomst af godstrafiken i Spanien, Portugal och Ryssland 13½, i Belgien 20 tonkm. För Rumänien: 85 km. för hvarje resande och 140 km. för hvarje ton gods. För Storbritannien och Irland: 1 personmile = 0.75 penny och 1 ton-mile, engelsk vikt = 1 penny. — ²⁾ Inbegripet en del linier utanför landets gränser. — ³⁾ Beräknadt efter half trafik pr kilom. i jämförelse med summan ofvanförelse.

Tab. 46. Jernvägarnas vagnpark samt trafik i samtliga verldsdelar, år 1892.¹⁾

Verldsdel.	Kilometer banlängd.	Lokomo- tiv.	Passa- gerare- vagnar.	Goda- vagnar.	Passa- gerare. Millioner.	Gods. Millioner ton.
Europa.....	232,703	69,583	146,492	1,738,049	2,198 00	977 00
Asien.....	37,271	5,170	15,086	95,398	188 72	37 44
Afrika.....	11,679	1,378	3,003	26,415	20 17	8 95
Amerika.....	354,001	43,528	32,039	1,430,314	692 82	892 56
Australien.....	20,548	2,012	3,747	41,828	96 54	12 19
Summa år 1892	656,202	121,671	200,367	3,532,004	3,196 25	1,929 14
D:o > 1884	470,555	94,918	141,674	2,436,511	2,030 67	1,261 85
D:o > 1875	294,122	62,000	112,000	1,465,000	1,550 00	806 50

Tab. 47. Postväsendet inom Europa och Förenta staterna, år 1894.²⁾

Land.	Post- an- stalter.	Försändelser, i millioner stycken.				Inkomster o. utgifter, Tusental kronor.	
		Bref och brefkort.	Kors- band.	Tid- ningar.	Summa.	Inkomster.	Utgifter.
Sverige.....	2,741	69 81	10 04	65 08	144 93	8,980	8,327
Norge.....	1,824	29 88	5 25	35 55	70 68	3,409	3,487
Danmark.....	1,014	61 64	6 23	62 67	130 54	6,331	6,069
Finland.....	639	11 86	1 98	9 64	23 48	1,433	1,340
Storbrit. o. Irl. ...	20,265	2,083 70	766 40	.	2,850 10	195,184	144,887
Nederländerna.....	1,287	110 35	118 26	.	228 61	11,517	9,149
Luxemburg ³⁾	84	4 59	2 69	2 44	9 72	713	925
Belgien.....	861	146 08	191 89	48 87	386 64	13,868	7,655
Tyska riket ⁴⁾	35,917	1,595 70	564 16	1,028 59	3,188 45	275,095	253,516
Österrike ⁴⁾	5,466	572 54	95 34	98 00	765 88	68,360	62,125
Ungern ⁴⁾	4,462	158 62	28 85	84 22	271 69	24,364	19,301
Bosnien—Herzeg.....	80	4 55	1 84	.	6 39	719	715
Schweiz.....	3,453	121 77	44 10	89 27	255 14	18,523	17,515
Frankrike ⁵⁾ 7).....	8,019	819 87	1,008 58	.	1,828 45	122,233	120,822
Italien ⁵⁾	6,257	222 37	249 88	.	472 25	35,822	35,752
Spanien.....	2,935	92 61	67 04	.	159 65	17,265	8,393
Portugal ⁵⁾	4,008	30 26	22 55	.	52 81	3,841	3,560
Ryssland ⁵⁾ 6).....	7,084	226 16	49 86	157 47	433 49	71,149	79,289
Rumänien ⁵⁾	3,176	22 34	14 49	.	36 83	3,582	5,527
Serbien, 1891 ⁵⁾	106	7 36	4 89	3 19	15 44	602	886
Bulgarien ⁵⁾	137	6 36	1 24	0 09	7 69	977	1,825
Montenegro, 1885.....	7	0 07	0 00	.	0 07	8	10
Grekland.....	310	7 84	7 85	.	15 69	1,140	1,129
Turkiet.....	1,556	8 00	3 34	.	11 34	3,397	1,163
Europa år 1894	111,688	6,414 33	3,266 75	1,685 08	11,366 16	888,512	793,367
D:o > 1893	107,776	6,128 65	3,158 48	1,577 20	10,864 33	852,551	759,479

Ann. I Förenta staterna år 1895: postanstalter 70,064, försändelser af här afsedda slag omkring 4,200 millioner, inkomster 287 mill. kr., utgifter 324 mill. kr.

¹⁾ Enligt von Neumann-Spallart och von Juraschek (med ett par rättelser för Europa år 1892). — ²⁾ Mestadels enligt Bidrag till Sveriges officiella statistik M) Postverket, årg. 1895. — ³⁾ Bland utgifterna ingå en del sådana åtgärder för telegrafverket. — ⁴⁾ Inkomster och utgifter omfatta äfven telegrafverket. — ⁵⁾ Utgifterna omfatta äfven telegrafverket. — ⁶⁾ Talen omfatta äfven det asiatiska Ryssland. — ⁷⁾ Uppgifterna om försändelsernas antal omfatta äfven Algeriet.

Tab. 48. Telegrafväsendet inom de europeiska staterna, år 1894.¹⁾

L a n d.	Sta- tioner.	Längd, kilometer, af		Portobelagda tele- gram. Tusental.		Inkomster o. Utgifter. Tusental kronor.	
		Linier.	Trådar.	Hela antalet.	Deraf ut- ländska.	Inkomster.	Utgifter.
Sverige.....	1,232	8,781	24,849	1,949	931	1,376	1,341
Norge.....	401	8,273	16,573	1,697	596	1,273	1,435
Danmark.....	412	4,845	13,706	1,758	1,130	938	1,093
Finland ²⁾							
Storbrit. och Irl.	9,661	58,097	353,450	72,642	8,312	46,782	46,681
Nederländerna.....	841	5,580	19,962	4,385	2,138	2,125	3,024
Belgien ³⁾	973	6,326	31,504	5,896	2,669	2,747	3,892
Tyska riket.....	19,896	127,240	464,707	32,086	9,887	.	.
Österrike.....	4,393	30,368	91,308	11,557	5,726	.	.
Ungern.....	2,406	21,728	64,706	6,145	2,584	.	.
Bosnien—Herzeg.	117	2,868	6,853	488	330	237	356
Schweiz.....	1,579	8,595	30,872	3,646	1,828	1,945	1,886
Frankrike.....	11,338	92,711	311,409	38,966	6,248	25,995	.
Italien.....	4,567	38,000	119,266	8,962	1,882	11,588	8,000
Spanien, 1893.....	1,421	28,134	65,900	3,646	1,280	5,523	4,041
Portugal, 1890.....	395	6,890	14,663	1,331	673	1,041	.
Ryssland ³⁾	4,409	127,641	254,172	13,146	2,013	36,378	.
Rumänien.....	446	6,444	14,737	1,748	506	2,300	.
Serbien, 1891.....	121	2,978	4,981	489	114	241	274
Bulgarien.....	158	4,885	9,728	1,022	207	681	.
Grekland.....	260	7,700	9,398	1,214	458	765	575
Turkiet, 1890.....	680	33,409	53,194	2,292	467	9,434	4,078
Europa ²⁾ år 1894	65,706	631,433	1,975,938	214,565	49,979	151,369	76,676
Do „ 1893	63,177	626,643	1,909,791	212,935	48,998	148,082	75,829

Tab. 49. Telegrafliniernas längd inom några utomeuropeiska länder.⁴⁾

L a n d.	Kilom.	L a n d.	Kilom.	L a n d.	Kilom.
Asien.		Portugis. biländer	798	Argentina.....	32,848
Persien.....	6,650	Egypten.....	3,653	Chile.....	18,517
Siam.....	2,865	Amerika.		Canada.....	51,242
Kina.....	4,970	Förenta staterna.....	340,000	Britt. Vestindien..	5,373
Japan.....	15,171	Mexiko.....	63,113	Spanska biländer..	4,489
Britt. Ind. med Cey- lon.....	73,459	Centralamerika.....	10,909	Australien.	
Öfr. britt. biländer	3,000	Dominik. republ..	369	Britt. Australien..	76,230
Nederl. biländer...	8,735	Venezuela.....	6,249	Hawai.....	400
Franska biländer..	6,845	Columbia.....	11,003		
Spanska biländer..	2,562	Ecuador.....	1,838		
Afrika.		Peru.....	2,269		
Sydafrikanska rep.	3,140	Bolivia.....	3,230		
Brittiska biländer.	12,406	Brasilien.....	14,781		
Franska biländer..	16,071	Paraguay.....	820		
		Uruguay.....	6,843		

¹⁾ Enligt Bidrag till Sveriges officiella statistik I) Telegrafväsendet, årg. 1895. Jern-
vägstelegrafens linier och trådar ingå ej. Der uppgifter saknas i de båda sista kolumnerna,
är detta i regeln beroende derå, att telegrafverkens räkenskaper, helt och hållet eller delvis,
icke kunnat fränkiljas postverkens; jfr tab. 47. — ²⁾ Finlands telegrafväsen ingår under
Rysslands. — ³⁾ Talen omfatta äfven det asiatiska Ryssland. — ⁴⁾ Efter von Juraschek. —
⁵⁾ Utgifterna omfatta jemväl telefonen.

Tab. 50. Telefonväsendet inom olika länder.

Land.	Apparater.	Ledningar. Kilometer.	Land.	Apparater.	Ledningar. Kilometer.
Sverige, 1895.....	42,322	94,302	Japan, 1895.....	2,843	7,444
Norge, 1892.....	6,000	.	Brittiska Indien.....	1,601	3,695
Danmark, 1893.....	12,000	.	Nederländska Indien.....	.	.
Finland.....	.	.	Franska Indokina.....	.	134
Storbrit. o. Irl., 1894.....	45,000	.	Filippinerna.....	.	950
Nederländerna.....	4,000	1,790	Algeriet, 1893.....	335	361
Luxemburg.....	1,015	2,329	Tunis.....	200	452
Belgien, 1894.....	8,487	18,431	Franska Senegal.....	50	87
Tyska riket, 1894.....	115,007	175,328	Kapkolonien.....	.	966
Österrike, 1894.....	17,404	64,605	Förenta staterna, 1895.....	674,976	928,900
Ungern, 1893.....	5,641	8,723	Canada, 1893.....	33,500	70,840
Schweiz, 1894.....	17,192	41,153	Mexiko, 1895.....	.	12,014
Frankrike, 1893.....	24,795	68,102	Cuba.....	.	1,900
Italien.....	11,574	20,076	Paraguay, 1891.....	.	1,006
Spanien.....	11,038	22,984	Uruguay, 1894.....	2,953	10,844
Portugal.....	.	.	Sydastralien.....	778	3,411
Ryssland.....	7,225	25,381	Nya Syd Wales.....	1,200	.
Rumänien.....	.	232	Victoria.....	2,408	3,005
Serbien.....	.	.	Nya Zeeland.....	890	3,160
Bulgarien, 1893.....	300	.	Hawai.....	.	340
Grekland.....	.	.			
Turkiet.....	.	.			
Europa.....	329,000	543,436	Samtliga verldsdelar.....	1,050,734	1,592,945